

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΒ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 2^{ας} Ιουνίου 2022*

Ωρα έναρξης: 4.06 μ.μ.

Αρ. 31

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Καλό απόγευμα.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων. Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμη κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες και κύριοι,

Το 1925 η Παγκόσμια Συνέλευση για την Ευημερία του Παιδιού, που πραγματοποιήθηκε στη Γένοβα, καθιέρωσε την 1^η Ιουνίου ως Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού. Δυστυχώς, εκατομμύρια παιδιά σε όλο τον κόσμο ζουν σε συνθήκες φτώχειας, πείνας και κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ άλλα εξαναγκάζονται να εργαστούν ή κακοποιούνται σεξουαλικά, γεγονός που αποτελεί κατάφωρη παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους έτσι όπως ορίζονται στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Η Βουλή των Αντιπροσώπων δεσμεύεται να συνεχίσει να εργάζεται για τη βελτίωση των σχετικών νομοθεσιών με στόχο την προστασία της πιο ευάλωτης ομάδας της κοινωνίας. Στο πλαίσιο αυτό η Βουλή των Αντιπροσώπων τίμησε χθες την Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού με τη διοργάνωση διάφορων δράσεων-εργαστηρίων στον χώρο του κοινοβουλίου, όπου συμμετείχαν μαθητές και μαθήτριες από επτά σχολεία συνολικά.

Κυρίες και κύριοι,

Το 1972 πραγματοποιήθηκε στη Στοκχόλμη η πρώτη διάσκεψη για το περιβάλλον με σύνθημα «Only One Earth» και από το 1974, όπως ορίστηκε από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, τιμάται κάθε χρόνο, στις 5 Ιουνίου, η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος. Μισό αιώνα μετά η ίδια διάσκεψη πραγματοποιείται στην ίδια πρωτεύουσα με το ακριβώς ίδιο σύνθημα, το οποίο όμως είναι πιο επίκαιρο από ποτέ. Μόνο μία Γη έχουμε, μόνο ένα σπίτι ως ανθρωπότητα και πρέπει να το προστατεύσουμε από την αλόγιστη εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, τη ρύπανση, την υπερθέρμανση του πλανήτη, την ξηρασία. Ανησυχία προκαλεί το γεγονός ότι πέραν του 7% της κυπριακής γης έχει ήδη ερημοποιηθεί και ολόκληρη η Κύπρος υποφέρει από τις επιπτώσεις της καταστροφής του περιβάλλοντος, που οφείλονται τόσο σε φυσικά φαινόμενα, όσο βεβαίως και σε ανθρωπογενείς παράγοντες, χωρίς να ξεχνάμε την τεράστια οικολογική καταστροφή που συντελείται στις κατεχόμενες περιοχές.

Για να αποφύγουμε την ολική καταστροφή, επιβάλλεται η στροφή στην αειφόρο ανάπτυξη και στην πράσινη οικονομία, αφού γνωρίζουμε πλέον ότι η επιδείνωση των περιβαλλοντικών συνθηκών σημαίνει μαζί με την απώλεια της μίας και μόνης Γης και απώλεια της ίδιας της ζωής. Ως το νομοθετικό σώμα του κράτους εμμένουμε στην πιστή τήρηση των διεθνών συμφωνιών, καθώς και των ευρωπαϊκών και εθνικών στρατηγικών. Πρώτιστο μέλημά μας παραμένει η λήψη επιπλέον νομοθετικών μέτρων και η ενίσχυση του εθνικού δικαίου με

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

κανόνες σχετικά με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Παρακαλώ τώρα τον γραμματέα να ενημερώσει το σώμα για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στις 27 και 28 Μαΐου η Βουλή των Αντιπροσώπων, με πρωτοβουλία της Αντιπροέδρου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ) και Ειδικής Αντιπροσώπου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου, φιλοξένησε στο Συνεδριακό Κέντρο Φιλοξενία διεθνές συνέδριο της Συνέλευσης με θέμα «Καταπολεμώντας τη Διαφθορά, Υπερασπίζοντας τη Δημοκρατία: Ο Ρόλος των Εθνικών Κοινοβουλίων».

Στο συνέδριο συμμετείχαν γύρω στους εκατό βουλευτές και βουλευτρίες από τριάντα συμμετέχοντα κράτη του ΟΑΣΕ και χώρες εταίρους του οργανισμού. Συμμετείχαν επίσης ως ομιλητές Κύπριοι κρατικοί αξιωματούχοι, καθώς και εκπρόσωποι διεθνών οργανισμών, μη κυβερνητικών οργανώσεων και μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Την εναρκτήρια συνεδρία χαιρέτισε η Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Αννίτα Δημητρίου, η Πρόεδρος της ΚΣ ΟΑΣΕ Μαργκαρέτα Στέρφελτ, ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Ιωάννης Κασουλίδης, η Αντιπρόεδρος της ΚΣ ΟΑΣΕ και Ειδική Αντιπρόσωπος για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου, ο Ειδικός Απεσταλμένος της τρέχουσας Πολωνικής Προεδρίας του ΟΑΣΕ πρέσβης κ. Αρτούρ Νημοτσόφσκι και ο γενικός γραμματέας της ΚΣ ΟΑΣΕ κ. Ρομπέρτο Μοντέλλα.

Στον χαιρετισμό της η Πρόεδρος της Βουλής ανέφερε ότι η διαφθορά απασχολεί έντονα τους πολίτες, ιδιαίτερα τους νέους, οδηγώντας στην απογοήτευση, τη δυσαρέσκεια και την αποχή τους από την πολιτική δραστηριότητα και τη δημόσια ζωή και υπογράμμισε ότι τα μέλη των εθνικών κοινοβουλίων, ως νομοθέτες και εγγυητές των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των πολιτών, πρέπει να συμβάλουν στην αποτελεσματική εποπτεία για την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και την προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης, της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

Κύριοι ομιλητές στην πρώτη ενότητα του συνεδρίου με θέμα «Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στην πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς» ήταν η Ειδική Αντιπρόσωπος του Προεδρεύοντος του Συμβουλίου Υπουργών του ΟΑΣΕ για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς κ. Ανίτα Ραμασάστρι, η εκτελεστική γραμματέας της Ομάδας Κρατών κατά της Διαφθοράς κ. Χάννε Γιούνκερ και η Αντιπρόεδρος της ΚΣ ΟΑΣΕ και Ειδική Αντιπρόσωπος για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου, ενώ διαδικτυακά συμμετείχε η επικεφαλής του κλάδου διαφθοράς και οικονομικού εγκλήματος του αρμόδιου γραφείου των Ηνωμένων Εθνών κ. Μπριζίτ Στρόμπελ-Σο.

Στην ομιλία της η κ. Χαραλαμπίδου ανέφερε ότι οι πολίτες επωμίζονται βαρύ οικονομικό και κοινωνικό κόστος λόγω της επικράτησης διεφθαρμένων πρακτικών και προσβλέπουν στους βουλευτές τους, τους ανθρώπους που εμπιστεύτηκαν και εξέλεξαν, για να καθορίσουν το νομοθετικό πλαίσιο και να επιβλέπουν κατά πόσο αυτό εφαρμόζεται, ώστε να καταπολεμηθούν τέτοιες πρακτικές.

Η δεύτερη ενότητα του συνεδρίου είχε ως θέμα «Βέλτιστες πρακτικές για την πρόληψη της διαφθοράς και την ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας». Κύριοι ομιλητές ήταν ο διευθυντής Πρακτικής Διακυβέρνησης Ευρώπης και Κεντρικής Αφρικής στην Παγκόσμια Τράπεζα κ. Ρόμπι Σεντέροβιτς, ο ερευνητής-αναλυτής της Διεθνούς Διαφάνειας κ. Τζον Βρούσι και ο επικεφαλής του Τμήματος Εκδημοκρατισμού του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ κ. Κωνσταντίν Βαρτζελασβίλι.

Θέμα της τρίτης και τελευταίας ενότητας του συνεδρίου ήταν «Η συνεισφορά των ανεξάρτητων θεσμών και των ΜΜΕ στην πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς». Κύριοι ομιλητές στην ενότητα ήταν ο Γενικός Ελεγκτής της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Οδυσσέας Μιχαηλίδης, ο τέως Γενικός Εισαγγελέας της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Κώστας Κληρίδης και οι ερευνητικοί δημοσιογράφοι κ. Ντρου Σάλλιβαν, συνιδρυτής του προγράμματος «Organized Crime and Corruption Reporting», και Φρανζ Γουάιλντ, εκδότης του προγράμματος «Bureau of Investigative Journalism Enablers».

Το συνέδριο, το οποίο κατά γενική ομολογία στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία, παρείχε την ευκαιρία πληρέστερης ενημέρωσης των συμμετεχόντων και ανταλλαγής απόψεων και βέλτιστων πρακτικών με σκοπό την προώθηση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και τη συνένωση δυνάμεων για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Εξάλλου, στο περιθώριο των εργασιών του συνεδρίου η Πρόεδρος της Βουλής είχε ξεχωριστές συναντήσεις με την Πρόεδρο της ΚΣ ΟΑΣΕ, την εκτελεστική διευθύντρια της GRECO και τον διευθυντή Πρακτικής Διακυβέρνησης Ευρώπης και Κεντρικής Αφρικής στην Παγκόσμια Τράπεζα. Στις συναντήσεις υπογράμμιστη η ετοιμότητα από πλευράς της Βουλής για την περαιτέρω ενίσχυση της υπάρχουσας συνεργασίας ή την εξέταση δυνατών τρόπων συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς, ειδικότερα σε θέματα καταπολέμησης της διαφθοράς.

Μεταξύ 29^{ης} και 31^{ης} Μαΐου ο κ. Πανίκος Λεωνίδου, επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας, συμμετείχε σε επίσκεψη της Διεθνούς Γραμματείας της Συνέλευσης στη Φλωρεντία στο πλαίσιο παγκόσμιας εκστρατείας της Συνέλευσης με σκοπό την

ευαισθητοποίηση της διεθνούς κοινής γνώμης για την καταδίκη της μετατροπής της Αγίας Σοφίας σε τζαμί, όπου έγινε παρουσίαση πολυγλωσσικής έκδοσης της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας με τίτλο «Αγία Σοφία: Οι ναοί της του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο». Εξάλλου, τα μέλη της Συνέλευσης είχαν συναντήσεις με εκπροσώπους πολιτειακών, εκκλησιαστικών και ακαδημαϊκών αρχών της περιφέρειας της Τοσκάνης, κατά τις οποίες ο κ. Λεωνίδου επισήμανε ότι η Κύπρος υφίσταται για σαράντα οκτώ χρόνια κατάφωρες παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών από την Τουρκία. Υπογράμμισε επίσης ότι οι εκκλησίες στα κατεχόμενα εξακολουθούν να παραμένουν αλειτούργητες και ότι επιχειρείται συστηματικά και μεθοδευμένα από το κατοχικό καθεστώς η αποχριστιανοποίηση ιστορικών, πολιτιστικών και θρησκευτικών μνημείων και ναών.

Τέλος, στις 30 και την 31^η Μαΐου ο κ. Κωστής Ευσταθίου συμμετείχε στις εργασίες της Μόνιμης Επιτροπής της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Δουβλίνο. Την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων η ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των φύλων στη μεταναστευτική πολιτική, η εξάλειψη της παιδικής φτώχειας στην Ευρώπη, ο εθισμός στα συνταγογραφούμενα φάρμακα και το δικαίωμα σε άμβλωση στην Ευρώπη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Θα πρέπει να δηλώσετε την παρουσία σας με τον αριθμό 1, για να μπορέσουμε να ξεκινήσουμε.

Νιώθω την ανάγκη, ευκαιρίας δοθείσης της παρουσίας της κ. Χαραλαμπίδου, να την ευχαριστήσω ξανά για τη διοργάνωση ενός παγκόσμιου συνεδρίου που τίμησε την Κύπρο μας και τη Βουλή των Αντιπροσώπων, την άριστη διοργάνωση, και να ευχαριστήσω, επιτρέψτε μου, και τις υπηρεσίες της Βουλής που υπερέβησαν εαυτόν για ένα τόσο πολύ σημαντικό παγκόσμιο συνέδριο, όπως βεβαίως λόγω των πολλών αναφορών να ευχαριστήσω και να συγχαρώ τους συναδέλφους και τις συναδέλφισσες που έχουν ενεργή συμμετοχή και εξαιρετικές πρωτοβουλίες σε διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς, που νομίζω, με όλες τις προκλήσεις που έχουμε να διαχειριστούμε στην υπάρχουσα πολιτική συγκυρία, αντιλαμβάνεστε πόσο σημαντική είναι η συνεισφορά και η παρουσία όλων, πόσω μάλλον της Κύπρου μας.

Θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει ένα νομοσχέδιο για το οποίο υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί επείγον και να ψηφιστεί σήμερα. Κατατίθεται από το Υπουργείο Οικονομικών και τιτλοφορείται «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022». Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, που αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει, το νομοσχέδιο κατατίθεται, κηρύσσεται επείγον, παραπέμπεται στην αρμόδια επιτροπή, που είναι βεβαίως η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, με την παράκληση όπως αυτή συνέλθει, για να μελετήσει το θέμα και να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοσχέδια και προτάσεις νόμου κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ Κοινοποίηση σε
1. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.095-2022).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.096-2022).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
3. Οι περί Κρατικού Αρχείου-Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.048-2022).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
Επανακατάθεση		
4. Οι περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Κυβερνητικό Υδατικό Έργο του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Βοθρολυμάτων, Βιομηχανικών Αποβλήτων, Περίσσειας Υγρής Λάσπης και Στραγγισμάτων στην Περιοχή Βατί) Κανονισμοί του 2022.	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

- (Αρ. Φακ. 23.03.059.031-2022).
5. Οι περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Κυβερνητικό Υδατικό Έργο του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθεία Γωνιά) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.032-2022).
- Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
6. Εξαμηνιαία έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ημερ. 24 Μαΐου 2022 για την κατάσταση του νομίσματος και των κεφαλαίων και αξιών της τράπεζας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2021 σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 119 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.
(Αρ. Φακ. 13.29.003.003).
- Πρόεδρο της Δημοκρατίας
- Όλους τους βουλευτές

Προτάσεις νόμου

Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.02.063.104-2022).

Κατάθεση από

Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Παραπομπή σε

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε λοιπόν τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες. Το πρώτο θέμα τιτλοφορείται «Ο περί των Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αφυπηρέτηση και Συναφή Θέματα) (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον κ. Γεωργίου να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί των Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αφυπηρέτηση και Συναφή Θέματα) (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου, ώστε ο χρόνος φοίτησης μέλους του στρατού πριν από τον διορισμό του ως μόνιμου μέλους του στρατού σε Ανώτατο Στρατιωτικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΣΕΙ) ή Ανώτερη Στρατιωτική Σχολή Υπαξιωματικών (ΑΣΣΥ) με υποτροφία από τη Δημοκρατία, ο οποίος σήμερα λογίζεται ως συντάξιμη υπηρεσία, να μη λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του μέσου όρου των ακαθάριστων συντάξιμων απολαβών για υπηρεσία από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και εντεύθεν, καθότι για το εν λόγω χρονικό διάστημα φοίτησης δε λάμβανε μισθό.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο «Ο περί των Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αφυπηρέτηση και Συναφή Θέματα) (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Κάρουλλας

Παύλος Μυλωνάς

Ευθύμιος Δίπλαρος

Χρίστος Χρίστου

Κώστας Κώστα

Αλέκος Τρυφωνίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαΐου 2022. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, ο Υπαρχηγός Εθνικής Φρουράς, εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Άμυνας και του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ). Το Υπουργείο Οικονομικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί των Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αφυπηρέτηση και Συναφή Θέματα) (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου, ώστε ο χρόνος φοίτησης μέλους του στρατού, πριν από τον διορισμό του ως μόνιμου μέλους του στρατού, σε Ανώτατο Στρατιωτικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΣΕΙ) ή Ανώτερη Στρατιωτική Σχολή Υπαξιωματικών (ΑΣΣΥ), όπου φοίτησε με υποτροφία που του παραχωρήθηκε από τη Δημοκρατία, ο οποίος σήμερα λογίζεται ως συντάξιμη υπηρεσία, να μη λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του μέσου όρου των ακαθάριστων συντάξιμων απολαβών για υπηρεσία από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και εντεύθεν, καθότι κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα φοίτησής του δε λαμβάνει μισθό. Επιπροσθέτως, εισάγεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο χρόνος φοίτησης στα υπό αναφορά εκπαιδευτικά ιδρύματα θα εξακολουθεί να λογίζεται ως συντάξιμη υπηρεσία δυνάμει των διατάξεων του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου.

Τέλος, οι πιο πάνω ρυθμίσεις προτείνεται να ισχύσουν αναδρομικά από την 1^η Ιανουαρίου 2013, προκειμένου να τύχουν ίσης μεταχείρισης όλοι οι επηρεαζόμενοι υπάλληλοι.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, ο χρόνος φοίτησης μέλους του στρατού σε ΑΣΕΙ ή ΑΣΣΥ με υποτροφία που του παραχωρείται από τη Δημοκρατία λογίζεται ως συντάξιμη υπηρεσία δυνάμει των διατάξεων του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου. Περαιτέρω, στις διατάξεις του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της ετήσιας σύνταξης για υπηρεσία από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και εντεύθεν. Ωστόσο, οι διατάξεις του πιο πάνω νόμου δεν μπορούν να εφαρμοστούν για το χρονικό διάστημα φοίτησης μέλους του στρατού σε ΑΣΕΙ ή ΑΣΣΥ, λόγω του ότι για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα δεν του καταβάλλεται μισθός αλλά μόνο μηνιαίο επίδομα της τάξεως των εβδομήντα πέντε ευρώ (€75).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το Υπουργείο Οικονομικών συμφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Παρακαλώ να δηλώσετε ηλεκτρονικά όσες και όσοι επιθυμούν να μιλήσουν.

Όχι.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να θυμίσω ότι ψηφίζουμε ηλεκτρονικά. Με τον αριθμό 1 πάντοτε δηλώνουμε την παρουσία μας και αντιστοίχως με τον αριθμό 2 δηλώνουμε «υπέρ», με τον αριθμό 3 «εναντίον» και τον αριθμό 4 «αποχή».

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα πέντε, υπέρ σαράντα πέντε, ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήδη θα δείτε στις οθόνες ότι ετοιμάσαμε και συγκεντρωτικό πίνακα, που μπορείτε να δείτε ανά κόμμα, τι ψηφίζει το κάθε κόμμα μαζί, και τον ανεξάρτητο βουλευτή, οπότε αν προσπαθούμε να βοηθήσουμε στο να συνοψίζουμε τα αποτελέσματα.

Τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αφυπηρέτηση και Συναφή Θέματα) (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα πέντε, υπέρ σαράντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα, με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ.

Το δεύτερο θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Προδιαγραφών, Κριτηρίων Αειφορίας και Μείωσης των Εκπομπών των Καυσίμων Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μερική εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» και κατάργηση του περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων Νόμου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προδιαγραφών, Κριτηρίων Αειφορίας και Μείωσης των Εκπομπών των Καυσίμων Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Ονούφριος Κουλλά	Πανίκος Λεωνίδου
Νίκος Σύκας	Ηλίας Μυριάνθους
Κώστας Κώστα	Μιχάλης Γιακουμή
Γιαννάκης Γαβριήλ	Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Φεβρουαρίου στις 8, 15 και 29 Μαρτίου και στις 3 και 17 Μαΐου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών, της Κυπριακής Εταιρείας Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών, του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Ποιότητας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ και ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Πρατηριούχων Πετρελαιοειδών, του Συνδέσμου Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κύπρου (ΣΕΑΠΕΚ), του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cyprica), του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής και των εταιρειών πετρελαιοειδών. Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), ο Σύνδεσμος Παραγωγών Βιοκαυσίμων Κύπρου και οι Φίλοι της Γης Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Χρύσης Παντελίδης.

Η επιτροπή μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α(3) του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, λόγω της φύσης και της σημασίας των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι μεταξύ άλλων η μερική εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές». Παράλληλα, με το νομοσχέδιο καταργείται ο περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων Νόμος.

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η παροχή εξουσίας στον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας για καθορισμό των προδιαγραφών των καυσίμων τα οποία αποτελούν ή είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορίας ή/και χρήσης στην επικράτεια της Δημοκρατίας, στη χωρική θάλασσα της Δημοκρατίας, στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Δημοκρατίας, καθώς και σε κυπριακά πλοία.
2. Η θέσπιση συστήματος παρακολούθησης και ελέγχου της ποιότητας των καυσίμων.
3. Οι εξουσίες των εντεταλμένων επιθεωρητών οι οποίοι διορίζονται από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας για σκοπούς επιθεώρησης, ελέγχου και εφαρμογής των προνοιών του νομοσχεδίου.
4. Οι διαδικασίες που ακολουθούνται, σε περίπτωση που εντοπιστεί εκτός προδιαγραφών καύσιμο σε πρατήριο πετρελαιοειδών και άλλες χερσαίες εγκαταστάσεις, καθώς και σε πλοία.
5. Ο καθορισμός υποχρέωσης στους προμηθευτές καυσίμων για μείωση κατά έξι τοις εκατόν (6%) των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής των καυσίμων και της ενέργειας που προμηθεύουν.
6. Οι ρυθμίσεις για καθορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) στην τελική κατανάλωση ενέργειας στον τομέα των μεταφορών το έτος 2030, λαμβάνοντας υπόψη ειδικούς κανόνες.
7. Η παροχή εξουσίας στον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας για ανάθεση υποχρέωσης στους προμηθευτές καυσίμων για χρήση ΑΠΕ στις μεταφορές, προκειμένου να επιτευχθεί ο συνολικός στόχος για δεκατέσσερα τοις εκατόν (14%) μερίδιο ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας των μεταφορών το έτος 2030.
8. Ο καθορισμός κριτηρίων αιφορίας και μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας, προκειμένου να προσμετρούνται στην επίτευξη των στόχων.
9. Οι διαδικασίες ελέγχου και επαλήθευσης της τήρησης των κριτηρίων αιφορίας.
10. Ο καθορισμός των αδικημάτων και των ποινών που δύναται να επιβληθούν σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του νομοσχεδίου.
11. Η παροχή εξουσίας στο Υπουργικό Συμβούλιο για έκδοση κανονισμών και στον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας για έκδοση διαταγμάτων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ενώπιον της επιτροπής, η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, το Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο, το Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cypria) και οι εταιρείες πετρελαιοειδών «ΕxxonMobil Cyprus Ltd», «Ελληνικά Πετρέλαια Κύπρου Λτδ» και «Petrolina (Holdings) Public Ltd» εξέφρασαν τις απόψεις και εισηγήσεις τους επί του νομοσχεδίου και κατέθεσαν γραπτά υπομνήματα.

Ειδικότερα, τα ζητήματα που αποτέλεσαν αντικείμενο εκτενέστερης συζήτησης από την επιτροπή επικεντρώνονται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Στη δυνατότητα διορισμού εντεταλμένων επιθεωρητών από το προσωπικό άλλων υπουργείων ή υφυπουργείων εκτός του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.
2. Στη χρονική περίοδο που θα αφορά το δελτίο πωλήσεων ΑΠΕ στις μεταφορές που θα υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή, ήτοι τον διευθυντή της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, από τους προμηθευτές καυσίμων.
3. Στο ενδεχόμενο προσθήκης της υποχρέωσης για απόδειξη της προέλευσης της παρτίδας των καυσίμων που περιέχονται σε οποιαδήποτε αποθήκη, περιλαμβανομένων των ντεπόζιτων αποθήκης καυσίμων που αποτελούν μέρος οποιουδήποτε συστήματος ή μηχανοκίνητων οχημάτων.
4. Στις πρόνοιες που προβλέπουν την επικύρωση της απόφασης εναντίον της οποίας ασκήθηκε ιεραρχική προσφυγή, σε περίπτωση που ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δεν αποφανθεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.
5. Στην προβλεπόμενη στο νομοσχέδιο χρονική προθεσμία λήψης απόφασης από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, σε περίπτωση άσκησης ιεραρχικής προσφυγής ενώπιόν του.
6. Στην εξουσία του δικαστηρίου, ενώπιον του οποίου έχει προσαφθεί κατηγορία εναντίον προσώπου για αδίκημα που προβλέπεται στις πρόνοιες του νομοσχεδίου, να εκδίδει διάταγμα με το οποίο να απαγορεύει στον κατηγορούμενο να εμπορευείται μέχρι την τελική εκδίκαση της υπόθεσης οποιοδήποτε πετρελαιοειδές ή καύσιμο, σε σχέση με το οποίο κατ' ισχυρισμό διαπράχθηκε το εν λόγω αδίκημα.
7. Στο ενδεχόμενο παροχής εξουσίας στον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας να εκδίδει διάταγμα που να ρυθμίζει την υποχρέωση και τη διαδικασία ιχνηθέτησης και χρωματισμού των καυσίμων.

Η επιτροπή, με βάση τα πιο πάνω και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της από τους ενδιαφερόμενους φορείς, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε σε αυτό να διαλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Απάλειψη της πρόνοιας στην οποία προβλέπεται η εξουσία του δικαστηρίου να εκδίδει διάταγμα που να απαγορεύει στον κατηγορούμενο να εμπορεύεται μέχρι την τελική εκδίκαση της υπόθεσης οποιοδήποτε πετρελαιοειδές ή καύσιμο σε σχέση με το οποίο κατ' ισχυρισμό διαπράχθηκε το εν λόγω αδίκημα.
2. Υποχρέωση της αρμόδιας αρχής να κοινοποιεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού τις εκθέσεις τις οποίες οφείλει, με βάση τον προτεινόμενο νόμο, να υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
3. Τροποποίηση της πρόνοιας στην οποία προβλέπεται η έκδοση εγκυκλίου από τον Αρχιεπιθεωρητή για τον καθορισμό του τρόπου υπολογισμού του διοικητικού προστίμου που επιβάλλει, σε περίπτωση χρήσης σε πλοίο καυσίμων των οποίων η περιεκτικότητα σε θείο υπερβαίνει την εκάστοτε καθορισμένη περιεκτικότητα, ώστε η σχετική εγκύκλιος να εκδίδεται σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Ναυτιλίας.
4. Μείωση της προβλεπόμενης στο νομοσχέδιο χρονικής προθεσμίας για λήψη απόφασης από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, σε περίπτωση άσκησης ιεραρχικής προσφυγής ενώπιόν του, από ενενήντα (90) σε εξήντα (60) ημέρες.
5. Απάλειψη της πρόνοιας στην οποία προβλέπεται η επικύρωση της απόφασης εναντίον της οποίας ασκήθηκε ιεραρχική προσφυγή, σε περίπτωση που ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δεν αποφανθεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.
6. Προσθήκη πρόνοιας, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στην αρμόδια αρχή να αναθέτει μέρος ή το σύνολο των αρμοδιοτήτων της σε κατάλληλο κατά την κρίση της οργανισμό ή υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο.
7. Προσθήκη πρόνοιας στην οποία προβλέπεται η εξουσία του εντεταλμένου επιθεωρητή να απαιτεί, κατά τη διενέργεια εξέτασης ή διερεύνησης, την παρουσίαση της απόδειξης της προέλευσης της παρτίδας των καυσίμων που περιέχονται σε οποιαδήποτε αποθήκη, περιλαμβανομένων ντεπόζιτων αποθήκης καυσίμων που αποτελούν μέρος οποιουδήποτε συστήματος ή μηχανοκίνητων οχημάτων.
8. Παροχή εξουσίας στον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας να εκδίδει διατάγματα που να ρυθμίζουν την υποχρέωση και τη διαδικασία ιχνηθέτησης και χρωματισμού των καυσίμων.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή έκρινε σκόπιμο όπως επιφέρει στο κείμενο του νομοσχεδίου επιπρόσθετες τροποποιήσεις, με σκοπό τη διασαφήνιση ορισμένων προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής απόψεως.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του μέλους της βουλευτή της Δημοκρατικής Παράταξης, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Προχωράμε λοιπόν στη δεύτερη...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Κώστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κώστα, συγγνώμη. Στο βήμα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Θα γίνει ξεχωριστά δηλαδή συζήτηση; Για τις ΑΠΕ μετά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, είναι άλλη συζήτηση μετά για τις ΑΠΕ, σωστά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα ήταν πάρα πολύ βοηθητικό αν και για τα τρία ουσιαστικά αυτά νομοσχέδια διεξαχθεί η συζήτηση και να μην γίνει χωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι όμως διαφορετικά τα θέματα και διαφορετικά στην ατζέντα, για να μη συγχιστούμε. Δεν έχω πρόβλημα, νομίζω όμως καλύτερα να ακολουθήσουμε τη σειρά την οποία έχουμε καθορισμένη, που ήδη έχει διαμορφωθεί, και η ηλεκτρονική ψηφοφορία αναλόγως, οπότε, κύριε Κώστα, έχετε τον λόγο.

Κύριε Παντελίδη, θέλετε κάτι διαδικαστικό;

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Επί θέματος αρχής, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να έχετε τον λόγο στη συνέχεια. Πολύ ωραία.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τούτο το νομοσχέδιο, όπως τζιαι το επόμενο, είναι εναρμονιστικά. Θα έπρεπε να εναρμονιστούμε μέχρι τις 30 του Ιούνη του '21, πριν από κανέναν χρόνο περίπου, επήραμε προειδοποιητική επιστολή στις 23 του Ιούλη του '21, είμαστε λίγες μέρες πριν 'που το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο τζιαι ενώπιον βαρύτατου προστίμου τζιαι τρέχει πάλε η Βουλή ως συνήθως να βγάλει τα κάστανα 'που τη φωθιά!

Τζιαι η αλήθεια είναι ότι η δουλειά που εκάμαμεν, όπως τζιαι για τα επόμενα νομοσχέδια που εννά πούμε στη συνέχεια, ως επιτροπή ήταν πάρα πολλή. Πολύωρες συζητήσεις, είχαμε εντάσεις, είχαμε συγκρουόμενα συμφέροντα, είχαμε διαφωνίες, πολλή σκληρή δουλειά, αλλά τελικά καταλήξαμε ομόφωνα με συναίνεση στο κείμενο που έσιτε μπροστά σας. Τζιαι εμείς ως κόμμα συμβάλαμε θετικά με τη μελέτη τζιαι τις εισηγήσεις μας.

Τούτο το νομοσχέδιο έσιει να κάμει με τα καύσιμα. Θέλω να ξεκινήσω με κάτι το οποίο έσιει να κάμει με ένα θέμα που είναι πολύ σημαντικό τζιαι που κάφκει ούλλον τον κόσμο, τις τιμές των καυσίμων, κάτι που πηγάζει 'που τούτο το νομοσχέδιο, που είναι τα βιοκαύσιμα. Λόγω της απίστευτης προχειρότητας τζιαι της αδράνειας της κυβέρνησης δεν καταφέραμε να καλύψουμε τον στόχο του 10% που είχαμε για τη διείσδυση των ΑΠΕ στις μεταφορές μέχρι το 2020. Σήμερα είμαστε στο 7,5% μόνο μετά 'που τόσα χρόνια τζιαι τούτο μετά την απόφαση του προηγούμενου Υπουργού Ενέργειας για υποχρεωτική πρόσμιξη, στο μέγιστο που μπορούμε, στη βενζίνη του πετρελαίου βιοκαυσίμων, με αποτέλεσμα σήμερα να πλερώνουμε -εν μας κανούν τα άλλα ούλλα- €0,10 μέχρι €0,13 το λίτρο παραπάνω, γιατί προσπαθήσαμε να πιάσουμε τον στόχο μας, που δέκα χρόνια εν εκάμαμεν τίποτε, δεν επιάσαμε τον στόχο μας, τζιαι εννά φάμε τζιαι το πρόστιμο τζιαι ο κόσμος πληρώνει τζιαι ένα σωρό λεφτά παραπάνω.

Τζιαι, μιας τζιαι μιλούμε για τα καύσιμα, πρέπει να πούμε τζιαι το εξής: Θέλω κάποιος να μου εξηγήσει πώς είναι δυνατόν στις αρχές του Μάρτη μέσα σε πέντε μέρες να είχαμε δύο διαδοχικές αυξήσεις στις τιμές, σαν να μου τζιαι παραγγείλαν οι εταιρείες όλες μαζί το ίδιο, ήρταν τα φορτία θκυο φορές 'που την Ελλάδα, τιμολογήθηκαν, μπήκαν στις δεξαμενές, επήαν στα πρατήρια, με αποτέλεσμα μέσα σε πέντε μέρες να είχαμε αύξηση στο πετρέλαιο κίνησης €0,27. Τζιαι, άμα λέμε €0,27, πρέπει να ξέρετε ότι ο Βοηθός Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας το 2019 είπε μας στην επιτροπή Εμπορίου της Βουλής ότι €0,01 αύξηση στις τιμές των καυσίμων ετησίως, επιφέρει κέρδη στις εταιρείες €8 με €10 εκατομ.».

Τότε χαρακτηριστικά να σας πω ότι στις 9 του Μάρτη η τιμή του πετρελαίου διεθνώς ήταν \$138, στις 10 του Μάρτη έπεσε στα \$109 τζιαι έκτοτε, τρεις μήνες, κυμαίνεται γύρω στα \$100. Σήμερα το πρωί ήταν \$113. Τζιαι όμως μέσα σε τρεις μήνες ω του θαύματος οι εταιρείες εν επαράγγειλαν κανένα φορτίο με τούτες τις τιμές. Εν έφτασε κανένα φορτίο στην Κύπρο. Έντζιε εξηγείται διαφορετικά το γεγονός ότι οι τιμές στην Κύπρο, αντί να πέσουν, όπως εππέσαν σε ούλλην την Ευρώπη, ανεβαίνουν τζιαι άλλο.

Στις 3 του Απρίλη η βενζίνη 95 οκτανίων €1,52. Στις 4 του Μάη €1,59, 16 του Μάη €1,70, 2 Ιουνίου, σήμερα, €1,83! Με την τιμή, επαναλαμβάνω, τότε που επηαίναν πάνω να αγγίζει τα \$140 το βαρέλι τζιαι σήμερα να είναι γύρω στα \$110.

Πετρέλαιο κίνησης. Στις 3 του Απρίλη €1,78, 4 του Μάη €1,80, 16 του Μάη €1,87, σήμερα €1,90! Οι εταιρείες κλέφτουν τον κόσμο τζιαι μάλιστα μες τούτες τες συνθήκες. Ρεύμα. Τιμές αγαθών πρώτης ανάγκης. Ο κόσμος πεινά τζιαι πραγματικά δεν υπάρχει διάθεση να τον προστατεύσουμε. Προκαλώ τον οποιονδήποτε να μου απαντήσει. Μέσα σε τρεις μήνες εν ήρτεν κανένα φορτίο με τις νέες τιμές;

Επήραμεν μια πρόταση νόμου στην επιτροπή Οικονομικών, για να μην επιβάλλεται ΦΠΑ τζιαι πά στον φόρο κατανάλωσης. Η κυβέρνηση αρνείται. Ελπίζω τη Δευτέρα να κάμει δεύτερες σκέψεις. Επήραμεν μια άλλη πρόταση νόμου στην επιτροπή Εμπορίου της Βουλής, να κλείσουμε τις τρύπες που υπάρχουν στις διαδικασίες και στα κριτήρια για την επιβολή πλαφόν. Ελπίζω ότι εννά συζητηθεί σύντομα. Εθάφτηκεν η ραδιοκίνηση. Σπασμωδικές κινήσεις, όχι σοβαρές δυστυχώς με την ηλεκτροκίνηση. Και, ξέρετε, γιατί θάφτηκε η ραδιοκίνηση; Γιατί ο φόρος κατανάλωσης στο γκάζι εν' €0,07 το λίτρο μόνο. Τζιαι τούτο νομίζω πρέπει να σας δώσει να καταλάβετε γιατί εν επροχώρησεν ποτέ.

Το πιο σημαντικό 'πού ούλλα όμως είναι το εξής: Ως επιτροπή Εμπορίου -τζιαι λέω για ούλλα τα κόμματα- ζητούμε διακαώς 'πού την κυβέρνηση να προχωρήσει σε έλεγχο της κερδοφορίας των εταιρειών, να δούμε αν πραγματικά τούντα χρόνια έχουν υπερκέρδη. Τζιαι το κυριότερον 'πού ούλλα θέλουμε να γίνεται ο έλεγχος ό την ώρα μόνο που φτάνει το φορτίο στο λιμάνι, αλλά την ώρα που τα καύσιμα φτάνουν στα πρατήρια. Τζιαι γιατί το λέω τζιαι δημόσια για μια ακόμα φορά; Έχουμε σοβαρές καταγγελίες 'πού πρατηριούχους ό,τι την ώρα που εννά φτάσει ένα φορτίο που το αγорάσαν ακριβά, όσο μικρό ή μεγάλο τζιαι να είναι, έχουν εν έχουν στα πρατήριά τους καύσιμο απόθεμα, τους λεν «'πού τα πόψε θα αυξήσετε τις τιμές σας». Τούτο συμβαίνει. Τζιαι σας λέω ειλικρινά ό εν' κρίμα ο κόσμος.

Τουλάχιστον εμείς, ως κόμμα, τζιαι άλλα κόμματα εν ήρταμεν μόνο να κάμουμε κριτική, εφέραμεν τζιαι εισηγήσεις. Επήραμεν προτάσεις νόμου. Τζιαι ελπίζουμε ό,τι τουλάχιστον η εκτελεστική εξουσία εννά μας ακούσει, να μπορέσουμε να βοηθήσουμε. Λύσεις υπάρχουν. Τζιαιίνου που δεν υπάρχει εν' η θέληση να προστατεύσουμε τον κόσμο.

Τζιαι για τούτο το νομοσχέδιο, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τζιαι για τα υπόλοιπα θέλω να σημειώσω την ομοθυμία, την ομογνωμία, τη μεγάλη προσπάθεια που καταβάλαμε όλοι στην επιτροπή, ο πρόεδρος τζιαι τα μέλη, τη βοήθεια που είχαμε από τη γραμματεία, για να φτάσουμε σε τούτο το αποτέλεσμα, το πάρα πολύ σημαντικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ο κ. Κώστα έχει πει μια μεγάλη αλήθεια. Και εδώ μπορεί κάποιος να καταλήξει για ποιο λόγο δε γίνεται τίποτε σ' αυτό τον τόπο. Όταν ένας σοβαρός βουλευτής, που νομίζω είναι παγκοίμως γνωστό και η ποιότητα του έργου, αλλά και η σοβαρότητα του Κώστα, καταγγέλλει ό,τι οι εταιρείες κλέβουν τον κόσμο, κάτι το οποίο ανταποκρίνεται στην αλήθεια, και δεν αντιδρά κανένας, ούτε αυτό το σώμα ούτε ο υπουργός, γιατί να μη συνεχίσουν να κλέβουν τον κόσμο; Αυτό ήθελα να πω.

Υπάρχει πληθώρα νομοθετημάτων που μπορούσαν να ενεργοποιηθούν. Δεν ενεργοποιούνται. Οι σαράντα πέντε μέρες επιβολής του πλαφόν ποτέ δεν έχουν μπει τα τελευταία χρόνια. Ναι, και όταν θα τα συζητήσουμε μετά τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, θα δούμε ό,τι το κόστος της πρωτογενούς παραγωγής του τομέα της γεωργίας είναι απαγορευτικό για τις εργασίες τους, ακριβώς λόγω των καυσίμων, και πάλι κανένας έθθα συγκινηθεί. Αυτή είναι η κατάντια αυτής της κοινωνίας μας, αυτού του κράτους. Τζιαι πραγματικά το λέω: Αφ' ης στιγμής δε θα γίνει ούτε τωρά οτιδήποτε μετά τις τρομερές καταγγελίες που ακούγονται εδώ ό,τι κλέβουν τον κόσμο οι εταιρείες και δεν αντιδρά κανένας μας, όταν θα ξαναγίνει η κλοπή, πάλι θα λέμε τα ίδια πράγματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε Ευσταθίου.

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα τοποθετηθώ και στα τρία θέματα, κυρία Πρόεδρε.

Όσον αφορά το δεύτερο θέμα που έχουμε στην ατζέντα, εμείς δε θα το ψηφίσουμε, επειδή, ό,πως και σε προηγούμενες παρόμοιες περιπτώσεις, θεωρούμε ό,τι έμμεσα και όχι άμεσα θα προκληθεί μία μικρή αύξηση που στο τέλος θα την πληρώσει ο καταναλωτής. Και ακόμα και αν καταφέρει το κράτος να μην έχουμε επιπλέον αύξηση από τις ενδιάμεσες ενέργειες που θα γίνουν, θεωρώ ό,τι με τους νέους όρους κάποιιοι συμπατριώτες μας θα πληρώσουν τη νύφη, επειδή δε θα καταφέρουν να εκσυγχρονιστούν. Το έχουμε δει δυστυχώς σε πάρα πολλά

παραδείγματα.

Όσον αφορά το τρίτο και το τέταρτο θέμα, θα τα στηρίξουμε.

Και επί τη ευκαιρία θα πω κάποια πράγματα, στα οποία διαφωνώ σε ένα σημείο με τον κ. Κώστα, ότι οι εταιρείες όντως σε πολλές περιπτώσεις έχουν αυξανόμενα κέρδη, αλλά, κατά τη δική μας άποψη, υπάρχει και ένας άλλος πολύ σημαντικός παράγοντας. Και αυτός είναι οι άδικες σε πολλές περιπτώσεις φορολογίες που το ίδιο το κράτος προσφέρει στα καύσιμα.

Επίσης, ακούμε συνεχώς τις τελευταίες μέρες το επιχείρημα ότι η Κυπριακή Δημοκρατία σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες έχει πολύ χαμηλή φορολογία. Εάν θέλουμε να συγκρίνουμε τη χώρα μας με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, θα πρέπει να έχουμε και τις ίδιες δημόσιες συγκοινωνίες, θα πρέπει να έχουμε και τον ίδιο μέσο μισθό, για να μπορέσουν τα νοικοκυριά να αντεπεξέλθουν, και θα πρέπει να βλέπουμε τη γενικότερη εικόνα, όχι μόνο ένα κομμάτι.

Επίσης, θα θέλαμε να καταγγείλουμε, με αυτή την ευκαιρία που έχουμε, και την τεράστια ενεργοκρατία σε άλλο ένα κομμάτι που ταλαιπωρούνται οι πολίτες και αυτό αφορά και το τρίτο και το τέταρτο θέμα και τη δυσκολία που έχουν οι πολίτες, όταν προχωρούν σε αιτήσεις για τις διάφορες ΑΠΕ.

Να πω επίσης ότι στην Κύπρο έχουμε μία τεράστια ευκαιρία να χρησιμοποιηθούν τα τόσα πολλά δημόσια κτίρια που έχουμε για τα φωτοβολταϊκά. Επιλέγουμε όμως ως κράτος να ακολουθούμε μία πολύ ανορθόδοξη μέθοδο και να προχωρούμε στη μίσθωση εκτάσεων, που πολλές φορές θα μπορούσαν να καλλιεργηθούν αυτές οι εκτάσεις, για να δημιουργούμε αυτά τα πάρκα. Καλό είναι να είμαστε πολύ πιο μεθοδικοί ως κράτος και να δούμε πώς θα είμαστε γενικότερα ωφέλιμοι σ' αυτό τον τόπο. Υπάρχουν τόσα δημόσια κτίρια. Όλα τα κτίρια έχουν οροφές. Υπάρχουν ευρωπαϊκές χώρες που μας δείχνουν τον δρόμο. Εμείς επιλέγουμε όμως ξανά τον παράλογο και τον ανορθόδοξο δρόμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ.

Ο κ. Παντελίδης.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κάθε φορά που γίνεται οποιοδήποτε είδους συζήτηση εντός του κοινοβουλίου και αφορά τα καύσιμα, είτε την εμπορία είτε τις προδιαγραφές είτε τα κριτήρια, θεωρώ απαραίτητο να θυμόμαστε ότι είμαστε μια ημικατεχόμενη πατρίδα, η οποία βρίσκεται κάτω από τη διαρκή σκιά του φαινομένου του παράνομου εμπορίου καυσίμων με τις κατεχόμενες περιοχές. Ένα παράνομο εμπόριο, το οποίο πλήττει το κύρος και την υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας, δημιουργεί αθέμιτο ανταγωνισμό εις βάρος επιχειρήσεων Ελληνοκυπρίων που λειτουργούν νόμιμα στις ελεύθερες περιοχές, επηρεάζει αρνητικά το περιβάλλον, γιατί είναι γνωστό ότι η ποιότητα των καυσίμων, εφόσον μιλούμε και για προδιαγραφές, είναι πολύ υποδεέστερη και σίγουρα αντιπεριβαλλοντική στις κατεχόμενες περιοχές και ασφαλώς οδηγεί και σε απώλεια εσόδων για το κράτος. Θεωρούμε ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, το οποίο θα υπερψηφίσουμε, όπως δηλώνεται και στην έκθεση, είναι ακόμα ένα εργαλείο στα χέρια της κρατικής μηχανής, προκειμένου να εφαρμόζεται όσο το δυνατόν πιο αυστηρά, όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά, όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένα, ο Κανονισμός της Πράσινης Γραμμής. Το κράτος έχει τα εργαλεία, η επιστήμη παρέχει τα εργαλεία, για να εντοπίζονται τα παράνομα καύσιμα, και κρίνουμε, θεωρούμε, καλούμε για ακόμα μια φορά την κυβέρνηση να εφαρμόσει όσο το δυνατόν πιο αυστηρά τους ελέγχους, γιατί σε αντίθετη περίπτωση, εκτός του ότι δίνεται και η εντύπωση ότι το κράτος ανέχεται μία πολύ μεγάλη παρανομία εις βάρος του, ε, δίνεται και η εντύπωση ότι ενδεχομένως το κράτος, το οποίο αδυνατεί να λάβει μέτρα για μείωση των τιμών, που έχουν αναφερθεί προηγουμένως, κλείνει το μάτι στην παρανομία ή βολεύεται με την παρανομία, εξαιτίας των υψηλών τιμών που υπάρχουν στις ελεύθερες περιοχές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ πολύ.

Να μιλήσει ο κ. Κουλλά.

Να αφήσω στη συνέχεια τον κ. Θεμιστοκλέους, να μην έχουμε δύο ομιλητές από τον Δημοκρατικό Συναγερμό.

Αν θέλετε, κύριε Θεμιστοκλέους, πατήστε το κεντρικό κουμπάκι, για να μπορέσει να έρθει κοντά σας το μικρόφωνο. Να σας βοηθήσει η κ. Ιερωνυμίδου πίσω.

Στο βήμα, κύριε Κουλλά;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Δύο πράγματα να σχολιάσω.

Το ένα είναι: Λέμε δεν πιάσαμε τους στόχους μας στις μεταφορές. Βάλαμε ένα διάταγμα να αναμειξουμε βιοκαύσιμα και αυτό αύξησε την τιμή. Είναι αλήθεια, η προστασία του περιβάλλοντος πρέπει να πληρώνεται. Υπήρχε εύκολος τρόπος να πετύχουμε τους στόχους μας, για να αποφύγουμε την πρόσμειξη με βιοκαύσιμα, για να πληρώνουμε τους μειωμένους ρύπους εκπομπής; Η απάντηση είναι όχι. Όλα είχαν ένα κόστος. Θέλουμε κίνητρα για ηλεκτρικά οχήματα; Μάλιστα. Πρέπει να πληρώνουμε €10.000 χορηγία το ένα. Θέλουμε ραδιοκίνηση; Έγινε. Μειώθηκε ο φόρος κατανάλωσης, αντί να είναι €0,32 το λίτρο, είναι €0,07, όπως το είπε ο κ. Κώστα. Είναι μια έμμεση επιδότηση. Ε, δεν ήταν αρκετή για την αεριοκίνηση. Έπρεπε να πληρώνουμε και από πάνω, για να πετύχουμε τους άλλους μας στόχους για τις μεταφορές. Άρα, ο εύκολος τρόπος για να πετυχαίναμε τους στόχους μας, που ειρήσθω εν παρόδω καμία ευρωπαϊκή χώρα δεν πέτυχε το 10% στις μεταφορές, θα ήταν να πληρώσουμε, για να πετύχουμε τους στόχους μας, για να αποφύγουμε την πρόσμειξη με βιοκαύσιμα.

Στις τιμές των καυσίμων... Κοιτάζτε, το να λέμε «μας κλέβουν», «καταγγέλλω εκείνον», «έχει καρτέλ» ή πρέπει και να το αποδείξουμε ή πρέπει να πούμε και πόσο μας κλέβουν συγκεκριμένα: δεν αρκεί να το λέμε. Δεν είναι ο ρόλος μας απλώς να το λέμε. Πρέπει να δούμε και τι μπορούμε να κάμουμε. Αυτή η πολιτεία μέχρι σήμερα για τις τιμές των καυσίμων, κάτι που δεν έκαμε με άλλες αγορές και άλλες τιμές, διόρισε μια ειδική επιτροπή, την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή, που στις άλλες τιμές απλώς τις παρακολουθεί και τις ανακοινώνει. Εδώ πέρα την εξόπλισε η πολιτεία. Εξόπλισε αυτή την επιτροπή με το δικαίωμα να παίρνει τα εμπιστευτικά τιμολόγια της κάθε εταιρείας. Δεν ισχύει για όλες. Δεν πάει να ελέγξει μιας υπεραγοράς όλα της τα τιμολόγια. Να παίρνει αυτά τα τιμολόγια, τότε αγόρασαν, πόσο αγόρασαν, ποιος είναι ο σταθμισμένος μέσος όρος, σε ποιες τιμές και να καταλήγει μάλιστα και σε ένα συμπέρασμα. Και αυτή η υπηρεσία, τεχνοκράτες, θεωρώ, με επαρκέστερη γνώση από εμάς, θεωρώ, συστήνει στην υπουργό, δύναται να συστήσει, την επιβολή πλάφόν, στην περίπτωση που διαπιστώσει αισχροκέρδεια, ασχέτως τι λέει ο καθένας 'πού μας, ασχέτως του τι αρέσει στον κόσμο, ασχέτως του ποια είναι η αίσθηση του καθενός, η υποκειμενική αίσθηση του καθενός, αυτή η αρμόδια υπηρεσία λέει δεν υπάρχει αισχροκέρδεια. Είναι σαν να λέμε στην Κεντρική Τράπεζα «ξέρεις, το και το, το τραπεζικό σύστημα δεν είναι ισχυρό» τζιαι να μας λέει «μα, εμένα οι δικές μου μελέτες δείχνουν πολύ αυξημένη κεφαλαιουχική επάρκεια». «Μα, εμείς νομίζουμε ότι δεν είναι ισχυρό». Άρα, αυτό, αν θέλουμε με κάτι άλλο να εξοπλίσουμε αυτή την υπηρεσία, κάτι άλλο να σκεφτούμε, για να υπάρχουν υπερβολικότερα πιο αυστηροί έλεγχοι, ποινές και ούτω καθεξής, να το σκεφτούμε όλοι μαζί και να το κάμουμε. Αλλά το να λέμε ότι έχουμε μια υπηρεσία, στο κάτω κάτω καλύτερα να μην την έχουμε, να μην πληρώνουμε κιόλας. Ε, αυτή είναι η πραγματικότητα.

Δεν είμαι εγώ σε ειδική θέση να διαπιστώσω κάτι. Λέω όμως ότι αυτό που μπορούσαμε να κάνουμε ως κράτος, να έχουμε τις χαμηλότερες φορολογίες, τον μίνιμουμ συντελεστή που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση, το έχουμε κάμει και θα το παρατείνουμε και σήμερα. Γι' αυτό άλλες χώρες που είναι €2,30 τα καύσιμά τους, τι; Αυτοί αγοράζουν πιο ακριβά από μας; Γιατί είναι €2,20, €2,10 σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες; Αγοράζουν πιο ακριβά από μας; Είμαστε πιο έξυπνοι εμείς και αγοράζουμε πιο φτηνά και έχουμε €1,70 και €1,80 καύσιμα; Η διαφορά είναι ότι και αυτοί αγοράζουν με τις ίδιες τιμές με μας, περίπου το ίδιο κέρδος έχουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών τους, περίπου τις ίδιες τιμές έχουν και το ίδιο κέρδος των πρατηριούχων, εμείς έχουμε €0,30, €0,40 λιγότερη φορολογία και επομένως οι τιμές μας είναι €0,30 χαμηλότερες.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ.

Έχει κλείσει η λίστα ομιλητών, ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Θεμιστοκλέους, οπότε δεν μπορούμε να έχουμε άλλους ομιλητές, ομιλήτριες.

Κύριε Θεμιστοκλέους, έχετε τον λόγο και θα μιλήσουν και οι υπόλοιποι οι οποίοι εμφανίζονται στον πίνακα, όχι άλλοι ή άλλες.

Ναι.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Δευτερολογία, βεβαίως.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Το 2015, τον Μάιο, τέτοια εποχή, σε αυτή εδώ την αίθουσα είχε διεξαχθεί μια πάρα πολύ έντονη συζήτηση, η οποία αφορούσε τον προϋπολογισμό της ΠΑΕΚ. Να θυμίσω ότι μετά από τρεις-τέσσερις ημέρες τότε είχαν υποβάλει την παραίτησή τους ο πρόεδρος και κάποια μέλη της ΠΑΕΚ, η οποία παραίτηση έγινε αποδεκτή. Ο ουσιαστικός λόγος για τον οποίο έγινε η έντονη τότε συζήτηση, ήταν ότι τετρακόσιες ογδόντα πέντε εταιρείες είχαν μπει στο πρόγραμμα που είχε τότε ανοίξει, για να δημιουργήσουν φωτοβολταϊκά πάρκα, και μετά

εωσφορικές άνομες δυνάμεις άρχισαν να ανανεώνουν κάθε εβδομάδα τις απαιτήσεις τους σε έγγραφα, με αποτέλεσμα από αυτές τις τετρακόσιες ογδόντα πέντε εταιρείες, εκ των οποίων η πιο μικρή υπεβλήθη σε έξοδα €15.000, ούτε μία να μην κάνει έστω και ένα φωτοβολταϊκό πάρκο. Αν οι τιμές του πετρελαίου διεθνώς πάν' πάνω, λογικό να πάν' οι τιμές και στην Κύπρο πάνω. Το περίεργο ποιο είναι; Είναι ότι, όταν οι τιμές διεθνώς αρχίσουν και πηγαίνουν κάτω, στην Κύπρο πηγαίνουν πιο πάνω.

Άκουσα για ηλεκτροκίνηση. Δηλαδή να υποθέσω ότι, άμα το ρεύμα παράγεται στην Αρχή Ηλεκτρισμού από μαζούτ και κακής άλλης ποιότητας ορυκτά καύσιμα, δε μολύνεται το περιβάλλον, αρκεί να έχουμε πρίζα, για να φορτίζουμε το αυτοκίνητο; Είναι πρωτοποριακό! Είναι κυπριακή πατέντα τούτη, ακόμα μια πατέντα 'πού τις μεγάλες! Ενώ, όταν το αυτοκίνητο του Κύπριου χρησιμοποιεί κανονικό καύσιμο 'πού την πεζίνα και παράγει πολύ πιο λίγους ρύπους, δεν το θέλουμε! Θέλουμε ηλεκτροκίνηση! Πόσα εκατομμύρια πληρώνει η ΑΗΚ στο χρηματιστήριο ρύπων κάθε χρόνο; Ξέρετε γιατί τα πληρώνει; Τα πληρώνει, διότι τη συμφέρει. Γιατί τη συμφέρει; Διότι προ του κινδύνου να μπει σε μεγάλο αγώνα εκσυγχρονισμού, για να μην πληρώνει ρύπους, το κόστος θα είναι δυσβάστακτο. Άρα, δε διοικούμεθα ουσιαστικά από ανθρώπους -εννοώ στην Αρχή Ηλεκτρισμού- τρελούς.

Θα δώσω μια απάντηση στον κ. Κουλλά. Αν ήταν να έρτει τώρα κάποιος ξένος που καταλάβαινε την Ελληνική τζιαι άκουέν σας, θα σας έσπηνε άγαλμα. Συμφωνώ πλήρως με τους καλούς συναδέλφους Κώστα Κώστα και Κωστή Ευσταθίου και υπογραμμίζω ότι οι εταιρείες καυσίμων έχουν καρτέλ και όχι κλέβουν, κατακλέβουν τους πολίτες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Μυριάνθους,

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Σε μια οικονομία της οποίας το μέγεθος δεν της παρέχει τη δυνατότητα να λειτουργήσει ο ελεύθερος ανταγωνισμός, που όλοι θέλουμε, όλοι επικαλούμαστε, όπως άλλωστε πολλές φορές μάς αναφέρει και ο αγαπητός μου συνάδελφος ο Μάριος ο Μαυρίδης περί ελεύθερου ανταγωνισμού... Όταν όμως το μέγεθος μιας οικονομίας δεν επιτρέπει ακριβώς να αναπτυχθούν αρκετές επιχειρήσεις, ώστε πραγματικά να λειτουργεί αυτός ο υγιής ανταγωνισμός, επιβάλλεται η παρέμβαση του κράτους.

Δυστυχώς, το κράτος και η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού είχαν παρέμβει. Είχαν κάνει μια έκθεση, είχαν κάμει μία έρευνα, η οποία απέδειξε ότι στην πραγματικότητα υπήρχε ολιγοπώλιο στη λιανική αγορά καυσίμων. Επέβαλε ένα πρόστιμο, το οποίο όμως στη συνέχεια είχε «πέσει» δικαστικά για διαδικαστικούς λόγους, γιατί η επιτροπή τάχα που είχε συνέλθει δεν ήταν σωστά διαρθρωμένη. Από ό,τι είδαμε όμως από τότε, δε μας εξήγησε κάποιος ότι προχώρησε και εξυγιάνθηκε ο ανταγωνισμός στο κομμάτι αυτό, με αποτέλεσμα να συνεχίσει η κατάσταση να διαιωνίζεται και την ίδια στιγμή το πρόβλημα το νιώθουμε σήμερα στο πετσί μας. Και ο τελευταίος πολίτης αντιλαμβάνεται ότι κάτι δεν πάει καλά στη συγκεκριμένη αγορά. Άρα, είναι εκεί που χρειαζόταν η παρέμβαση του υπουργείου, η παρέμβαση του κράτους, ότι πραγματικά έπρεπε να επιβάλει πλαφόν, παρ' όλον ότι κάποιος λένε ότι η επιβολή πλαφόν θα οδηγούσε σε κάποια μείωση διάθεσης στην αγορά. Αυτό θεωρούμε ότι το έχουν πράξει άλλες ευρωπαϊκές χώρες πρόσφατα και το είδαμε και στην Ελλάδα σε κάποιους τομείς να επιβάλλεται πλαφόν σε κάποια προϊόντα, κάτι το οποίο πραγματικά προστάτευσε τον καταναλωτή.

Την ίδια στιγμή, πέραν τούτου, θα πω και για τα άλλα δύο ζητήματα, το τι έχουμε μπροστά μας. Έχουμε μία ΑΗΚ η οποία θέλει να αναπτύξει ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δεν της δίνουμε τη δυνατότητα, όπως έχει αναφέρει πρόσφατα έκθεση της ΡΑΕΚ, γιατί θα στρεβλώσει τον ανταγωνισμό, όπως αναφέρεται εδώ σ' αυτό το σημείο, και την ίδια στιγμή βλέπουμε τις εταιρείες που παράγουν με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αντί ουσιαστικά να έρχονται να χρεώνουν σε πολύ χαμηλότερο ποσό ό,τι παράγουν σε κιλοβατώρα, να πλησιάζουν με ένα ελάχιστο ποσοστό του 10-15% την τιμή της Αρχής Ηλεκτρισμού που παράγει με το πετρέλαιο. €0,19 την κιλοβατώρα η τιμή παραγωγής της ΑΗΚ, €0,06 η τιμή παραγωγής που χρεώνουν οι εταιρείες με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αλλά τη χρεώνουν στα €0,17, στα €0,16 ανά κιλοβατώρα. Εδώ το κράτος πού είναι πάλι; Πού είναι η παρέμβαση του κράτους;

Για όλα αυτά τα σημεία, τα οποία στο τέλος τα πληρώνει ο ίδιος ο καταναλωτής, ο απλός ο πολίτης, η ίδια η οικονομία, γιατί είναι αλυσιδωτό το πρόβλημα της ενέργειας, δυστυχώς δεν πήραμε απαντήσεις. Και είναι αυτά τα οποία ακούμε καθημερινά εμείς οι εκπρόσωποι του λαού και ερωτούν οι πολίτες αν πραγματικά τα συζητούμε, αν πραγματικά ζητούμε εξηγήσεις, αν πραγματικά κάνουμε κάτι. Και είναι εδώ που θέλουμε να καλέσουμε την κυβέρνηση... Πραγματικά, δεν είναι θέμα αντιπολίτευσης ή συμπολίτευσης, είναι θέμα αν λειτουργεί η αγορά όπως πραγματικά πρέπει να λειτουργεί ή αν κάποιος αισχροκερδούν στην πλάτη των πολιτών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Ο κ. Σαββίδης, παρακαλώ.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το μεγαλύτερο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουμε ως Κυπριακή Δημοκρατία είναι ότι δεν υπάρχει έλεγχος. Ακούσαμε από τον Γενικό Εισαγγελέα για το θέμα του ΓΕΣΥ, €1,3 δις, λέει, παράνομες συμβάσεις. Αφήστε το, ξεκινούμε από 'δώ και πέρα! Ακούμε σήμερα στον ναό της δημοκρατίας τον συνάδελφο τον Κωστή και τον συνάδελφο τον Κώστα να λένε «μας κλέβουν, μας κλέβουν, μας κλέβουν, δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε». Εννά μας γιουχαΐζει ο κόσμος! Καλά να μας κάμουν! Πέρκιμον μας δέρουν τζιόλας! Όταν εμείς λέμε ότι υψώνουμε τα χέρια πάνω, τι να κάμουμε; Άκουσα τον φίλο, τον συνάδελφο τον Κουλλά, να μας λέει «μα, οι άλλοι έχουσιν πιο ακριβά, €2,20, €2,10. Μια χαρά πάμε! Μεν φοάστε!» Ακούαμε €2,60... Να τους ξεπεράσουμε, κύριε Κουλλά, για να είμαστε μια χαρά, να νιώθουμε καλλύπτερα!

Όσον αφορά τον απλό τον κόσμο, κτηνοτρόφους, γεωργούς, εννά τους δώσουμε βοήθεια μέσα από τον αναθεωρημένο προϋπολογισμό, αλλά 'πού την άλλη να τους τα πκιάσουμε μέσα από τα καύσιμα. Αυτή είναι η ωμή πραγματικότητα, τα βάζουμε στη μια τσέπη, τα παίρνουμε από την άλλη! Όσους νόμους και να ψηφίσουμε, αν δεν υπάρχει στην αλυσίδα η παράμετρος «έλεγχος», τίποτα δε γίνεται.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ πολύ.

Βεβαίως, πρέπει να πούμε ότι η εφαρμογή των νόμων δεν είναι αρμοδιότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων, είναι εκτελεστική αρμοδιότητα, για να μη δίδουμε λανθασμένες εντυπώσεις. Έτσι;

Ο επόμενος ομιλητής αντιλαμβάνομαι...

Κύριε Κουλλά, θέλετε να δευτερολογήσετε στο τέλος;

Ο λόγος στον κ. Δαμιανού και τελευταίος ομιλητής ο κ. Χατζηγιάννης.

Κύριε Δαμιανού, έχετε τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Πρώτα, ο κ. Κουλλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλλά μίλησε ήδη.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Είναι επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι δευτερολογία.

Δευτερολογία, κύριε Κουλλά;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Ναι, εντάξει.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, βεβαίως. Μίλησε ήδη ο κ. Κουλλά.

Στο βήμα ο κ. Δαμιανού; Ωραία.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αλήθεια είναι ότι η εισήγηση του κ. Χατζηγιάννη, που ήταν και εισήγηση του Γιώργου Λουκαΐδη, εκ των

πραγμάτων εξελίχθηκε σε μια συζήτηση των θεμάτων, διότι και το κατεπείγον είναι συναφές. Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος. Το πρώτο που θέλω να σημειώσω είναι ότι η ζωή, η κοινωνία, η πολιτική δεν είναι διαφήμιση. Δηλαδή το να λείει ο αγαπητός συνάδελφος ότι δεν υπάρχει αισχροκέρδεια δεν είναι όπως τη διαφήμιση της γνωστής τράπεζας με το σλόγκαν «σκέψου το, γίνεται!» Υπάρχει αισχροκέρδεια, τη βιώνουμε, τη βιώνουν οι πολίτες και μόνο πρόκληση προκαλεί και θυμηδία να ακούνε από εμάς, τουλάχιστον από κάποιους από εμάς, ότι δεν υπάρχει αισχροκέρδεια στα καύσιμα. Γνωστή εταιρεία ευρωπαϊκή με πρατήρια σε όλη την Κύπρο έδωσε τη δυνατότητα σε πρατηριούχους, που παρεμπιπτόντως αμείβονται οι πρατηριούχοι περίπου με €0,05 το λίτρο, να μειώσουν κατά €0,05 την τιμή λιανικής πώλησης. Σκεφτείτε πόσο είναι το περιθώριο κέρδους των πετρελαϊκών εταιρειών. Επομένως, με το να τις υπερασπίζεται ο Δημοκρατικός Συναγερμός, νομίζω εν προσφέρει ούτε υπηρεσία στον εαυτό του.

Έχει πει ο συνάδελφος εκ μέρους του Συναγερμού ότι η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή αποφάνθηκε ότι δεν υπάρχει αισχροκέρδεια. Προφανώς, ξεχνούν οι του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι μετά από μια εγκυμοσύνη έντεκα χρόνων, το 2017 η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού κατόρθωσε να επιβάλει με χίλια δυο βάσανα ένα πρόστιμο €20,7 εκατομ. σε πετρελαϊκές εταιρείες με το εύρημα και την κατηγορία της σύμπραξης στον καθορισμό λιανικής τιμής πώλησης, καρτέλ, για την περίοδο από το 2004 μέχρι το 2007, νομίζω.

Ζούμε σε μια Κύπρο που έχουμε καρτέλ στα καύσιμα, έχουμε καρτέλ στο γάλα, εζήσαμε καρτέλ στα χρυσά διαβατήρια. Ε, στο τέλος εννά μας ζηλεύει τζι ο Πάμπλο Εσκομπάρ, όπως πάτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τελευταίος ομιλητής ο κ. Χατζηγιάννης. Και θεωρώ, μέχρι να έρθει στο βήμα ο κ. Χατζηγιάννης, ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση και για τα επόμενα θέματα. Νομίζω, τοποθετήθηκαν όλες και όλοι.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Εντάξει, θα δώσω τον λόγο και μετά, αλλά σύντομες τοποθετήσεις.

Βεβαίως.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι και για τα επόμενα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω τα περισσότερα να τα έχουμε πει.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Έχουμε τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, εκεί βεβαίως θα σας δοθεί ο λόγος.

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη, σας ακούμε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα ήθελα καταρχάς να καλωσορίσω τους ασκούμενους φοιτητές μας και να τους ευχηθώ την καλύτερη επιτυχία για όλη την περίοδο που θα βρίσκονται στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Θέλω να κάνω μια διόρθωση, ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει την ευθύνη του ελέγχου, του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Και αυτός ο οπιοίος την αποποιείται δεν πρέπει να βρίσκεται σε αυτή την αίθουσα.

Συμφωνείτε μαζί μου και η αριστερή πλευρά της αίθουσας! Άρα λοιπόν, αν και εφόσον μας κλέβουν και μας γελούν, είμαστε εμείς που φταίμε! Και αυτός είναι ο κύριος λόγος ή το κύριο μήνυμα που στέλνουμε στους πολίτες: «Ξέρετε, δεν καταφέρνουμε να κάνουμε τη δουλειά μας και καταφέρνουν να μας κλέβουν»!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα σου απαντήσει η Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Άρα λοιπόν...

Κύριε Κυπριανού, είναι βοηθητικό να υποδεικνύετε στην Πρόεδρο να μου απαντήσει. Θα σε ευχαριστήσει η ίδια, εκτιμώ. Εν πάση όμως περιπτώσει, για μένα είναι πολύ θετικό που εντοπίζετε την ανάγκη.

Θα πρέπει να δούμε και μια θετική εικόνα της κατάστασης των καυσίμων. Το γεγονός ότι σε κάποιες εποχές ήρθαμε στο σημείο να μην έχουμε αυτάρκεια, να μην έχουμε ασφάλεια κ.λπ. κ.λπ. έρχεται σε αντίθεση με το πού βρισκόμαστε σήμερα, με πλήρη διασφάλιση και των αποθεμάτων, αλλά και των δυνατοτήτων αυτού του τόπου.

Σήμερα τι συζητάμε; Πραγματικά, τι συζητάμε σήμερα; Μια νομοθεσία της οποίας ακριβώς καθορίζουμε τα κριτήρια ελέγχου και τα χαρακτηριστικά του ελέγχου με όλες τις δομές, ώστε να πετυχαίνουμε με τον καλύτερο τρόπο τόσο την ποιοτική διάσταση, όσο και το να μη μας κλέβουν -λέω εγώ- αφού το είπατε εσείς.

Καθορίζονται για πρώτη φορά επιθεωρητές, δομές, εξουσίες, με ολοκληρωμένη προσέγγιση. Δυστυχώς, κανείς δεν αναφέρθηκε σ' αυτό, ωσάν και σήμερα συζητάμε περί ανέμων και υδάτων και εντοπίζουμε...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο)

Πολύ σωστά!

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο κ. Χρύσης ορθώς αναφέρθηκε σε επιμέρους θέματα και το εκτιμώ αφάνταστα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Σε έντονο ύφος)

Έντζι γίνεται να κάμνουμε διάλογο! Συνεχίστε, ολοκληρώστε την τοποθέτησή σας γενικά, έννεν ανάγκη να απευθύνεστε σε πρόσωπα!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Τι πετύχαμε, αγαπητοί συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι;

Πετύχαμε μέσα από αυτό το νομοσχέδιο πράγματα τα οποία δεν υπήρχαν στο παρελθόν ούτε ως δυνατότητες ελέγχου, αλλά ούτε και ως δυνατότητες αυτοδιόρθωσης του ίδιου του συστήματος! Και, ποια ήταν αυτά;

Πέστε μου πότε στην απόδειξη πληρωμής του οποιουδήποτε ντεποζίτου καυσίμων βρίσκεται η υποχρέωση να αναγράφεται η παρτίδα προέλευσης του συγκεκριμένου προϊόντος! Πέστε μου, πραγματικά! Το αγνοείτε, φυσικά! Αγνοείτε αυτή την υποχρέωση και το εργαλείο το οποίο δίνουμε στον επιθεωρητή, ότι απ' εκεί που θα βάλετε βενζίνη, οφείλετε να έχετε την απόδειξη και θα αναγράφεται και η παρτίδα. Και όταν ανατρέξει πίσω η διαδικασία του ελέγχου, θα βρει ότι η συγκεκριμένη παρτίδα εισήχθη τη συγκεκριμένη ημερομηνία στις συγκεκριμένες διεθνείς τιμές. Το αγνοείτε, δε λέει για σας τίποτα! Πραγματικά, δηλαδή, εκπλήττομαι για το ότι υπάρχει αυτή η εμμονή να αγνοούμε τουλάχιστον βελτιωτικά θέματα. Και δεν είναι δικά μας βελτιωτικά θέματα, είναι ανάγκες.

Επίσης, αγνοείτε κάτι στο οποίο όλη η κοινωνία βουλιάζει το τελευταίο διάστημα. Και θα είμαι ξεκάθαρος όσο ποτέ άλλοτε: Καύσιμα από τα κατεχόμενα. Τι έχει περάσει μέσα σ' αυτό τον νόμο; Η δυνατότητα του υπουργού, με διάταγμα, να επιβάλλει και να ορίζει χρωματιστές, προκειμένου ακριβώς να υπάρχει εργαλείο σ' έναν αποτελεσματικό έλεγχο. Θέλετε να το αγνοείτε; Πέστε μας το αντίμετρό σας! Πέστε μας την εισήγησή σας! Και, γιατί όχι, να την υιοθετήσουμε!

Αναφερθήκατε στις τιμές και πραγματικά αισθάνομαι την ανάγκη να πω ότι, εάν υπάρχει άνθρωπος σ' αυτή την αίθουσα που θέλει να αγνοεί παντελώς τα διεθνή δεδομένα, ε, τότε κάτι δεν κάνουμε καλά. Ε, τότε δε συμβαίνει τίποτε. Τότε να αρκεστούμε και να μας φέρετε τα στοιχεία της κλοπής και της αισχροκέρδειας. Δεν αρνούμαστε. Να μας τα φέρετε, να κάτσουμε επί ώρες και επί μέρες να εξετάσουμε αυτές τις καταγγελίες. Όταν όμως βρισκόντουσαν οι εταιρείες ενώπιόν μας, δεν υπήρχαν αυτές οι κατηγορίες. Γιατί ενώπιον των εταιρειών δεν τέθηκαν αυτές οι καταγγελίες; Δεν το κατάλαβα! Δεν το καταλαβαίνω, πραγματικά! Και πάλι νοσούσαν οι έλεγχοι. Μας έλεγε πάντοτε η δημόσια υπηρεσία: «Ξέρετε, είμαστε υπερφορτωμένοι με τεράστιο φόρτο εργασίας και δεν προλαβαίνουμε να κάνουμε τις δουλειές μας». «Ε, καλά, τι θέλετε να κάνουμε;». «Να προσλάβουμε και άλλα άτομα». Με άλλα λόγια, ό,τι εξοικονομούμε από τη μια πλευρά, θα τα δίνουμε στο προσωπικό! Σεβαστό! Τι πετύχαμε μέσα, ενισχύοντας ή δημιουργώντας εργαλεία ελέγχου; Να μπορεί το κράτος να αγοράσει υπηρεσίες ελέγχου από εξωτερικούς, από ειδικούς. Και αυτή είναι μια προσθήκη στη νομοθεσία και κάνουμε πολύ πιο αποτελεσματικό τον έλεγχο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι ωφέλιμο να δούμε σε ποιο βαθμό και πόσα βήματα μπροστά μάς φέρνει αυτή η συγκεκριμένη νομοθεσία, αλλά με το να ερχόμαστε και να τα ισοπεδώνουμε όλα, θεωρώ ότι δεν είμαστε ούτε οι δίκαιοι κριτές, αλλά ούτε και ορθοί. Εξάλλου, ό,τι εισηγήσεις έχουν τεθεί, έχουν προβληματίσει και έχουν υιοθετηθεί εκεί και όπου η σοφία όλων τα έκρινε σωστά. Άρα λοιπόν, δεν υπήρξε η οποιαδήποτε εισήγηση, πέραν αυτών που έχουν υιοθετηθεί, που να κάνει ή να προσφέρει ή να δημιουργεί ένα πρόσθετο εργαλείο ελέγχου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ.

Θα σας δώσω τον λόγο, αλλά καθκόντως πρέπει να απαντήσω σε μια συγκεκριμένη μομφή. Να ξεκαθαρίσω ότι άλλο ο κοινοβουλευτικός έλεγχος και άλλο η ευθύνη εφαρμογής της νομοθεσίας. Υπάρχει ειδοποιός και ουσιαστική διαφορά και συμφωνώ και εγώ ότι θα έπρεπε να τη γνωρίζουμε, για να βρισκόμαστε σε αυτή την αίθουσα.

Κύριε Παπαδόπουλε, διαδικαστικό;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ακούω.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή βλέπω τον κατάλογο των ομιλητών να μεγαλώνει, απλώς θέλουμε να ξεκαθαρίσουμε τη διαδικασία, κυρία Πρόεδρε, επειδή πολύ ορθά ο συνάδελφος ο κ. Χατζηγιάννης έχει αναφέρει ότι αυτό το νομοσχέδιο δεν έχει σχέση με την τιμή των καυσίμων. Το νομοσχέδιο που έχει καταθέσει κατεπειγόντως η κυβέρνηση για τις τιμές των καυσίμων έχει. Θα συνεχίσουμε τη συζήτηση, όταν θα συζητήσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, ή θα συνεχίσουμε τη συζήτηση τώρα για τις τιμές των καυσίμων; Αυτό είναι το ένα. Το δεύτερο, να τοποθετηθούμε τώρα για τα νομοσχέδια που αφορούν τις ΑΠΕ ή να περιμένουμε στη συνέχεια να ξεκινήσουμε ξανά από την αρχή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, έχετε απόλυτο δίκαιο και με προλάβετε. Θεωρώ ότι, όπως έχει εξελιχθεί η συζήτηση, καλύπτονται όλα τα ζητήματα, οπότε αν μου επιτρέψετε να δώσω τον λόγο και στους υπόλοιπους ομιλητές και θεωρώ ότι έληξε η συζήτηση για όλα τα θέματα τα οποία ακολουθούν και έχουν σχέση... Που τα είχαμε ξεχωριστά στην ατζέντα, αλλά νομίζω, όπως έχει εξελιχθεί η συζήτηση και αν συμφωνείτε όλοι, θα μιλήσουν και οι υπόλοιποι ομιλητές, ομιλήτριες -βλέπω μόνον ομιλητές- και λήγει η συζήτηση και για τα υπόλοιπα θέματα.

Κύριε Δαμιανού; Διαφωνείτε;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, επειδή ακριβώς στο ζήτημα της επιμήκυνσης του κατεπείγοντος υπάρχουν θέματα που δεν αγγίξαμε συνειδητά, αν θέλετε να καθοριστεί χρόνος ενός λεπτού για κάθε κόμμα ή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

...όπως κρίνετε, αλλά συνειδητά δεν αγγίξαμε αυτή τη διάσταση εμείς του κατεπείγοντος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οπότε, θα σας ξαναδοθεί ο λόγος.

Συμφωνούμε όλοι;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Χωρίς να μπαίνουμε στην εφ' όλης της ύλης συζήτηση. Αυτό πρέπει να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να λήξει τώρα η συζήτηση. Νομίζω εξάλλου αναφέρθηκαν όλα σχεδόν τα οποία υπάρχουν στα επόμενα θέματα.

Να συνεχίσουμε λοιπόν με τον κ. Παπαδούρη και να προετοιμάζονται και οι υπόλοιποι, για να μπορέσουν να έχουν και τις καταληκτικές θέσεις τους και για τα επόμενα θέματα.

Κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι, κυρία Πρόεδρε, ότι υπάρχει συμφωνία, για να συζητήσουμε συνολικά τα θέματα,

εξαιρουμένου όμως του συμπληρωματικού προϋπολογισμού, φαντάζομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, βέβαια.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Για να το ξεκαθαρίσουμε. Οκεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Παπαδούρη, σας ακούμε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αποφάσισα να μιλήσω τώρα, γιατί αντιλαμβάνομαι ότι θα προχωρήσει η συζήτηση συνολικά και για τα τρία νομοσχέδια και για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σωστά;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Και το τελευταίο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Και το τελευταίο, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού ανοίχτηκαν όλα τα ζητήματα. Είπαμε να μείνουμε στο πρώτο, είχε ο κ. Χατζηγιάννης μια εισήγηση, είπαμε να μείνουμε όπως είχαμε ηλεκτρονική την ατζέντα, αλλά, όπως εξελίσσεται η συζήτηση, νομίζω ολοκληρώθηκαν σχεδόν όλα τα θέματα, οπότε αν έχετε τον λόγο, ναι.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα.

Απλώς να αναφέρω, Πρόεδρε, ότι σκόπιμα διάλεξα να μην τοποθετηθώ στο πρώτο νομοσχέδιο, παρ' όλο που είχαμε μεγάλες συζητήσεις στην επιτροπή Εμπορίου, και ο λόγος που αποφάσισα να μην τοποθετηθώ όσον αφορά τα καύσιμα είναι γιατί, ό,τι και να ειπωθεί σήμερα στην αίθουσα, ό,τι και να ειπώθηκε στην αίθουσα τα τελευταία χρόνια, ένα γεγονός παραμένει, ότι αύριο ο Κύπριος πολίτης θα πρέπει να πληρώσει €1,80 κάτι το λίτρο, για να γεμίσει το αυτοκίνητό του. Και αυτό το καταλαβαίνει ο κάθε πολίτης. Συμφωνώ όμως με τον κ. Χατζηγιάννη ότι αυτές είναι συζητήσεις που υπήρχαν στο παρελθόν, χωρίς να γίνεται κάτι. Σήμερα ξεκινάει κάτι. Δεν μπορώ να το αγνοήσω.

Θα προχωρήσω στο δεύτερο νομοσχέδιο, που αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και αυτό το ταμείο και τη λειτουργία του ταμείου. Να αναφέρω ότι, συζητώντας αυτό το νομοσχέδιο, αποφασίσαμε, ως Κίνημα Οικολόγων, να προχωρήσουμε με δύο τροπολογίες. Και θέλω να ευχαριστήσω τους συναδέλφους που αυτές οι δύο τροπολογίες, οι οποίες για μας ήταν πάρα πολύ σημαντικές, έχουν ενσωματωθεί πλέον στο νομοσχέδιο. Η μία τροπολογία, την οποία είχα καταθέσει, αφορούσε τη διαχείριση του ταμείου, που εδώ και τόσα χρόνια η διαχείριση του ταμείου γίνεται από οποιονδήποτε άλλο εκτός από αυτόν που πληρώνει, για να υπάρχει αυτό το ταμείο. Και αυτοί είναι οι καταναλωτές! Που οι καταναλωτές, όχι ως μέλος, απλώς για να παρακολουθούν, αλλά ως τακτικό μέλος, πρέπει να βρίσκονται στη διαχείριση αυτού του ταμείου, για να εξασφαλίζουμε πρώτα τη διαφάνεια του ταμείου και, κατά δεύτερον, την ορθολογική διαχείριση, γιατί αυτό το ταμείο έχει συγκεκριμένους σκοπούς.

Η δεύτερη τροπολογία, την οποία καταθέσαμε μαζί με τον κ. Χατζηγιάννη, αφορούσε τη δυνατότητα ένα ποσοστό από τα λεφτά τα οποία επιστρέφονται από τη δημοπράτηση των εκπομπών των ρύπων να μπορεί να μπαίνει σ' αυτό το συγκεκριμένο ταμείο, γιατί στο τέλος της ημέρας ο καταναλωτής πληρώνει και περιμένει ότι κάποτε αυτά τα λεφτά θα επιστραφούν ως κίνητρα, έτσι ώστε να προχωρήσουμε σ' αυτό που λέμε «μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας».

Το ερώτημα τώρα είναι: Έχουμε φτάσει εκεί που θέλουμε; Και δε μιλώ μόνο για στόχους ποσοστιαίους, μιλώ για κουλτούρα, για νοοτροπία. Βλέποντας τα μέτρα που ανακοίνωσε ο Υπουργός Οικονομικών πριν δύο-τρεις μέρες, έχω εντοπίσει το μέτρο αριθμός επτά, που αναφέρεται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για την τοποθέτηση φωτοβολταϊκών, και με μεγάλη έκπληξη και πάλι βλέπουμε ότι υπάρχει ένας περιορισμός, αυτός ο περιορισμός του 90% της περσινής κατανάλωσης, όταν κάποιος θα κάνει αίτηση για τοποθέτηση φωτοβολταϊκών, να γίνεται τώρα 100%. Αυτό, αγαπητοί φίλοι, σημαίνει ότι όσοι σήμερα είναι σε ενεργειακή φτώχεια και του χρόνου θα παραμείνουν σε ενεργειακή φτώχεια. Όταν μιλούμε για νοοτροπία, πρέπει να μιλούμε για πραγματικά κίνητρα, για να απελευθερώσουμε εντελώς αυτή τη διαδικασία, έτσι ώστε να φτάσουμε εκεί που

πρέπει να φτάσουμε και να πιάσουμε τους στόχους τους οποίους πρέπει να πιάσουμε, γιατί είμαι σίγουρος ότι κάποιος θα πουν ότι έχουμε πιάσει τους στόχους μας, αλλά δε βλέπουμε γύρω μας ότι κάποιος έχουν ξεπεράσει κατά πολύ τους στόχους αυτούς και απολαύουν πολλών οικονομικών οφελών.

Θα κλείσω, Πρόεδρε, λέγοντας ότι το θέμα της μετάβασης σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν είναι απλώς οικονομικό θέμα. Δεν είναι απλώς οικονομικό, δεν είναι απλώς κοινωνικό θέμα, δεν είναι απλώς περιβαλλοντικό θέμα, αλλά στο τέλος της ημέρας αποτελεί σήμερα ένα εθνικό θέμα, βλέποντας τα απότοκα της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία, όπου εκεί παίζεται ένα μεγάλο στοίχημα, το οποίο στοίχημα, σε σχέση με τις κυρώσεις, ως πρώτιστο θέμα αφορά το θέμα της ενέργειας. Σκεφτείτε πού θα βρισκόμασταν αν ήμασταν σε σημείο ενεργειακής αυτονομίας, και τι θετικό αντίκτυπο θα είχαμε καθ' όλη αυτή τη διάρκεια. Μακάρι κάποτε να το φτάσουμε! Μακάρι να βρεθούμε εδώ και να μπορούμε να πούμε στον κόσμο ότι απολαύει χαμηλού ηλεκτρισμού, ότι μπορεί να γεμίσει το αυτοκίνητό του με ανάλογο καύσιμο το οποίο θα είναι πολύ φτηνό και ελπίζω πράγματι να δούμε αυτή τη μέρα σύντομα!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Παπαδούρη.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Γιακουμή.

Από το βήμα;

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα έχουμε ενώπιόν μας προς ψήφιση δύο νομοσχέδια εξέχουσας σημασίας, τα οποία σηματοδοτούν και τη μετάβαση της Κύπρου σε ένα νέο ενεργειακό μοντέλο βασισμένο στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Προτού επεξηγήσω τις θέσεις μας και τις σκέψεις μας ως ΔΗΠΑ-Συνεργασία, θα ήθελα πραγματικά να χαιρετίσω την προσπάθεια του προέδρου, των υπόλοιπων συναδέλφων και της γραμματείας της κοινοβουλευτικής επιτροπής Ενέργειας, οι οποίοι εργαστήκαν με ζήλο μέσα σε κλίμα συναίνεσης και αλληλοκατανόησης, για να πετύχουμε το βέλτιστο αποτέλεσμα.

Έτσι, για την ιστορία, το Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας δημιουργήθηκε το 2004 ουσιαστικά ως το πρώτο εργαλείο, για να μπορέσουμε λίγο αργότερα, το 2010, να εγκαταστήσουμε τα πρώτα συστήματα με βάση τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και παράλληλα να ξεκινήσουν τα πρώτα στοχευμένα σχέδια της εξοικονόμησης ενέργειας.

Προχωρήσαμε αρκετά από τότε και σήμερα έχουμε σχεδόν 500 MW από συστήματα των ΑΠΕ και προχωρήσαμε πολύ στο θέμα της εξοικονόμησης, καλύπτοντας τους εθνικούς μας στόχους για το 2020, και προσβλέπουμε τώρα στους δύσκολους στόχους του 2030.

Η δική μας θέση, ως Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, λαμβάνοντας υπόψη μας το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κύπρου, στο οποίο ο δεύτερος πυλώνας αφορά την επιτάχυνση σε μία περαιτέρω πράσινη οικονομία, και λαμβάνοντας υπόψη το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και την Πράσινη Συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφείλουμε όλοι μας, ως θεσμοί της πολιτείας, πιο διάφανα, πιο δίκαια και πιο αντικειμενικά, σε ένα περιβάλλον ανταγωνιστικό, ιδιαίτερα στο θέμα του ηλεκτρισμού, να προβούμε σε πολιτικές που σκοπό έχουν -και το υπογραμμίζω αυτό- τη μη απόλυτη εξάρτησή μας από τα ορυκτά καύσιμα, όπως το ντίζελ και το μαζούτ, και την περαιτέρω διείσδυσή μας στα συστήματα των ΑΠΕ και τη χειροπιαστή μείωση του ηλεκτρισμού για όλους μας ως καταναλωτές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε μπροστά μας μία μεγάλη πρόκληση και πρέπει να πάρουμε αποφάσεις πρωτοποριακές, κοιτάζοντας έξω από το κουτί, οραματιζόμενοι το μέλλον, και να θέσουμε ως προτεραιότητες σύγχρονες πρακτικές για την οικολογία, την πράσινη ανάπτυξη και την περαιτέρω ανάπτυξη των συστημάτων από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας τόσο στην ηλεκτροπαραγωγή όσο και στις μεταφορές.

Πρώτον, λειτουργία συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

Δεύτερον, με τα συγκεκριμένα νομοσχέδια έχουμε θεσμοθετημένη πλέον την επαναδημιουργία του one-stop shop στις αιτήσεις έργων από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Δηλαδή τι καταφέραμε σήμερα ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας; Καταφέραμε όλοι μαζί το one-stop shop να μην έχει απλώς επιτελικό και συντονιστικό ρόλο αλλά αποτελεσματικό και καταλυτικό, ιδιαίτερα για το χρονικό περιθώριο έκδοσης των αδειών, να μην ξεπερνά τους επτά μήνες, σε αντίθεση με τις χρονοβόρες διαδικασίες που υπήρχαν μέχρι και σήμερα.

Τρίτον, η ένταξη των πλωτών μονάδων ΑΠΕ, οι οποίες είναι το μέλλον και στις οποίες πρέπει να επικεντρωθούμε περισσότερο ως πολιτεία, όπως πράττουν οι πιο προηγμένες χώρες από εμάς, όπως η Αγγλία και η Γαλλία, εφαρμόζοντας στην πράξη τη γαλάζια ενέργεια.

Τέταρτον, καθιέρωση ενεργειακών κοινοτήτων χωρίς αποκλεισμούς, προς όφελος των πολλών, πάντα σεβόμενοι και προστατεύοντας το περιβάλλον.

Πέμπτον, μεθοδική μετάβαση στις έξυπνες πράσινες πόλεις.

Έκτον, ενθάρρυνση για τη δημιουργία υβριδικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού με προτεραιότητα στις ΑΠΕ, εμβολιάζοντας ουσιαστικά την ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού.

Έβδομον, να δοθούν περαιτέρω κίνητρα για τα ηλεκτρικά και τα υβριδικά αυτοκίνητα, στοχευμένα σχέδια παραγωγής βιοκαυσίμων και παραγωγής πράσινου υδρογόνου για τις μεταφορές.

Όγδοον, τα πιστοποιητικά εγγυήσεως προέλευσης.

Και επιτρέψτε μου εδώ να σταθώ στην τελευταία πρότασή μας, την οποία καταθέσαμε μέσω τροπολογίας και έχει ενσωματωθεί στο νομοσχέδιο του Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞΕ και η οποία αφορά συγκεκριμένα τα πιστοποιητικά εγγυήσεως προέλευσης. Δηλαδή με πιο απλά λόγια, το ταμείο να έχει το δικαίωμα να χρηματοδοτεί περαιτέρω δραστηριότητες συστημάτων από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπου τα έσοδα προέρχονται από την εκμετάλλευση των πιστοποιητικών εγγυήσεως προέλευσης, περιλαμβανομένων και αυτών με εγγυημένη σταθερή τιμή, δηλαδή feed-in tariff.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για να καταπολεμήσουμε την ακρίβια και για να μειώσουμε το κόστος του ηλεκτρισμού σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις, προτείνουμε ως άμεσες και χειροπιαστές λύσεις τις ακόλουθες:

Πρώτον, επιχορήγηση από 100% για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων (net-metering) και για συστήματα αντλίας θερμότητας (heat pump inverter), για καινούριους καυστήρες πετρελαίου burner ή και για αντικατάσταση παλαιών και στο 50% επιχορήγηση για τον υπόλοιπο πληθυσμό, μη ευάλωτους δηλαδή, με ισχύ μέχρι το τέλος του έτους, ήτοι την 31^η Δεκεμβρίου 2022.

Μπορεί αυτό το μέτρο να γίνεται με μία συνοπτική διαδικασία, χωρίς χρονοβόρα γραφειοκρατία, για παράδειγμα μέσω του one-stop shop, που είπα πριν λίγο, με απευθείας πληρωμή του υπουργείου στις εγκεκριμένες εταιρείες εγκατάστασης των οικιακών φωτοβολταϊκών συστημάτων, με προκαθορισμένη ανώτατη τιμή από τους προμηθευτές για αποφυγή απότομης αύξησης του κόστους εγκατάστασης και αποφυγή οποιασδήποτε αισχροκέρδειας των εταιρειών. Δηλαδή εξέτασης για εμπλοκή εξειδικευμένων εταιρειών ESCO με πιθανή κρατική εγγύηση. Αυτό θα βοηθήσει χειροπιαστά και άμεσα όσους δεν μπορούν να καταβάλουν οποιαδήποτε προκαταβολή ή προπληρωμή για την εγκατάσταση των συστημάτων αυτών.

Δεύτερον, η άμεση επέκταση του σχεδίου Virtual Net Metering σε Virtual Net Billing πέραν των 10 KW, χωρίς περιορισμούς, για εμπορικούς, βιομηχανικούς και γεωργικούς σκοπούς, και άμεση εφαρμογή νέων σχεδίων με στήριξη για αξιοποίηση στεγών για οικιακούς αλλά κυρίως για βιομηχανικούς καταναλωτές, με καθορισμό ανώτατης τιμής ορισμένου χρονικού διαστήματος.

Κλείνοντας, κυρία Πρόεδρε, ως Δημοκρατική Παράταξη-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, πιστεύουμε ότι δεν υπάρχει το λεγόμενο «plan B» για τον πλανήτη ούτε άλλη λύση από το να στραφούμε σε πράσινες πρακτικές, ακολουθώντας το γενικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Τα περιθώρια, αγαπητοί συνάδελφοι, έχουν στενέψει, γι' αυτό και οφείλουμε να κινηθούμε σε πιο γοργούς ρυθμούς, αν θέλουμε να πετύχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Γι' αυτό, κυρία Πρόεδρε, εμείς θα υπερψηφίσουμε τα νομοσχέδια με ιδιαίτερη χαρά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ.

Να παρακαλέσω τους εναπομείναντες ομιλητές και ομιλήτριες να είναι σύντομοι. Δε θα προστεθεί οποιοσδήποτε άλλος στη λίστα αναμονής, νομίζω εξαντλήθηκε το θέμα. Σύντομα, δε θα στερήσω τον λόγο από κανέναν και καμία, να είστε όμως σύντομοι και σύντομες. Η συζήτηση θεωρώ ότι εξαντλήθηκε.

Λοιπόν...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μαρίνο;

Ναι. Ωραία.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Ιωάννου.

Κύριε Ιωάννου, σύντομα, σας παρακαλώ.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Ο λόγος της τοποθέτησής μου αφορά το έκτακτο ζήτημα για την επέκταση της μείωσης της φορολογίας στα καύσιμα. Μία μείωση που θυμίζω ισχύει από τον περασμένο Μάρτιο, αλλά θεωρώ ότι κανένας από τους πολίτες δεν έχει δει πρακτικά καμία μείωση στις τιμές στα πρατήρια καυσίμων. Δεν είναι δυνατό να ψηφίζουμε δηλαδή μείωση των φόρων και την ακριβώς επόμενη μέρα οι τιμές να εκτινάσσονται ακόμη περισσότερο. Όπως μάθαμε σήμερα στην επιτροπή Οικονομικών, το κράτος θα εισέπραττε ακόμα €4,5 εκατομ., αν δεν υπήρχε αυτή η μείωση, ένα στοιχείο όμως που για εμάς είναι αχρείαστο, αφού δεν αφορά ούτε πρόκειται για απώλεια εσόδων. Αυτό το οποίο θέλουμε να μάθουμε και το οποίο έχουμε ζητήσει είναι το πόσα εισέπραξε σε φορολογίες το κράτος τους τελευταίους μήνες σε σχέση με τους προηγούμενους. Η αύξηση των τιμών έφερε αύξηση και των εσόδων των φόρων. Ως εκ τούτου, η μείωσή τους δεν είναι απλώς χάρη προς τους πολίτες, αλλά υποχρέωση.

Ενδεικτικά, έχω μπροστά μου το εβδομαδιαίο δελτίο επισκόπησης τιμών καυσίμων, 20 Απριλίου του 2020, που είναι το τελευταίο πριν από την επιβολή της μείωσης των φόρων, όπου τα έσοδα του κράτους σε φορολογίες ήταν €0,58. Απρίλιος του 2020.

Στις 23 Μαΐου 2020 η τελευταία επισκόπηση, με τη μείωση να ισχύει, €0,63. Άρα, το κράτος συνεχίζει, ακόμη και με τη μείωση που έχει επιβληθεί, να εισπράττει περισσότερα. Αυτή τη στιγμή το κράτος ζει τις πιο κρίσιμες του στιγμές σε επίπεδο ακρίβιας. Οι συμπολίτες μας βλέπουν τα μηνιαία έξοδά τους να αυξάνονται, την ίδια ώρα που κινούνται στους ίδιους ρυθμούς ζωής με τους προηγούμενους μήνες.

Η περαιτέρω λοιπόν μείωση των φόρων είναι επιτακτική ανάγκη, για να έχουμε φθηνότερα καύσιμα. Μόνιμη δικαιολογία της κυβέρνησης είναι η οικονομική σταθερότητα και διαχρονικό επιχείρημα είναι ότι δεν μπορούμε να επηρεάσουμε τον προϋπολογισμό. Το ΕΛΑΜ όμως, επειδή είναι μία σοβαρή και υπεύθυνη πολιτική παράταξη και αναλογίζεται όλα αυτά τα ζητήματα, έχει τις εξής προτάσεις:

Πρώτον, η απώλεια εσόδων από όσους καταφεύγουν στα κατεχόμενα για φθηνά καύσιμα είναι αρκετές δεκάδες εκατομμύρια. Η μείωση της φορολογίας θα αυξήσει την κατανάλωση, άρα και σε οικονομικό επίπεδο θα μας οδηγήσει σε καλύτερα επίπεδα.

Δεύτερον, αυτό το κοινοβούλιο, με μόνη αρνητική ψήφο τους βουλευτές του ΕΛΑΜ, ενέκρινε πάνω από €170 εκατομ. για αιτητές πολιτικού ασύλου. Σκεφτείτε σε ποιο βαθμό θα στηρίζαμε τους συμπατριώτες μας και κατ' επέκταση την κυπριακή οικονομία, εάν λέγαμε «ποτέ ξανά σπατάλες σε παράνομους μετανάστες, πρώτα ο Έλληνας της Κύπρου».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ πολύ.

Η κ. Αιταλίδου. Να σας ακούσουμε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Μου κάνει εντύπωση ότι, ό,τι και να συζητήσουμε σε αυτή τη Βουλή, θα πρέπει να μιλήσουμε και εναντίον των αιτητών ασύλου, είναι απαραίτητο!

Σίγουρα η συζήτηση αυτή υπογραμμίζει την ανάγκη του εξορθολογισμού της αξιοποίησης των εσόδων που έχει το κράτος, τη σωστή μετάβαση στις καθαρές μορφές ενέργειας. Όμως, για να μην τρέφουμε ψευδαισθήσεις, είναι καλά να πούμε ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat των είκοσι επτά χωρών, είμαστε οι εικοστοί πέμπτοι στην κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και εικοστοί στη γενική κατανάλωση ενέργειας από ΑΠΕ. Είμαστε ουραγοί! Έχουμε και τα υψηλότερα σε αναλογία ηλιακά δυναμικά της Ευρώπης. Γι' αυτό θα ήταν καλά να μην αρκούμαστε στην οριακή επίτευξη του -έτσι και αλλιώς- χαμηλού στόχου που μας έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση για το 2020, που δεν τον φθάσαμε, γιατί οι θέσεις που καταλαμβάνουμε είναι πολύ χαμηλές.

Η αξιοποίηση των εσόδων από το χρηματιστήριο των ρύπων πρέπει αφενός να εντατικοποιηθεί και

αφετέρου να αποκτήσει στοχευμένο και μακρόπνοο σχεδιασμό. Το κράτος οφείλει να το χρησιμοποιήσει μαζί με άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, για να το αξιοποιήσει, ούτως ώστε να γίνει η κινητήρια δύναμη της πράσινης μετάβασης στα επόμενα χρόνια. Σε αυτή τη μετάβαση η αξιοποίηση των πόρων από το ταμείο πρέπει να έχει κοινωνικό πρόσημο και αυτό διασφαλίζεται δίνοντας προτεραιότητα στις κοινωνικές ομάδες που είναι πιο ευάλωτες έναντι της ενεργειακής φτώχιας, και είναι πολλές στην Κύπρο.

Η επιδότηση για την εγκατάσταση ΑΠΕ και η επιδότηση για την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων οφείλουν να απευθύνονται όχι τόσο σε εκείνους που μπορούν όσο σε εκείνους που δεν μπορούν οικονομικά να απεγκλωβιστούν από τη χρήση συμβατικών καυσίμων ως καταναλωτές. Μόνο έτσι θα κάνουμε πράξη τη βασική δέσμευση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, που σημαίνει δίκαιη μετάβαση, που σημαίνει να μην αφήσουμε κανέναν πίσω στην ενεργειακή φτώχια. Αυτό σημαίνει δίκαιη μετάβαση. Και να μην ξεχνάμε ότι σήμερα πολλά νοικοκυριά πληρώνουν αδρά μέσω των λογαριασμών ηλεκτρικής ενέργειας τη διαχρονική αδυναμία αυτού του κράτους, αυτής της πολιτείας, να κοιτάξει μπροστά, να σχεδιάσει και να δώσει στους πολίτες, να έχει όραμα και να αξιοποιήσει τη γνώση που έχουν οι άλλες χώρες στην παραγωγή και στην κατανάλωση ενέργειας. Σήμερα δυστυχώς, εκείνο που βλέπουμε είναι ότι έχουμε συνεχώς την ίδια βραχυπρόθεσμη οπτική γωνία. Δε βάζουμε νου ούτε από τις κρίσεις τις εξωγενείς ούτε από τους πολέμους ούτε από τους τεράστιους λογαριασμούς που πληρώνει ο πολίτης. Και ναι, δεν τη νοιάζει την Αρχή Ηλεκτρισμού να πληρώνει ρύπους, γιατί δεν τους πληρώνει η Αρχή Ηλεκτρισμού, τους πληρώνουν οι πολίτες!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Παντελίδης και στη συνέχεια, για να μιλήσουν δύο από τους Οικολόγους, εσείς, κύριε Θεοπέμπτου.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Πολύ σύντομα. Είχα μιλήσει πριν για το νομοσχέδιο που αφορά τα καύσιμα. Τρία σχόλια για το ζήτημα των ΑΠΕ και του Ταμείου για τις Ανανεώσιμες Πηγές και ένα σχόλιο για το επείγον θέμα της μείωσης του φόρου κατανάλωσης, της επέκτασης.

Το πρώτο που θέλω να πω είναι ότι το νομικό πλαίσιο υπάρχει, καλώς εχόντων των πραγμάτων θα ψηφιστεί σήμερα, αλλά δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι το νομικό πλαίσιο δεν αρκεί. Όπως σε πάρα πολλά πράγματα στη κυπριακή πολιτεία, δεν αρκούν οι νόμοι. Οι νόμοι είναι η θεωρία, χρειάζεται η πολιτική βούληση, χρειάζεται η εγρήγορση της κρατικής μηχανής, των υπηρεσιών για τη σωστή εφαρμογή του νόμου και όχι να χρησιμοποιείται το όποιο νομικό πλαίσιο ως άλλοθι για καθυστερήσεις ή για πρόκληση προβλημάτων.

Το δεύτερο που θέλω να επισημάνω είναι το γεγονός -τη χαρά μου, θα έλεγα, και όλης της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος- για την αποδοχή της εισήγησης του κ. Παπαδούρη για συμμετοχή των καταναλωτών στο διοικητικό συμβούλιο του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Θεωρώ σωστή την επιμονή του κ. Παπαδούρη στο συγκεκριμένο ζήτημα και έχει πείσει όλα τα μέλη της επιτροπής, όλα τα κόμματα, και πιστεύω είναι ένα καλό παράδειγμα αξιοποίησης της κοινωνίας των πολιτών σε ένα ζήτημα που τους αφορά και κυρίως σε ένα ζήτημα για το οποίο πληρώνουν χρήματα.

Το τρίτο σχόλιό μου αφορά την τροπολογία. Όπως ξέρετε, μία από τις βασικές διατάξεις αυτού του νόμου είναι η διασφάλιση μιας βιώσιμης, ορθολογιστικής και πολύ συγκεκριμένης μεθοδολογίας υπολογισμού του τέλους κατανάλωσης. Και θεωρώ ότι με την τροπολογία, η οποία άρχισε με πρωτοβουλία του κ. Θεοπέμπτου και με την οποία έχει συμφωνήσει και το ΑΚΕΛ και το Δημοκρατικό Κόμμα, επιτυγχάνεται αυτή η συγκεκριμένη ορθολογιστική, βιώσιμη μεθοδολογία με πρόσθετη συμμετοχή και σωστό ρόλο της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σε ό,τι αφορά το κατεπείγον νομοσχέδιο για τον φόρο κατανάλωσης, θέλω να αξιοποιήσω και το βήμα της ολομέλειας, για να πω κάτι που έχει λεχθεί, αν δεν κάνω λάθος, από όλα τα κόμματα στην προκαταρκτική συζήτηση που είχαμε για το συγκεκριμένο ζήτημα τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών. Χρειαζόμαστε στοιχεία. Και την περασμένη Δευτέρα, συζητώντας τις προτάσεις νόμου κομμάτων της αντιπολίτευσης για μειώσεις στον ΦΠΑ, που θα συνεχιστεί η συζήτηση την ερχόμενη Δευτέρα, και πριν από λίγο σε αυτή τη συζήτηση φαίνεται ότι η Βουλή χρειάζεται στοιχεία. Χρειαζόμαστε στοιχεία που να μπορούν να επιτρέπουν τη σύγκριση με το πώς ήταν τα πράγματα πριν έναν χρόνο, πριν δύο χρόνια, για να ξέρουμε αν όντως έχει απώλεια εσόδων το κράτος και δεν έχει αύξηση εσόδων, ακόμα και με τις μειώσεις, λόγω της υπέρμετρης αύξησης των τιμών. Χρειαζόμαστε στοιχεία που να αφορούν την απώλεια εσόδων από το παράνομο εμπόριο καυσίμων με τα κατεχόμενα, χρειαζόμαστε στοιχεία και μακάρι αυτά τα στοιχεία να διαψεύδουν σε κάποιες περιπτώσεις τους φόβους που εκφράζει η αντιπολίτευση. Μακάρι σε άλλες περιπτώσεις να μας επιβεβαιώνουν, όταν είμαστε θετικοί. Όμως, επαναλαμβάνουμε την έκκλησή μας προς τους τεχνοκράτες και κυρίως τους πολιτικούς προϊσταμένους τα στοιχεία που ζητά η Βουλή των Αντιπροσώπων να κατατίθενται έγκαιρα, συγκεκριμένα και τεκμηριωμένα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Επειδή άκουσα πάρα πολλά πράγματα σήμερα για την ενέργεια, έσκει πολλά πράματα που χρειάζεται να τα ξεκαθαρίσει ο κόσμος εις το μυαλό του. Σε όλα τα θέματα, είτε μιλούμε για απόβλητα είτε μιλούμε για ενέργεια ή οτιδήποτε άλλο, το πρώτο βήμα που κάνεις είναι να βελτιώσεις όλες τις διαδικασίες σου, να βρεις τους τρόπους να μειώσεις τη ζήτηση. Αυτό το πράγμα δεν το εκάμαμεν εις την Κύπρο. Πώς μειώνω τη ζήτηση στον ηλεκτρισμό; Κάμνω ενεργειακές αναβαθμίσεις των σπιθικιών. Ογδόντα τοις εκατόν των σπιθικιών εις την Κύπρο και των κτιρίων ολόκληρων εχτιστήκαν χωρίς να έσκει καμιάν προδιαγραφή ενεργειακή το κτίριο. Έχουμε τρομακτική δουλειά να κάμουμεν τζειαμαί. Πώς μειώνω άλλως τη ζήτηση; Βάλλω φωτοβολταϊκά στις στέγες, να παράγω τον ηλεκτρισμό μου τζιαι να μεν χρειάζομαι ρεύμα 'πού την ΑΗΚ. Να μπορέσω, αντί €200 τζιαι €300, να πληρώνω μόνο €30 τζιαι €40 χρήση δικτύου.

Ήρτεν η κυβέρνηση τζιαι απαγόρευσεν του κόσμου να βάλλει παραπάνω 'πού 90% ζήτηση του φωτοβολταϊκού. Δηλαδή λαλεί σου: «Βάλε φωτοβολταϊκό, αλλά, ξέρεις, να καλύφκει μόνο το 90% της ανάγκης». Ξέρετε, είναιμ' που εσήμαινε τούντο πράμαν; Ξέρετε γιατί το εκάμεν; Γιατί τωρά μπορώ να πάω σε ένα σπίτι που έσκει θέρμανση με πετρέλαιο, να βγάλω το μπόιλερ, να βγάλω τζιαι το ντεπόζιτο του πετρελαίου τζιαι να βάλω heatpump, το οποίο δουλεύκει με ρεύμα τζιαι να πάω πάστην ταράτσα μου να τη γεμώσω φωτοβολταϊκά τζιαι με τούντον τρόπο όι μόνο μειώνω τη ζήτηση στην ενέργεια, αλλά με τούντον τρόπο σταματώ να αγοράζω πετρέλαιο, σταματώ να εκπέμπω ρύπους. Τζιαι επειδή έν' κρίμα οι εταιρείες πετρελαίου, απαγορεύσαμε του κόσμου να το κάμνει τούτο. Όποιος έβαλλε τωρά έπρεπε να κάμει υπολογισμό 90% της περσινής ζήτησης, για να μεν το κάμνει τούτο το πράμαν ο κόσμος.

Ήρταμεν τζιαι δεν επρωθούσαμεν τα φωτοβολταϊκά στις στέγες γενικά. Έχουμε ενεργειακή φτώχεια εις την Κύπρο, πιο πάνω 'πού τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ήρταμεν τζιαι δυσκολεύομεν τεσ μεγάλες μονάδες. Παραδείγματος χάριν ένα ξενοδοχείο, ένα ξενοδοχείο που θέλει να βάλει ΑΠΕ, για να μπορεί να λειτουργεί, ξέρετε προβλήματα που έσκει; Η οροφή του ξενοδοχείου εν χωρεί να βάλεις τόσα πολλά φωτοβολταϊκά. Είναιμ' που κάμνει ένα ξενοδοχείο, τι εμπορούσεν να κάμει; Εμπορούσεν να πάει να κτίσει ένα φωτοβολταϊκό πάρκο κάπου, να πληρώνει διαχείριση δικτύου τζιαι να πκιάννει το ρεύμα στο ξενοδοχείο. Εν το αφήνομε να το κάμει ούτε τούτο!

Έπρεπε να έχουμε έξυπνους μετρητές. Είχαμε υποχρέωση 80% των μετρητών μας το 2016, αν αθθυμούμαι. Ξέρετε πόσο σπουδαίο πράμαν έν' οι έξυπνοι μετρητές, για να μειώσεις την κατανάλωση ηλεκτρισμού; Διότι ο έξυπνος μετρητής καταγράφει και την κατανάλωση του ηλεκτρισμού, αλλά τζιαι την ώρα της κατανάλωσης του ηλεκτρισμού. Τζιαι με τούντον τρόπο μπορεί να διαλέξεις πότε θέλεις να χρησιμοποιεί ο κόσμος το πιο πολύ ρεύμα τζιαι τζιείνη την ώρα βάλλεις φτηνή κατανάλωση. Εξεκινήσαμεν να το κάμουμεν, εγκαταλείψαμεν το τζιαι τούτο, έμεινε εις τεσ προσφορές. Τζιαι τούτο έμεινε! Δηλαδή ως τζιαι δαμαί είχαμε σημεία διαφθοράς, για να μεν πω τίποτε παραπάνω! Τι άλλο έπρεπε να κάμουμεν; Ξέρετε ότι δυσκολεύομεν την επέκταση των ΑΠΕ, επειδή το δίκτυο της ΑΗΚ εν σηκώννει άλλες ΑΠΕ; Ξέρετε ότι δεν αναλαμβάνει κανένας την ευθύνη και τα έξοδα να τα διορθώσει; Πόσο τζιαιρόν εννά πηαίννομεν έτσι; Με ποιο τρόπο εννά κάμουμεν τζιείνους που έν' υπεύθυνοι να ταράξουν, να λύσομεν τούτα τα προβλήματα;

Τζιαι να σας πω τζιαι άλλα πράματα που μπορούσαμε να κάμουμεν, ώστε ο κόσμος να μειώσει την ανάγκη του σε καύσιμα. Ξέρετε ότι είχαμε υποχρέωση το 2016 να υποβάλουμε πρόγραμμα, η κυβέρνηση να χτίσει τζιαι να προωθήσει έναν νόμο, που τον εψηφίσαμεν εμείς κατ' ακρίβειαν, καθυστερημένα μάλιστα, για τους εναλλακτικούς σταθμούς καυσίμων; Ξέρετε ότι η πολιτική που εκάμεν η κυβέρνηση ελάειν: «Στην Κύπρο εν έσκει ηλεκτρικά αυτοκίνητα, επομένως είναιμ' που εννά κάμω; Να βάλουμεν έναν σταθμό φόρτισης σε κάθε motorway τζιαι, επειδή εις την Πάφο έσκει ανήφορα, να βάλουμε δκυο». Τούντον ήταν. Τζιαι, άμα δείτε πόσο προσβλητική ήταν η απάντηση που μας έδωσε η Ευρωπαϊκή Ένωση, εννά καταλάβετε τα χάλια μας! Τζιαι μάλιστα να σας πω ότι ούτε τούτο εν το εκάμαν! Ούτε τούτο εν το εκάμαν! Ευτυχώς τωρά -τζιαι θέλω να το θυμηθείτε ύστερα 'πού λλίον- έχομε νομική υποχρέωση, που την εψηφίσετε στην ενεργειακή απόδοση κτιρίων, να βάλλομεν φορτιστές. Τζιαι έτσι, για να το συμπληρώσω τούτο, γιατί ήμουν πολλά θυμωμένος τζιαι, όποτε το σκέφτομαι, πάλε θυμώνω, όταν ερώτησα τον αρμόδιο υπουργό «καλά, με ποιους εδίαβουλευτήκετε, για να κάμετε έτσι πολιτική, που μόνον έναν σταθμό φόρτισης βάλλομεν σε κάθε motorway;», να σας το πω τωρά που κάθεστε, εδίαβουλευτήκαν με τεσ εταιρείες πετρελαίου! Με αυτούς εδίαβουλευτήκαν τζιαι αποφασίσαν ότι δε χρειάζομαστεν σταθμούς φόρτισης αλλού, κανέναν μες στον motorway, άμπα τζιαι μείνει κανένας! Και όσοι αμφιβάλλετε, σας παρακαλώ πάρα πολύ να πάτε στην ιστοσελίδα της Βουλής να δείτε την απάντηση που επήρα στη συγκεκριμένη ερώτηση.

Τζιαι να πάμε τζιαι παρακάτω. Ποιος κάμνει τον κόσμο να χρειάζεται αυτοκίνητο; Γιατί πρέπει να έχω

αυτοκίνητο; Τούτο το κομμάτι εσκεφτήκατε το; Γιατί δηλαδή πρέπει να πκιάω αυτοκίνητο τζιαι να πάω στην υπεραγορά; Ξέρετε ότι το Λονδίνο απαγορεύει τες μεγάλες υπεραγορές μες στην πόλη; Εσκεφτήκατε γιατί; Για δύο λόγους. Για να μην θέλω αυτοκίνητο να πάω στην υπεραγορά, να πηαίννω στη γειτονιά να ψουμνίζω τζιαι, δεύτερον, για να βοηθήσω πολύ κόσμο στην οικονομία να έσει μικρά καταστήματα, να δουλεύει η οικονομία. Γι' αυτό εις την Αγγλία τζιαι σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες θωρείτε τον κόσμο να πηαίννει με το «τρολλούδι» του να ψουμνίζει. Πέτε μου εσείς αν ημπόρετε να κάμετε τούτο το πράμαν χωρίς αυτοκίνητο! Πέτε μου τες μεταφορές. Μπόρουμε να έρτουμε δουλειά με τα λεωφορεία; Έχουμε δίκτυο; ΄Πού το 2010 που επκιάμεν τα λεφτά. Ξέρετε ότι στην Πάφο τωρά εννά κάμουν το σχέδιο βιώσιμης κινητικότητας; Αν δε μου βάλουν λεωφορεία καλά, αν δεν κάμουμεν πεζοδρόμια να περπατούμε με ασφάλεια, αν δε βάλουμε ποδήλατα να κυκλοφορούμε, είνταλως εννά μειωθεί η ανάγκη μου να αγοράζω καύσιμα; Τούτο πρέπει να κοιτάξουμε, οι τους διάφορους άλλους τρόπους, τούτο να κάμουμεν τον κόσμο να μη χρειάζεται να αγοράσει καύσιμα. Τζιαι ελπίζω, Πρόεδρε, να έχω τον λόγο να εξηγήσω τις τροπολογίες μετά, πώς θα τοποθετηθούμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόνο για ένα λεπτό και σύντομα, βεβαίως!

Ευχαριστώ πολύ.

Τελευταίος ομιλητής ο κ. Λουκαΐδης.

Δευτερολογία ο κ. Κουλλά και ο κ. Χατζηγιάννης.

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κυρία Πρόεδρε, επειδή έχουν περιληφθεί στη συζήτησή μας και τα υπόλοιπα νομοσχέδια, δε θα είναι απλώς δευτερολογία η δική μου, έτσι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, θα το επιτρέψω, όπως είπα και στον κ. Δαμιανού.

Ελάτε εσείς, κύριε Λουκαΐδη, και να μιλήσει τελευταίος... Να αποφασιστεί ένας ομιλητής όμως από τον Δημοκρατικό Συναγερμό και θα έχει τον τελευταίο λόγο.

Ναι, κύριε Λουκαΐδη, σας ακούμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ένα σχόλιο για το κατεπείγον νομοσχέδιο που έχουμε, το κυβερνητικό, για τον περί Φόρων Κατανάλωσης, για να μη δημιουργούνται τζιαι εσφαλμένες εντυπώσεις στον κόσμο περισσότερο. Να υποδείξουμε αυτό που εμείς γνωρίζουμε ασφαλώς, ότι δεν πρόκειται να έχουμε μείωση καυσίμων την επόμενη μέρα, μείωση του κόστους των καυσίμων, γιατί αυτό που γίνεται είναι συνέχιση της υφιστάμενης πολιτικής και επέκτασή της τελικά, μετά τζιαι 'πού τες δικές μας απαιτήσεις, μέχρι και τον Σεπτέμβριο, με μια υπόμνηση βέβαια, ότι, όταν υποβλήθηκε αυτή η μείωση, τότε που υποβλήθηκε, σε μερικές μέρες απορροφήθηκε από τα κέρδη των πετρελαϊκών εταιρειών· από τα υπερκέρδη, την κερδοσκοπία και, ναι, την αισχροκέρδεια που συντελείται, που μόνο όσοι θέλουν να καλύπτουν την ύπαρξη καρτέλ και αυτή την ασύστολη κερδοσκοπία δεν αναγνωρίζουν.

Δεύτερον, δε θα εξαντλήσουμε σήμερα τα ζητήματα που αφορούν τα θέματα της ενέργειας ή της πράσινης ενέργειας τζιαι της πράσινης μετάβασης. Δε θέλω να εκμεταλλευτώ αυτή την ευκαιρία, για να αναφερθώ ευρύτερα σε όλα τα ζητήματα, αλλά θέλω να συμπληρώσω αυτά που είπε ο συνάδελφος ο Χαράλαμπος ο Θεοπέμπτου, γιατί εκυκλοφόρησε πρόσφατα η έκθεση της Κομισιόν, που λείι συγκεκριμένα στοιχεία για το εαρινό πακέτο του ευρωπαϊκού εξαμήνου -και ας μη μιλά η αντιπολίτευση στην Κύπρο, ας δούμε τι λείι η Ευρωπαϊκή Ένωση για εμάς- διαπιστώνοντας ασφαλώς ότι έχουμε τεράστιες δυνατότητες λόγω τζιαι της ηλιοφάνειας ολόκληρο τον χρόνο για παραγωγή ενέργειας από τις ΑΠΕ.

Λοιπόν, εκπομπές ρύπων. Πενήντα τοις εκατόν περισσότερες από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Συμπληρώνω, επαναλαμβάνω, αυτά που είπε ο συνάδελφος ο Χαράλαμπος ο Θεοπέμπτου από πρόσφατη έκθεση. Ενεργειακή φτώχεια. Έντζιεν απλώς αυξημένη. Εμείς 20,9% καταγράφουμε ενεργειακής φτώχιας, που ξεπερνά το 40% των συμπολιτών μας που είναι σε κίνδυνο φτώχιας, τζιαι πόσος έν' ο ευρωπαϊκός μέσος όρος; 8,2%. Δκυόμισι φορές δηλαδή περισσότερη ενεργειακή φτώχεια στη χώρα μας. Δεν τα λείι το ΑΚΕΛ, η Ευρωπαϊκή Ένωση τα λείι.

Ποσοστό ΑΠΕ, διείδυση, 16,9% στη χώρα μας, 22,1% ο ευρωπαϊκός μέσος όρος. Και πάλι έν' τεράστια η διαφορά. Ο μέσος όρος, α! Εν συγκρινόμεσμε με τζιείνες τις χώρες που είναι πολύ πιο προχωρημένες 'πού μας, συγκρινόμεσμε με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Κρατικές δαπάνες, πολύ μικρότερες. Τζιαι προσέξτε! Στα χρόνια της διακυβέρνησης Συναγερμού-

Αναστασιάδη οι κρατικές δαπάνες για την προστασία της φύσης και του περιβάλλοντος έχουν μειωθεί -τζιαι σας τα έχομεν παρουσιάσει στη συζήτηση των προϋπολογισμών- την ώρα που η αλήθεια είναι ότι συγκριτικά οι φορολογίες που επιβάλλονται, οι περιβαλλοντικές φορολογίες, επίσης με βάση την έκθεση της Κομισιόν είναι υψηλότερες ή πολύ υψηλότερες από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Δεν τα λείει το ΑΚΕΛ, επαναλαμβάνω.

Να πούμε τζιαι για την ανακύκλωση πόσο ουραγοί είμαστε; Ακούστε τωρά. Ανακύκλωση σε ποσοστά 16,4% στα αστικά απορρίμματα. Πόσος είναι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος; 47,8%. Να πω ότι στην κυκλική οικονομία, που ξεκινά 'πού τη μείωση, δεν κάμνουμεν απολύτως τίποτε ως κράτος; Πηαίνοντας εις την επαναχρησιμοποίηση, σχεδόν τίποτε δεν κάμνουμεν, σχεδόν τίποτε, στο κομμάτι της επαναχρησιμοποίησης, τζιαι έν' με αυτή την προτεραιότητα που χτίζεται η κυκλική οικονομία. Στην ανακύκλωση, είπα σας, στη δε καύση, που έν' το τελευταίο στάδιο της κυκλικής οικονομίας, την καύση των παραγώγων των αποβλήτων, επίσης έχομε μηδενικά αποτελέσματα. Οι συνάδελφοι 'πού τη Λεμεσό ξέρουν είνα μ' που γίνεται στο Πεντάκωμο, που εν επαράληφθηκεν ακόμα, δεν επαράληφθηκεν ακόμα από την τοπική αυτοδιοίκηση, και εννοείται ότι δεν προωθείται για καύση τίποτε απ' αυτό που παράγεται.

Λοιπόν, έν' ατέλειωτος ο κατάλογος. Αυτή η κυβέρνηση έχει αποτύχει παταγωδώς και σε ό,τι αφορά τα ζητήματα της προστασίας της φύσης και του περιβάλλοντος και είναι η χειρότερη διακυβέρνηση που υπήρξε ποτέ.

Δικαιούνται να μιλούν οι συνάδελφοι βέβαια για την πράσινη μετάβαση και να υπόσχονται τωρά προεκλογικά, αλλά απομένει ο κόσμος να τους εμπιστευτεί, κρίνοντάς τους από όλα όσα έπραξαν ή δεν έπραξαν τα τελευταία δέκα χρόνια. Σε συνέχεια τούτου είναι κατανοητό να γίνεται μια προσπάθεια συμψηφισμού πάλε. «Φταίει τζιαι η Βουλή, φταίει τζιαι η κυβέρνηση, σιόρ, φταίμεν ούλλοι τζιαι, αν δεν καταφέραμε να τα πατάξομε τούντα φαινόμενα, το ίδιο φταίει και η κυβέρνηση» λένε οι συνάδελφοι του Συναγερμού. Η Πρόεδρος της Βουλής σωστά απάντησε σε θεσμικό επίπεδο. Εγώ θα προσθέσω όμως, διότι προφανώς δεν έχει την ίδια ευθύνη η Βουλή των Αντιπροσώπων με την εκάστοτε εκτελεστική εξουσία για την εφαρμογή των νομοθεσιών και για την ανάληψη πρωτοβουλιών σε διάφορα επίπεδα, που είναι το ένα, είναι τεράστια η διαφορά, ο καθένας στον ρόλο του.

Αλλά υπάρχει και κάτι άλλο το οποίο πρέπει να καταγράφομε, τζιαι η Βουλή έντζιε 'ν ενιαίο σώμα. Δηλαδή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μα στα σοβαρά τωρά, αν ένα κόμμα καταγγέλλει, επικρίνει με κάθε ευκαιρία φαινόμενα όπως τούτα που συζητούμε σήμερα -μα με κάθε ευκαιρία!- καταθέτει εισηγήσεις, δε μένει στην επίκριση... Και μια από τις εισηγήσεις μας, όπως ξέρετε -αναφέρθηκε ο συνάδελφος ο Κώστας Κώστα- είναι να διευρύνουμε τη δυνατότητα, αν θέλει βέβαια τούτη η κυβέρνηση και το συγκεκριμένο υπουργείο να πατάξει την αισχροκέρδεια, σε ό,τι αφορά τον καθορισμό πλαφόν, όπως γίνεται με άλλα βασικά είδη ανάγκης, πρώτης ανάγκης, το ποσοστό κερδοφορίας να μπορεί να λαμβάνεται υπόψη στον καθορισμό πλαφόν και για τα καύσιμα. Είναι στην επιτροπή Εμπορίου το θέμα. Λέω ένα από τα πολλά που καταθέτομε ως εισηγήσεις, έν' η πρόταση νόμου τούτη. Γίνεται λοιπόν κάποιος που είναι απέναντι σε όλους τούτους ή κάποια κόμματα να θεωρούνται ότι έχουν ίση ευθύνη με την κυβέρνηση; Και για όλα όσα αναφέραμε και καταγγέλλομε και για τις ΑΠΕ, που είναι το θέμα συζήτησης σήμερα, αλλά και ευρύτερα για τα θέματα της ενέργειας να είμαστε όλοι συνυπεύθυνοι το ίδιο, κύριοι συνάδελφοι του Συναγερμού; Ε, δεν είμαστε! Όσο και να προσπαθείτε, δεν είμαστε. Για να αποσείσετε τις δικές σας τις ευθύνες!

Και κατέρχομαι το βήμα, γιατί και πάλι έχουν ακροδεξιά δεκανίκια οι φίλοι του Συναγερμού. Κάθονται πιο αριστερά τους βέβαια, αλλά είναι ακροδεξιά δεκανίκια. Το ακροδεξιό ΕΛΑΜ είνα μ' που μας είπεν τωρά; Είνταλως ετέλειωσεν; «Σιόρ, τούτη η κυβέρνηση έντζιε φταίει σε τίποτε, αφού τα λεφτά ξοθιάζει τα για τους μετανάστες, έντζιε μπορούσε να τα κάνει τούτα ούλλα που έπρεπε να κάμει». Έντζιε είπαν το έτσι ακριβώς, αλλά τούτο είναι που λένουν, τους απαλλάσσουν από τις ευθύνες τους, γιατί οι δαπάνες τούτου του κράτους πάνε για τους μετανάστες, οι περισσότερες από τις οποίες έρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση εν πάση περιπτώσει και έπρεπε να ήταν περισσότερες από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά δε διεκδικούμε, όπως πρέπει να διεκδικούμε. Έτερον εκάτερον όμως. Αντί να επικρίνομε για όσα κάμνει ή δεν κάμνει η κυβέρνηση, αντί να επικρίνομε, φροντίζουν με έναν έμμεσο, έξυπνο κατ' αυτούς τρόπο, ως ακροδεξιό δεκανίκι αυτής της διακυβέρνησης που είναι, να τους απαλλάσσουν από τις ευθύνες. Τραγικό, αλλά ακροδεξιό κυπριακό!

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τον λόγο έχει...

Τελικά θα μιλήσετε και οι δύο; Κύριε Κουλλά;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Θα συμπληρώσει ο κ. Χατζηγιάννης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σύντομα, σας παρακαλώ, και οι δύο, γιατί έχετε ήδη και οι δύο μιλήσει.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Για το ένα θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαγιάννης θα δευτερολογήσει.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κυρία Πρόεδρε, έχουμε μιλήσει μόνο για το πρώτο θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, γι' αυτό θα πάρετε τον χρόνο για τα υπόλοιπα. Βεβαίως.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

...για όσα ήγειραν πολλοί άλλοι συνάδελφοι, και τώρα προσθέσαμε ακόμα δύο νομοσχέδια, αλλά και από τις ΑΠΕ και την ενέργεια γενικά πήγαμε και σε όλα τα περιβαλλοντικά θέματα, αλλά γενικότερα και για την κυβέρνηση.

Καταρχάς θεωρώ ότι πανθομολογουμένως δεν υπήρξε χειρότερη διακυβέρνηση από την πενταετία του ΑΚΕΛ. Πανθομολογουμένως! Εμείς είμαστε πολύ περήφανοι για τη δική μας εννιαετία, γιατί έχουμε χειριστεί δύο μεγάλες κρίσεις, μία που παραλάβαμε από εσάς με το ένα πόδι εις τον τάφο και μία κρίση εντελώς εξωγενή, τεραστίων διαστάσεων, με την πανδημία και στον δέκατο χρόνο διακυβέρνησής μας έχουμε να αντιμετωπίσουμε και τις συνέπειες του πολέμου. Και, ναι, είμαστε ζωντανοί, μπορούμε να επιβιώσουμε, στηρίζουμε την κοινωνία με όλες μας τις δυνάμεις και μπορούμε να πετύχουμε ακόμη περισσότερα.

Γενικότερα για τα περιβαλλοντικά θέματα. Καλά, είχαμε διαχείριση αποβλήτων στο παρελθόν; Ποιοι έκλεισαν τους σκουβαλότοπους; Υπήρχαν σκουβαλότοποι στον τόπο και τους κλείσαμε. Ήταν απαίτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σωστό. Συγκρίνουμε με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ναι, πρέπει να γίνουν πολύ περισσότερα, αλλά, σε σύγκριση με εκείνα που παραλάβαμε, τα σκουπίδια στην Κύπρο, έχουμε κάμει άλματα προόδου μέχρι σήμερα. Γιατί παραλάβαμε σκουπίδια και καθάρισαμε αρκετά.

Θα πάω τώρα, κυρία Πρόεδρε, επί προσωπικού. Πολύ απλά πράγματα θα πω. Δεν είπα ότι δεν υπάρχει αισχροκέρδεια, δεν είπα ότι όλα είναι τέλεια, δεν είπα ότι μου αρέσει που είναι αυξημένες οι τιμές των καυσίμων. Σε κανέναν δεν αρέσει. Καμιά κυβέρνηση στον κόσμο δε θέλει να είναι αυξημένες οι τιμές των καυσίμων. Καμιά, μα καμιά, θεωρώ. Αλλά η αρμόδια υπηρεσία, που την έχουμε εξοπλίσει με εκείνη την αρμοδιότητα και εκείνες τις εξουσίες, να βλέπει τα τιμολόγια των εταιρειών και πολλά άλλα πράγματα και να καταλήγει σε ένα συμπέρασμα, λέει ότι δεν υπάρχει αισχροκέρδεια. Άρα, ας προβληματιστούμε τι μπορούμε να κάνουμε με αυτή την υπηρεσία, τι άλλες εξουσίες πρέπει να της δώσουμε. Εγώ λέω ότι δεν υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός στην αγορά πετρελαιοειδών στην Κύπρο. Αυτό το λέω. Αλλά, διερωτώμαι, δεν υπήρχε και προηγουμένως η δυνατότητα να σου βάλουν κάποια σεντ παραπάνω; Εγώ λέω στις χαμηλές τιμές των καυσίμων, στο €1,10 στο €1,05, ήταν πιο εύκολο να αισχροκερδήσουν από ό,τι είναι στις υψηλές τιμές, όπου αυξάνεται η πίεση και η δυνατότητα ενδεχομένως να μειωθούν οι πωλήσεις τους. Δεν είναι αρκετό να λέμε κάποια πράγματα, πρέπει να δούμε και τι κάνουμε πράγματι, για να αντιμετωπίσουμε ένα φαινόμενο, και με πρακτικές εισηγήσεις πώς να το κάνουμε. Μένω ως εδώ για το πρώτο θέμα, κυρία Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι.

Πάω στα νομοσχέδια των ΑΠΕ. Καταρχάς να πω και να επαναλάβω ότι έχουμε πετύχει τους στόχους μας και τους έχουμε ξεπεράσει κατά 30%. Μπορεί κάποιος να ισχυριστεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μας έβαλε σχετικά χαμηλούς στόχους για το 2020, αλλά και τα τελευταία δύο χρόνια έχουν προστεθεί και άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και είμαι βέβαιος ότι θα πετύχουμε και τους στόχους μας το 2030, γιατί έχουμε έναν συνδυασμό βελτίωσης της τεχνολογίας των φωτοβολταϊκών τα τελευταία χρόνια, αύξηση της αποδοτικότητάς τους, πολύ μεγάλη αύξηση την τελευταία πενταετία, και ταυτόχρονα υψηλές τιμές συμβατικής ενέργειας. Άρα, καθίσταται μια συμφέρουσα επένδυση. Αυτός ο συνδυασμός θα μας κάνει να πετύχουμε πάλι -και θέλω να πιστεύω και να ξεπεράσουμε- τους υψηλότερους μας στόχους για το 2030. Και, ναι, αν οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες είναι πιο μπροστά μας στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, είναι για τον εξής βασικό λόγο: Η αιολική ενέργεια, η γεωθερμία, το χερσαίο φυσικό αέριο -το χερσαίο, όχι το υποθαλάσσιο- και άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, που δεν ήταν το δικό μας συγκριτικό πλεονέκτημα, είχαν αναπτυχθεί πολύ προηγουμένως. Η αιολική ενέργεια ήταν πολύ πιο φθηνή από τα φωτοβολταϊκά και πριν επτά και δέκα και δώδεκα χρόνια. Για το δικό μας συγκριτικό πλεονέκτημα, που είναι τα φωτοβολταϊκά, τώρα ήρθε η ώρα και στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καταγράφεται αυτή η μεγάλη βελτίωση που έχει γίνει σε όλα αυτά τα θέματα. Δε λείπει μόνο τα αρνητικά, καταγράφει και τη μεγάλη μας βελτίωση. Με τα νομοσχέδια όντως εισάγονται καινοτομίες για τη διαφάνεια, την απλοποίηση, τη μείωση της γραφειοκρατίας και πιστεύω ότι και αυτό θα μας βοηθήσει στη συνέχεια.

Θέλω να πω για δύο σημαντικές αλλαγές που έχουν γίνει στο νομοσχέδιο. Το πρώτο είναι ότι, εκτός από την πρόοδο για τους στόχους μας στις ΑΠΕ, η υπουργός είναι υποχρεωμένη να μας φέρνει και αναλυτική κατάσταση όλων των δαπανών του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας, του κρατικού προϋπολογισμού δηλαδή, όχι του ταμείου ΑΠΕ, πόσα δαπανώνται από όλα τα υπουργεία, είτε είναι το Υπουργείο Άμυνας, για να βάλει

φωτοβολταϊκά στα στρατόπεδα, είτε το Υπουργείο Παιδείας, πόσα είναι κάθε χρόνο αυτά που το κράτος θα δίνει από τον δικό του προϋπολογισμό, ναι, για να συγκρίνουμε και με τα έσοδα από τη δημοπράτηση των ρύπων. Και προσωπικά θέλω να δαπανώνται διπλάσια, όχι μόνο όσα εισπράτουμε από τη δημοπράτηση των ρύπων και κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο, αλλά διπλάσια.

Η δεύτερη αλλαγή, που δυστυχώς τώρα αυτή η τροπολογία θα την καταστρέψει, θα είναι ότι έχουμε μια φόρμουλα και ένα μίνιμουμ ποσό και θα μειωνόταν με το νομοσχέδιο περίπου 80% το τέλος ΑΠΕ από αύριο, από μεθαύριο. Αυτό που θέλαμε να μειωθεί, το τέλος ΑΠΕ, έστω ως μια μικρή ενίσχυση για όλα τα νοικοκυριά, θα μειωνόταν. Με την τροπολογία, εάν περάσει, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν ξέρω αν ερμηνεύεται ότι από του χρόνου θα έχει κάποια μείωση, αλλά θα θέλει κανονισμούς, θα θέλει νομοτεχνικό έλεγχο και δεν ξέρω και εγώ πότε θα καταφέρουμε να έχουμε αυτή τη μείωση, που έπρεπε ήδη να είχαμε ψηφίσει αυτά τα νομοσχέδια και να είχαμε τη μείωση στο τέλος ΑΠΕ αμέσως. Η τροπολογία καταστρέφει, θεωρώ, και μια καλή θεωρία, να υπάρχει μια φόρμουλα και αυτόματα να αναπροσαρμόζεται το τέλος ΑΠΕ χωρίς μεγάλες αυξομειώσεις, όπως είχαμε στο παρελθόν.

Εις ό,τι αφορά τη μείωση των ρύπων στις μεταφορές, είναι, λέω, ευθύνη του Υπουργείου Μεταφορών και του Υπουργείου Ενέργειας και όχι του ταμείου ΑΠΕ κατά την άποψή μου, που πρέπει να μείνει στον ηλεκτρισμό και την εξοικονόμηση ενέργειας. Και έχουν γίνει πάρα πολλά σχέδια, αγαπητοί συνάδελφοι. Μόλις πρόσφατα είχαμε το «Εξοικονομώ και Αναβαθμίζω», ύψους €30 εκατομ., ξαναβγήκαν σχέδια εξοικονόμησης ενέργειας στις επιχειρήσεις, στις μη κυβερνητικές οργανώσεις και την τοπική αυτοδιοίκηση τώρα τελευταία ύψους €49 εκατομ., ενισχύθηκαν τώρα τα σχέδια ΑΠΕ για τις κατοικίες και είναι εδώ που πρέπει να πάμε, δηλαδή στη μόνιμη μείωση του ηλεκτρισμού, όχι για έξι μήνες να μειωθεί 10%, αλλά για είκοσι πέντε χρόνια να μειωθεί 90% και δεν πειράζει που ήταν 90%, τώρα το κάναμε και 100% δηλαδή, αλλά πάλι θα είναι μια ουσιαστική μείωση.

Και θέλω να τελειώσω με το εξής: Αγαπητοί συνάδελφοι, ο στόχος για την πράσινη μετάβαση είναι για το 2050. Πολλά από όσα ακούω, «δεν κάναμε εκείνο, δεν κάναμε τούτο» -που κάναμε πολλά και η πρόοδος υπάρχει και είναι πασιφανής- δε θα γίνουν όλα σε έναν χρόνο και σε δύο και σε πέντε. Μιλάμε για το 2050 και προσωπικά δε θέλω να πάμε στο net zero το 2050, δηλαδή ακόμη να ρυπαίνουμε, αλλά αυτά να απορροφώνται από τα δάση. Θέλω να πάμε στο απόλυτο μηδέν και νομίζω με την εξέλιξη της τεχνολογίας στην αποθήκευση ενέργειας, στο υδρογόνο και, ναι, και στο δίκτυο της ΑΗΚ, που θέλει αναβάθμιση, όλα αυτά μαζί μπορούν να μας οδηγήσουν, πιστεύω, στο απόλυτο μηδέν, δηλαδή να μη ρυπαίνουμε τίποτα, δηλαδή 100% ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Αλλά το 2050. Γιατί πολλά από όσα μου λέτε είναι σαν να έχουμε την αίσθηση ότι ζητάτε να τα κάνουμε τώρα σε εννιά μήνες πριν από τις προεδρικές εκλογές. Δε θα γίνουν, θα γίνουν όμως μέχρι το 2050.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, βλέπω ακόμα κι άλλους ομιλητές.

Βλέπω τον κ. Κυπριανού, βλέπω τον κ. Τορναρίτη.

Είστε και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, κύριε Τορναρίτη.

Κύριε Κυπριανού, απολογούμαι, είναι κάτι για το οποίο δεν έχετε καλυφθεί από τους συναδέλφους σας; Επειδή έχουμε πει ότι έκλεισε...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όχι, κυρία Πρόεδρε, σπάνια ζητώ τον λόγο, ξέρετέ το πολύ καλά, και δε θα πάρω πάνω από ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ακούμε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ένα λεπτό θέλω, για να εγκωμιάσω τον Δημοκρατικό Συναγερμό, τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Κύριε Τορναρίτη, ένα λεπτό και σε εσάς.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Με την ευκαιρία, να ευχαριστήσω τον κ. Κυπριανού για τα εγκώμια!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Περίμενε να τοποθετηθώ και ύστερα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, δευτερολογία και κλείνει η συζήτηση και δε θα δώσω πουθενά αλλού τον λόγο.

Εσείς ζητήσατε τον λόγο; Δεν υπάρχει το όνομά σας στη λίστα των ομιλητών. Για δευτερολογία;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι, καθόλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, μόλις αφάιρεσα τον λόγο από τον κ. Κυπριανού και τον κ. Τορναρίτη. Δεν υπάρχει το όνομά σας, κύριε Χατζηγιάννη.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είχα την εντύπωση ότι εννά μου δώσετε τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε τον λόγο τελικά;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έτσι είπα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, έχει τον λόγο ο κ. Κυπριανού.

Κύριε Τορναρίτη, θα μιλήσετε και εσείς και ο κ. Χατζηγιάννης;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θα μιλήσει ο κ. Χατζηγιάννης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, ο κ. Χατζηγιάννης και μετά δευτερολογία ο κ. Παπαγιάννης.

Κύριε Κυπριανού, σας ακούμε. Σύντομα, σας παρακαλώ, μόνο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απολογούμαι, γιατί παραβιάζω τη διαδικασία της Βουλής, αλλά, επειδή σπάνια μιλώ, θεωρώ ότι έχω το δικαίωμα να πω δυο λόγια. Δυο λόγια εννά πω, έθθα πω πολλά πράματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ακούμε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εγώ θέλω να βγάλω το καπέλο στον Δημοκρατικό Συναγερμό. Είναι πρωταθλητής σε έναν μοναδικό τομέα: μπορεί να μεταμορφώνεται τζιαι να λέει διαφορετικές απόψεις, ανάλογα με το πώς εξυπηρετείται ο στόχος της συγκεκριμένης συζήτησης. Ξεκινήσαμε τη συζήτηση με τον εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού, για να μη μου πει ότι είναι επί προσωπικού, να λέει: «Μα, καταλαβαίνετε ότι βιώνουμε μια κρίση η οποία ήρθε από το εξωτερικό; Τζιαι έντζιε έχουμε αμέτρητες δυνατότητες να κάμουμε πράματα τζιαι εν μπορούμε να βοηθήσουμε τον κόσμο». Εύρετέ τα 'πού τα πρακτικά το τι είπετε, ακούω πολύ καλά τι λέει ο καθένας που βκαίνει στο βήμα. Το 2008 εν εβιώσαμε μιν παγκόσμια οικονομική κρίση; Δεν ακούσαμε σύσσωμη την ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να λέει ότι η κρίση στην Κύπρο είναι καθαρά τραπεζική; Όλη η ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης έτσι έλεγε τότε, ότι η κρίση ήταν καθαρά τραπεζική. Εμείς εφορτώσαμε τα πάντα στη διακυβέρνηση Χριστόφια. Το ένα.

Το δεύτερο. Σήμερα ο Δημοκρατικός Συναγερμός τζιαι η κυβέρνησή του έχουν απέναντί τους μιν αντιπολίτευση η οποία δεν είναι μόνο σκέτη άρνηση· καταθέτει προτάσεις, προσπαθεί να συμβάλει με προβληματισμούς που διατυπώνει τζιαι προσπαθεί να είναι όσο το δυνατόν πιο επικοινωνιακή. Ε, τότε ο Δημοκρατικός Συναγερμός ήταν ισοπεδωτικός. Το «ισοπεδωτικός» ίσως να μην αποδίδει πλήρως το πώς συμπεριφέρθηκαν, γι' αυτό η παράκλησή μου, λίγη παραπάνω σεμνότητα δεν βλάφτει και λίγη έτσι παραπάνω ισορροπημένη τοποθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Κύριε Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν ξέρω σε ποιο βαθμό αυτή η συζήτηση σήμερα ήταν επί του θέματος. Ανακαλύψαμε παρελθόντα, αντεκδικήσεις κ.λπ. κ.λπ. Ελάχιστα επί της ουσίας των τόσων μηνών συζητήσεων. Είναι λίγο υπερβολικό, τραγικό και μη παραγωγικό και οφείλουμε να το σημειώσουμε αυτό το πράγμα. Πετύχαμε όσο ποτέ άλλοτε... Και ο πολύ αγαπητός ο συνεργάτης ο Κώστας Κώστα θα το επιβεβαιώσει, την παρουσία και τη συνεργασία του οποίου πάντοτε σημειώνω -και τον ευχαριστώ ιδιαίτερα, αλλά και όλους τους συναδέλφους- πετύχαμε πρόνοιες που πραγματικά όχι οι τεχνοκράτες αλλά οι γραφειοκράτες αυτής της πολιτείας για δεκαετίες δεν ήρθαν ποτέ να έχουν τη στοιχειώδη αντίληψη. Και οι ίδιοι τα αναφέρουν αυτά. Διασφαλίζουμε...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Ήρεμα, Γιώργο!

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν είπαμε τίποτε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Διασφαλίζουμε ακόμα και στους ενοικιαστές, χωρίς οποιαδήποτε προϋπόθεση και όρους, να είναι αυτοκαταναλωτές και αυτοπαραγωγοί ενέργειας με μία απλή αίτηση. Διασφαλίσουμε στις πολυκατοικίες να έχουν όλοι φωτοβολταϊκά, γιατί απλούστατα υπηρετούμε έναν στόχο με μία ξεκάθαρη προτεραιότητα. Και ποια είναι αυτή η προτεραιότητα και ως απάντηση και στην ακρίβια και στην μετάβαση; Ο ρυθμός μετάβασης στις ΑΠΕ είναι αυτός ο οποίος θα υποβοηθήσει την κατάσταση και το να λέμε ότι δε γίνεται τίποτε, δεν έγινε τίποτα και είναι όλα στο μηδέν είναι τους εαυτούς μας στο τέλος της ημέρας που κατηγορούμε και αδικούμε.

Διασφαλίσουμε τη δημοκρατία στα θέματα των ΑΠΕ, διασφαλίσουμε λογοδοσία και διαφάνεια. Πότε τα είχατε αυτά εδώ; Σε ποια σχέδια και της δικής σας διακυβέρνησης, αλλά και σε όλα τα σχέδια που κατά καιρούς εμφανίστηκαν; Ξέρετε, φεύγω...

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις)

Όσο και να ειρωνεύεστε δε βοηθά!

Η πραγματικότητα... Και το κείμενο είναι εκεί και κάνουμε νόμους στη βάση όχι του κατηγορώ, αλλά των αρχών που χρειάζεται πραγματικά να χαρακτηρίζουν έναν νόμο και μάλιστα, όταν και εφόσον έχει στόχο μια πολιτεία για την πράσινη μετάβαση στην αποτελεσματικότητα.

Κάποιοι δεν επιτρέπετε ούτε καν το τεράστιο έργο των μηνών να ακουσθεί εδώ πέρα και μπήκαμε στα σκύβαλα, στους μεν, στους δε κ.λπ. κ.λπ.

Φεύγω ιδιαίτερα απογοητευμένος από το επίπεδο...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Πού εννά φύεις τζιαι εννά πάεις;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...αυτής της συζήτησης της σημερινής, γιατί ανέμενα έναν σεβασμό και προς τους έντεκα συναδέλφους. Και προς τους έντεκα συναδέλφους!

Επιτρέψτε μου να πω ότι αποσύρω την τροπολογία, παρ' όλο που αυτοί οι οποίοι νοιάζονται για γρήγορη μετάβαση θα είχαν ιδιαίτερη ευαισθησία και για τον ρυθμό μετάβασης και να συμπεριλάβουν και τις μεταφορές. Και αυτό το οποίο συμβαίνει και εξαιρούν κάποιοι τις μεταφορές από το να επιβάλουμε τέλος και να αυξήσουμε το Ταμείο ΑΠΕ-ΕΞΕ και κατ' επέκταση να έχουμε δυνατότητες πρόσθετων προγραμμάτων προς όφελος και των μεταφορών, που υπάρχουν τεράστιες ανάγκες, για να κινηθούμε πολύ πιο γρήγορα, αντίθετα με τη στάση τους δηλώνουν άρνηση στο αναγκαίο, που είναι ο γρήγορος ρυθμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δευτερολογία, κύριε Παπαγιάννη, σύντομα σας παρακαλώ.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Επειδή εβάλλαν νομοσχέδια, Πρόεδρε, θα ξεκινήσω με το ότι το πρώτο που ήθελα να σχολιάσω είναι το ότι έχει ακουστεί ακόμα μια φορά σε αυτή την αίθουσα ότι για ένα νομοσχέδιο δεν είμαστε εντός των επιτρεπτών ημερομηνιών που μας έχουν καθορίσει οι Ευρωπαίοι και ότι κινδυνεύουμε με πρόστιμο. Αυτό είναι ένα επιχείρημα που ακούω για πολλοστή φορά, αλλά είμαστε ιδιαίτερα επιλεκτικοί ως σώμα για το πότε κοπτόμαστε για τα χρονοδιαγράμματα που δεν καταφέρει η Δημοκρατία να τηρήσει.

Το δεύτερο που θέλω να σχολιάσω είναι ότι έχει καταφέρει ο κ. Λουκαΐδης να κάμει μία σύνδεση, η οποία γι' αυτούς που θα τον ακούσουν θεωρώ ότι είναι ένας και από τους κύριους λόγους που το κόμμα της αξιωματικής

αντιπολίτευσης ακολουθεί αυτή τη καθοδική πορεία. Έχω μιλήσει δύο λεπτά στην πρωτολογία μου και έχω κατηγορήσει την κυβέρνηση ένα λεπτό και είκοσι δευτερόλεπτα. Έχει μιλήσει το ΑΚΕΛ και έχει ρίξει την κύρια ευθύνη στις εταιρείες και έβαλε σε δεύτερη μοίρα τις φορολογίες που βάζει η κυβέρνηση στο κεφάλι των καταναλωτών. Μίλησε ο κ. Ιωάννου και κατηγορήσε για τέσσερα πράγματα την κυβέρνηση. Ο κ. Λουκαΐδης κατάλαβε ότι είπε ο κ. Ιωάννου ότι η κυβέρνηση δεν έχει λεφτά να δίνει στους πολίτες, επειδή τα δίνει στους λαθρομετανάστες και δεν κατάλαβε ότι η πρόεδρος κατηγορήσε για τις υπερχρεώσεις στα καύσιμα.

Και, επειδή το ΑΚΕΛ μέσα από 200 000 αριστερούς που έχει αυτός ο τόπος δεν κατάφερε να βρει έναν υποψήφιο για την προεδρία της Δημοκρατίας που να είναι από την αριστερά, έχετε αποδομηθεί πλήρως για τον ρόλο που επιτελείτε από την διακυβέρνησή σας και μετά, έχετε καταφέρει ακόμα και στα μάτια των αριστερών να μη σας πιστεύει κανένας και έχετε ευθύνη για την κατηφόρα που μας έχουν οδηγήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, κύριε Λουκαΐδη, επί προσωπικού. Σας ακούμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν είναι επί προσωπικού. Επειδή εκτραπήκαμε από τη διαδικασία, εδώ γελάμε, κυρία Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, προχωρούμε στην ψήφιση. Είμαστε, υπενθυμίζω, στο υπ' αριθμόν 2 θέμα...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, επειδή δε θα δώσω ξανά τον λόγο, δώστε προσοχή. Μη με ρωτάτε τι ψηφίζουμε. Θα προχωρήσουμε γρήγορα την ψηφοφορία, γιατί ήδη έχουν περάσει δύο ώρες και δέκα λεπτά για το ίδιο θέμα.

Το δεύτερο θέμα λοιπόν είναι «Ο περί Προδιαγραφών, Κριτηρίων Αειφορίας και Μείωσης των Εκπομπών των Καυσίμων Νόμος του 2022».

Δεύτερη ανάγνωση, κύριε Γεωργίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Εξουσίες και καθήκοντα Υπουργού. Άρθρο 5.

Εξουσίες και αρμοδιότητες της αρμόδιας αρχής. Άρθρο 6.

Αρχιπεπιθεωρητής, Εντεταλμένοι Επιθεωρητές και Επιθεωρητές Πλοίων. Άρθρο 7.

Εξουσίες εισόδου και επιθεώρησης. Άρθρο 8.

Εργαστηριακός έλεγχος ποιότητας καυσίμων. Άρθρο 9.

Εντοπισμός εκτός προδιαγραφών καυσίμου. Άρθρο 10.

Διαδικασίες για μη συμμορφούμενα πλοία λόγω μη διαθεσιμότητας στην αγορά κατάλληλων καυσίμων. Άρθρο 11.

Εντοπισμός εκτός προδιαγραφών καυσίμου πλοίων. Άρθρο 12.

Μέθοδοι μείωσης εκπομπών. Άρθρο 13.

Έγκριση μεθόδων μείωσης εκπομπών. Άρθρο 14.

Δοκιμές νέων μεθόδων μείωσης των εκπομπών. Άρθρο 15.

Λήψη οικονομικών μέτρων. Άρθρο 16.

Υποχρεώσεις των προμηθευτών καυσίμων για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Άρθρο 17.

Δυνατότητα συμβολής των παρόχων ηλεκτρικής ενέργειας για χρήση στα οδικά οχήματα στη μείωση των εκπομπών. Άρθρο 18.

Δυνατότητα συμβολής των προμηθευτών βιοκαυσίμων για χρήση στις αερομεταφορές στη μείωση των

εκπομπών. Άρθρο 19.

Υποχρέωση προμηθευτών καυσίμων για χρήση ανανεώσιμων πηγών στον τομέα των μεταφορών. Άρθρο 20.

Ειδικό κανόνες για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών. Άρθρο 21.

Κανόνες υπολογισμού μεριδίων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις μεταφορές. Άρθρο 22.

Συνεργασία αρμοδίων αρχών. Άρθρο 23.

Βάση δεδομένων. Άρθρο 24.

Διαθεσιμότητα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τις μεταφορές. Άρθρο 25.

Κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας. Άρθρο 26.

Υποχρέωση αρμόδιας αρχής για τα κριτήρια αειφορίας. Άρθρο 27.

Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου με εφαρμογή συστήματος ισοζυγίου μάζας. Άρθρο 28.

Θέσπιση εθνικού καθεστώτος τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Άρθρο 29.

Διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες με τρίτες χώρες και εθελοντικά εθνικά ή διεθνή συστήματα. Άρθρο 30.

Έκδοση πιστοποιητικού αειφορίας. Άρθρο 31.

Υποχρεώσεις ελεγκτών και οργανισμών πιστοποίησης. Άρθρο 32.

Αίτημα αρμόδιας αρχής προς την Επιτροπή για κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Άρθρο 33.

Υπολογισμός του αντικτύπου των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας στα αέρια θερμοκηπίου. Άρθρο 34.

Υποχρέωση αρμόδιας αρχής για υποβολή εκθέσεων. Άρθρο 35.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 36.

Διοικητικό πρόστιμο για εκτός προδιαγραφών καύσιμο σε αποθήκες εκτός της αποθήκης καυσίμων πλοίων επί των πλοίων. Άρθρο 37.

Ιεραρχική προσφυγή εναντίον της επιβολής διοικητικού προστίμου για αποθήκες. Άρθρο 38.

Διοικητικό πρόστιμο για χρήση εκτός προδιαγραφών καυσίμων πλοίων. Άρθρο 39.

Ιεραρχική προσφυγή εναντίον της απαγόρευσης απόπλου και επιβολής διοικητικού προστίμου. Άρθρο 40.

Διοικητικό πρόστιμο για μη επίτευξη του στόχου μείωσης των εκπομπών. Άρθρο 41.

Διοικητικό πρόστιμο για μη επίτευξη υποχρέωσης για χρήση ανανεώσιμων πηγών στον τομέα των μεταφορών. Άρθρο 42.

Δυνατότητα Αρχιεπιθεωρητή για υπολογισμό επίτευξης στόχων για σκοπούς επιβολής προστίμου. Άρθρο 43.

Ιεραρχική προσφυγή εναντίον της επιβολής διοικητικού προστίμου για μη επίτευξη των στόχων των μεταφορών. Άρθρο 44.

Είσπραξη διοικητικών προστίμων. Άρθρο 45.

Ευθύνη αξιωματούχων υπαλλήλων και λοιπών νομικών προσώπων. Άρθρο 46.

Υποχρέωση προς εχεμύθεια. Άρθρο 47.

Επίδοση ειδοποιήσεων. Άρθρο 48.

Εξουσία έκδοσης Κανονισμών. Άρθρο 49.

Εξουσία για έκδοση Διαταγμάτων από τον Υπουργό λόγω αλλαγής στον εφοδιασμό με αργό πετρέλαιο ή προϊόντα πετρελαίου. Άρθρο 50.

Εξουσία έκδοσης Διαταγμάτων. Άρθρο 51.

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 52.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 έως 52;

Με το κουμπί 1 δηλώνουμε την παρουσία μας και ψηφίζουμε αντιστοίχως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Υπέρ σαράντα ψήφοι και εναντίον τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ και τρεις εναντίον, τα άρθρα 1 έως 52 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προδιαγραφών, Κριτηρίων Αειφορίας και Μείωσης των Εκπομπών των Καυσίμων Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις, υπέρ σαράντα μία ψήφοι και εναντίον τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βλέπουμε και την τελική διαμόρφωση του αποτελέσματος ανά κόμμα, μαζί με τον ανεξάρτητο βουλευτή.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ και τρεις εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 3 και 4 είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί της Λειτουργίας Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμος του 2022» και «Ο περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει γρήγορα τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 3 θέματος είναι η θέσπιση νομοθεσίας για τη βελτίωση της λειτουργίας του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και για την επίτευξη των αντίστοιχων εθνικών δεσμευτικών στόχων.

Ο σκοπός του υπ' αριθμόν 4 θέματος είναι η αναθεώρηση της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει την προώθηση και ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με την κατάργηση του υφιστάμενου περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμου και την αντικατάσταση του με νέα νομοθεσία για σκοπούς εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τα νομοσχέδια «Ο περί της Λειτουργίας Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμος του 2022» και «Ο περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμος του 2022»

Παρόντες:

* Υπέρ: ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΚΣ ΕΔΕΚ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητος βουλευτής.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος
Ονούφριος Κουλλά
Κώστας Κώστα
Γιαννάκης Γαβριήλ
Ανδρέας Πασιουρτίδης

Πανίκος Λεωνίδου
Χρύσης Παντελίδης
Μιχάλης Γιακουμή
Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Φεβρουαρίου, 1^η, 15 και 29 Μαρτίου, 12 Απριλίου και 3 Μαΐου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Περιβάλλοντος του ίδιου υπουργείου, του Γενικού Λογιστηρίου, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ και ΟΕΒ, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου, του Ενεργειακού Γραφείου Κύπρου, του Συνδέσμου Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κύπρου, του Συνδέσμου Συμμετεχόντων στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού, του Συνδέσμου Αιολικής Ενέργειας Κύπρου, των Φίλων της Γης Κύπρου, του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cypria), του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, καθώς και της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Νίκος Σύκας και Ηλίας Μυριάνθους, καθώς και το μη μέλος της κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι η επιτροπή μελέτησε τα εν λόγω νομοσχέδια κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α(3) του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, λόγω της φύσης και της σημασίας των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νέας νομοθεσίας για τη βελτίωση της λειτουργίας του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Ταμείο) και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και για την επίτευξη των αντίστοιχων εθνικών δεσμευτικών στόχων.

Ειδικότερα, στις πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η σύσταση και οι σκοποί του Ταμείου.
2. Οι πόροι και ο προϋπολογισμός του Ταμείου.
3. Η σύσταση Επιτροπής Διαχείρισης του Ταμείου και οι αρμοδιότητες αυτής.
4. Οι ρυθμίσεις για την επιβολή και είσπραξη του τέλους κατανάλωσης.
5. Ο τρόπος διάλυσης του Ταμείου.
6. Οι ποινές που δύναται να επιβληθούν σε περίπτωση παράβασης των προνοιών του νομοσχεδίου.
7. Η εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου για έκδοση κανονισμών οι οποίοι δύναται να ρυθμίζουν την επιβολή και είσπραξη τέλους κατανάλωσης σε ενεργειακά προϊόντα εκτός του ηλεκτρισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από την εκτελεστική εξουσία, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες λόγω της προτεινόμενης με το δεύτερο νομοσχέδιο κατάργησης του περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμου [Ν. 112(Ι)/2013] και λόγω της ανάγκης θέσπισης ειδικής νομοθεσίας για το Ταμείο, δεδομένου ότι αυτό αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα και δεν υπάγεται στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με τον προτεινόμενο νόμο θεσπίζεται συγκεκριμένη ορθολογική και βιώσιμη μεθοδολογία υπολογισμού του τέλους κατανάλωσης, το οποίο αποτελεί τη βασική πηγή εσόδων του Ταμείου.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές». Παράλληλα, με τον προτεινόμενο νόμο καταργείται και αντικαθίσταται ο περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμος [Ν. 112(Ι)/2013].

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, με τον πιο πάνω

προτεινόμενο νόμο θεσπίζονται μέτρα και πολιτικές για την προώθηση των ΑΠΕ και την επίτευξη των εθνικών στόχων αναφορικά με τη χρήση τους και συγκεκριμένα καθορίζονται κανόνες για τη χρήση των ΑΠΕ στους τομείς του ηλεκτρισμού, καθώς και της θέρμανσης και ψύξης. Επιπροσθέτως, με βάση τα ίδια στοιχεία, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις ενδυναμώνεται ο ρόλος και η συμμετοχή των πολιτών σε θέματα ΑΠΕ και εισάγονται πρόνοιες για τη στήριξη της αυτοκατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και τη λειτουργία κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας (ΚΑΕ), στα πλαίσια των οποίων πολίτες, μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τοπικές αρχές δύναται να συμμετέχουν από κοινού στην ανάπτυξη και εκμετάλλευση έργων ΑΠΕ, αποφέροντας οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη στην κοινότητά τους.

Ειδικότερα, στις πρόνοιες του δεύτερου νομοσχεδίου προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η συνεισφορά της Δημοκρατίας στην επίτευξη του δεσμευτικού στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές το έτος 2030.
2. Τα καθεστώτα στήριξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
3. Η περιφερειακή συνεργασία μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών και μεταξύ της Δημοκρατίας και τρίτων χωρών σε έργα ΑΠΕ.
4. Η στατιστική μεταβίβαση ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από τη Δημοκρατία σε άλλο κράτος μέλος ή/και αντίστροφα.
5. Η απλοποίηση και επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών αδειοδότησης έργων ΑΠΕ και η ολοκλήρωσή τους εντός συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων.
6. Η σύσταση σημείου επαφής για καθοδήγηση, πληροφόρηση και διευκόλυνση των αιτητών στο σύνολο της διαδικασίας αδειοδότησης έργων ΑΠΕ, το οποίο θα παραμένει το μοναδικό σημείο επικοινωνίας των αιτητών.
7. Οι εγγυήσεις προέλευσης ενέργειας από ΑΠΕ.
8. Η πληροφόρηση και κατάρτιση για θέματα ΑΠΕ.
9. Το μητρώο εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ΑΠΕ.
10. Η προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και ψύξης και η θέσπιση ενδεικτικού στόχου για ετήσια αύξηση 1,1% του μεριδίου ενέργειας από ΑΠΕ στον εν λόγω τομέα.
11. Η χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης.
12. Η παροχή εξουσίας στο Υπουργικό Συμβούλιο και στον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας για έκδοση κανονισμών και διαταγμάτων, αντίστοιχα.

Περαιτέρω, με βάση τα ίδια στοιχεία, η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2021. Συναφώς, λόγω της μη εμπρόθεσμης εναρμόνισης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε προειδοποιητική επιστολή, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2021. Επισημαίνεται ότι τα υπό συζήτηση νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή στις 10 Φεβρουαρίου 2022.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των πιο πάνω νομοσχεδίων το Υπουργείο Εσωτερικών, η Ελεγκτική Υπηρεσία, η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, το Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, η ΡΑΕΚ, η Ένωση Δήμων Κύπρου, η Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου, οι εργοδοτικές οργανώσεις ΚΕΒΕ και ΟΕΒ, ο Σύνδεσμος Αιολικής Ενέργειας Κύπρου, ο Σύνδεσμος Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κύπρου, οι Φίλοι της Γης Κύπρου, το Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cyprica) και το Ενεργειακό Γραφείο Κύπρου, χωρίς να διαφωνούν με τη φιλοσοφία των προτεινόμενων νόμων, εξέφρασαν τις θέσεις και εισηγήσεις τους επί αυτών και κατέθεσαν γραπτά υπομνήματα.

Ειδικότερα, όσον αφορά το πρώτο νομοσχέδιο, ο πρόεδρος της ΡΑΕΚ, τόσο γραπτός όσο και προφορικά, εξέφρασε την άποψη ότι πρέπει να διευκρινίζεται πως τα έσοδα του Ταμείου από την επιβολή και είσπραξη τέλους κατανάλωσης ηλεκτρισμού θα χρησιμοποιούνται μόνο για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον ηλεκτρισμό και την εξοικονόμηση ενέργειας και τα έσοδα που θα προκύπτουν από την επιβολή και είσπραξη τέλους κατανάλωσης καυσίμων θα χρησιμοποιούνται για τις μεταφορές, ώστε να διασφαλίζεται πως κάθε ποσό που θα καταβάλλεται από τους καταναλωτές ηλεκτρισμού θα επιστρέφεται σε δραστηριότητες που αφορούν τον ηλεκτρισμό. Σύμφωνα με τον ίδιο, με αυτό τον τρόπο θα αποφεύγονται αδικαιολόγητες αυξήσεις των τιμών ηλεκτρικού ρεύματος και η άνιση μεταχείριση και επιβάρυνση των καταναλωτών ηλεκτρισμού. Περαιτέρω, εισηγήθηκε η διαδικασία επιβολής και είσπραξης τέλους κατανάλωσης καυσίμων να μη ρυθμίζεται με κανονισμούς, αλλά να προβλέπεται στο νομοσχέδιο κατά τον ίδιο τρόπο που ρυθμίζεται η διαδικασία επιβολής και είσπραξης τέλους κατανάλωσης για τον ηλεκτρισμό, ώστε να μη συνεπάγεται ότι το τέλος κατανάλωσης που επιβάλλεται σε καταναλωτές ηλεκτρισμού ενδέχεται να επιστραφεί υπό τη μορφή

χορηγίας σε δραστηριότητες μεταφορών.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέφρασε επιφυλάξεις όσον αφορά τις πιο πάνω εισηγήσεις επισημαίνοντας ότι δεν προκύπτει ανάγκη διαχωρισμού των εσόδων που προκύπτουν από κάθε τέλος κατανάλωσης, εφόσον η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές επεκτείνεται και στις μεταφορές.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι στα δημόσια οικονομικά δεν προβλέπεται η ευχέρεια συσχέτισης εσόδων και δαπανών και ότι όλοι οι οικονομικοί πόροι κατατίθενται σε ένα ταμείο.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του Συνδέσμου Αιολικής Ενέργειας Κύπρου εισηγήθηκαν όπως στην Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου συμμετέχουν εκπρόσωποι της ΟΕΒ ή συνδέσμων σχετικών με τις ΑΠΕ με σκοπό την ενίσχυση της δημοκρατίας και της διαφάνειας, αντίστοιχα. Παράλληλα, ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών εισηγήθηκε όπως στην εν λόγω επιτροπή συμμετέχει και εκπρόσωπος του εν λόγω συνδέσμου.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας διαφώνησε με τις πιο πάνω εισηγήσεις και ειδικότερα ανέφερε ότι ο ρόλος της πιο πάνω επιτροπής είναι η οικονομική διαχείριση του Ταμείου, ενώ τα σχέδια χορηγιών που θα προκηρυχθούν και οι δράσεις του Ταμείου εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Συναφώς, εξέφρασε την άποψη ότι δεν ενδείκνυται να συμμετέχει σε αυτή εκπρόσωπος των εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε θέματα ΑΠΕ λόγω ενδεχόμενης σύγκρουσης συμφερόντων.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κύπρου και του Ενεργειακού Γραφείου Κύπρου εισηγήθηκαν όπως απαλειφθούν οι πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου που προβλέπουν τη χρηματοδότηση από το Ταμείο κοινών έργων μεταξύ της Δημοκρατίας και τρίτων χωρών και κοινών καθεστώτων στήριξης, καθώς και δράσεων σχετικών με τη στατιστική μεταβίβαση συγκεκριμένης ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από ένα άλλο κράτος μέλος προς τη Δημοκρατία.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσε ότι η δημιουργία κοινών έργων μεταξύ της Δημοκρατίας και τρίτων χωρών και κοινών καθεστώτων στήριξης θα αποβεί προς όφελος της Κύπρου μέσω της στατιστικής μεταβίβασης.

Οι εκπρόσωποι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, της ΟΕΒ και του Συνδέσμου Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κύπρου εισηγήθηκαν όπως στο Ταμείο κατατίθεται ένα μέρος των εσόδων που προκύπτουν από τη δημοπράτηση δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που παραχωρούνται στη Δημοκρατία.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δεν εξέφρασε οποιεσδήποτε επιφυλάξεις όσον αφορά την πιο πάνω εισήγηση.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι με βάση το σύνταγμα και τον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο όλα τα έσοδα της Δημοκρατίας κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Επιπροσθέτως, ανέφερε ότι με βάση το άρθρο 167 του συντάγματος ο Υπουργός Οικονομικών, αφού λάβει τις προβλέψεις κάθε υπουργείου και ανεξάρτητης υπηρεσίας της Δημοκρατίας, καταρτίζει τον κρατικό προϋπολογισμό και συναφώς οποιαδήποτε ανάγκη προκύψει αναφορικά με θέματα χρηματοδότησης του Ταμείου από κρατικούς πόρους θα εξεταστεί στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του Ταμείου και του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού.

Περαιτέρω, ο εκπρόσωπος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας εισηγήθηκε όπως το τέλος κατανάλωσης επιβάλλεται επί της καθαρής εισαγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο, ήτοι επί της ποσότητας που εισάγεται μείον την ποσότητα που εξάγεται από το δίκτυο, αντί επί του συνόλου της ηλεκτρικής ενέργειας που εισάγεται στο δίκτυο, ανεξάρτητα από το εάν αυτό υπόκειται σε οποιαδήποτε συμφωνία συμψηφισμού, όπως προβλέπεται στο πρώτο νομοσχέδιο, ώστε η επιβολή τέλους να μη λειτουργεί ως αντικίνητρο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις περιπτώσεις καταναλωτών που είναι ενταγμένοι στο σχέδιο συμψηφισμού μετρήσεων (net-metering).

Οι εκπρόσωποι της ΡΑΕΚ και της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου συμφώνησαν με την πιο πάνω εισήγηση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσε ότι το συνολικό ετήσιο κόστος που μπορεί να προκύψει από το τέλος κατανάλωσης είναι ελάχιστο, συνεπώς δε θεωρείται αντικίνητρο για κάποιον να ενταχθεί στο σχέδιο συμψηφισμού μετρήσεων. Επιπροσθέτως, ανέφερε ότι το Ταμείο, πέρα από την προώθηση έργων ΑΠΕ, στοχεύει στην προώθηση μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και ως εκ τούτου το τέλος κατανάλωσης πρέπει να λειτουργεί ως αποτρεπτικός παράγοντας για την κατανάλωση ενέργειας.

Στο στάδιο της συζήτησης του πρώτου νομοσχεδίου τα ζητήματα τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο εκτενέστερης συζήτησης από την επιτροπή επικεντρώνονται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Την προτεινόμενη χρηματοδότηση από το Ταμείο κοινών έργων μεταξύ της Δημοκρατίας και τρίτων χωρών και κοινών καθεστώτων στήριξης, καθώς και δράσεων σχετικών με τη στατιστική μεταβίβαση συγκεκριμένης ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από ένα άλλο κράτος μέλος προς τη

Δημοκρατία.

2. Την προβλεπόμενη δυνατότητα έκδοσης κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο για τη ρύθμιση της επιβολής και είσπραξης τέλους κατανάλωσης σε ενεργειακά προϊόντα εκτός του ηλεκτρισμού και την προτεινόμενη αξιοποίηση των εσόδων που προέρχονται από την είσπραξη του εν λόγω τέλους για σκοπούς χρηματοδότησης των σχεδίων χορηγιών και κάλυψης των λειτουργικών και λοιπών εξόδων του Ταμείου.
3. Το ενδεχόμενο διαχωρισμού των εσόδων που προκύπτουν από την επιβολή και είσπραξη τέλους κατανάλωσης ηλεκτρισμού, με σκοπό την αξιοποίησή τους για χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται μόνο με τον ηλεκτρισμό και την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και των εσόδων που προκύπτουν από την επιβολή και είσπραξη τέλους κατανάλωσης καυσίμων, με σκοπό την αξιοποίησή τους για χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται μόνο με τις μεταφορές.
4. Το ενδεχόμενο κατάθεσης στο Ταμείο μέρους των εσόδων που προκύπτουν από τη δημοπράτηση δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου τα οποία παραχωρούνται στη Δημοκρατία.
5. Τη συμπερίληψη μακροπρόθεσμου πλάνου στον προϋπολογισμό του Ταμείου σε σχέση με την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης σε επενδύσεις και δραστηριότητες, το οποίο θα καλύπτει τουλάχιστον τα επόμενα τρία (3) έτη.
6. Τη συγκρότηση και σύνθεση της Επιτροπής Διαχείρισης του Ταμείου.
7. Τον προτεινόμενο τρόπο επιβολής του τέλους κατανάλωσης και κατά πόσο αυτό θα επιβάλλεται επί του συνόλου της ηλεκτρικής ενέργειας που λαμβάνεται από το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, ανεξάρτητα από το εάν αυτό υπόκειται σε οποιαδήποτε συμφωνία συμφηφισμού.

Με βάση τα πιο πάνω η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της από τους ενδιαφερόμενους φορείς, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο του πρώτου νομοσχεδίου, ώστε σε αυτό να διαλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Απάλειψη των προνοιών του νομοσχεδίου που προβλέπουν τη χρηματοδότηση από το Ταμείο κοινών έργων μεταξύ της Δημοκρατίας και τρίτων χωρών και κοινών καθεστώτων στήριξης, καθώς και δράσεων σχετικών με τη στατιστική μεταβίβαση συγκεκριμένης ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από ένα άλλο κράτος μέλος προς τη Δημοκρατία.
2. Συμμετοχή στην Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και εκπροσώπου των καταναλωτών, κατόπιν εισήγησης των νόμιμα συσταθέντων οργανισμών ή συνδέσμων που εκπροσωπούν τους καταναλωτές.
3. Επιβολή του τέλους κατανάλωσης επί της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που εισάγεται στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας μείον την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που εξάγεται από το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, αντί επί του συνόλου της ηλεκτρικής ενέργειας που εισάγεται στο δίκτυο, ανεξάρτητα από το εάν αυτό υπόκειται σε οποιαδήποτε συμφωνία συμφηφισμού.
4. Απάλειψη των προνοιών που προβλέπουν τη δυνατότητα έκδοσης κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο για τη ρύθμιση της επιβολής και είσπραξης τέλους κατανάλωσης σε ενεργειακά προϊόντα εκτός του ηλεκτρισμού και τη χρησιμοποίηση των εσόδων που προέρχονται από την είσπραξη του εν λόγω τέλους για σκοπούς χρηματοδότησης των σχεδίων χορηγιών και κάλυψη των λειτουργικών και λοιπών εξόδων του Ταμείου.
5. Απάλειψη της πρόνοιας που προβλέπει την παροχή, μέσω σχεδίων χορηγιών που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο, οικονομικών κινήτρων υπό τη μορφή χορηγίας ή/και επιδότησης για την παραγωγή ή/και κατανάλωση προηγμένων βιοκαυσίμων ή βιοκαυσίμων από απόβλητα για τις μεταφορές.
6. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία προβλέπεται ότι, εφόσον αποφασιστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, οι πόροι του Ταμείου θα προέρχονται μεταξύ άλλων από ένα μέρος των εσόδων που προκύπτουν από τη δημοπράτηση δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου προς όφελος της Δημοκρατίας και ότι το συντομότερο δυνατόν μετά το τέλος κάθε έτους η Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου οφείλει να ενημερώνει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το τελικό ποσό που κατατέθηκε στο Ταμείο από τα εν λόγω έσοδα.
7. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία προβλέπεται ότι οι πόροι του Ταμείου προέρχονται και από την εκμετάλλευση των πιστοποιητικών εγγυήσεως προέλευσης κάθε τεχνολογίας των συστημάτων ΑΠΕ, περιλαμβανομένων των συστημάτων με εγγυημένη σταθερή τιμή (Feed In Tariff).
8. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία προβλέπεται ότι το ύψος του τέλους κατανάλωσης δε δύναται να είναι μικρότερο από 0,12 του ευρώσέντ ανά κιλοβατώρα ηλεκτρικής ενέργειας.
9. Συμπερίληψη στον προϋπολογισμό του Ταμείου μακροπρόθεσμου πλάνου όσον αφορά την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης σε επενδύσεις και δραστηριότητες, το οποίο θα καλύπτει τουλάχιστον τα

επόμενα τρία (3) έτη.

10. Εκ των προτέρων ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και της ΠΑΕΚ για θέματα που αφορούν επενδύσεις τυχόν αποθεμάτων του Ταμείου.
11. Παροχή διοικητικής υποστήριξης στην Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου από το προσωπικό του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του πιο πάνω νομοσχεδίου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας διαφώνησαν με τις τροποποιήσεις που επέφερε η επιτροπή όπως αυτές αναφέρονται στα σημεία 3, 4 και 5 πιο πάνω.

Ειδικότερα, όσον αφορά την τροποποίηση της πρόνοιας αναφορικά με την επιβολή του τέλους κατανάλωσης, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας σε γραπτό υπόμνημά του που απέστειλε στην επιτροπή επισήμανε ότι ενδεχόμενη εξαίρεση συγκεκριμένης ομάδας καταναλωτών από την καταβολή τέλους κατανάλωσης μεταφέρει το βάρος εξασφάλισης των απαιτούμενων χρηματικών πόρων του Ταμείου στους μη αυτοπαραγωγούς και δυνατόν να επηρεάσει τη δυνατότητα εκπλήρωσης των στόχων εξοικονόμησης ενέργειας. Σύμφωνα με τον ίδιο, η πιο πάνω εξαίρεση είναι κοινωνικά άδικη για τους ακόλουθους λόγους:

1. Το βάρος εξασφάλισης των απαιτούμενων χρηματικών πόρων του Ταμείου θα μεταφερθεί σε καταναλωτές οι οποίοι για διάφορους τεχνικούς ή/και οικονομικούς λόγους δεν είναι σε θέση να εγκαταστήσουν φωτοβολταϊκό σύστημα στο υποστατικό τους.
2. Σημαντικό μέρος των αυτοπαραγωγών έχουν ήδη επωφεληθεί χορηγίας από το Ταμείο και ο αριθμός αυτών αυξάνεται, λόγω του ότι τα σχέδια χορηγιών του Ταμείου παραμένουν σε ισχύ. Ως εκ τούτου, θα ήταν ιδιαίτερα παράδοξο αν από τη συνεισφορά στο Ταμείο εξαιρεθούν όσοι έχουν ήδη επωφεληθεί από τους πόρους του Ταμείου.
3. Ο αριθμός των αυτοπαραγωγών αυξάνεται με σημαντικούς ρυθμούς και οι εγκαταστάσεις net-metering αναμένεται ότι τα επόμενα χρόνια θα πολλαπλασιαστούν.

Όσον αφορά το δεύτερο νομοσχέδιο, ο πρόεδρος της ΠΑΕΚ εισηγήθηκε όπως παρασχεθεί στη ΠΑΕΚ η αρμοδιότητα έκδοσης ρυθμιστικών αποφάσεων για την προώθηση και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης των ΚΑΕ και τη συμμετοχή των τελικών πελατών σε αυτές, αντί αυτά να ρυθμίζονται σε κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ειδικότερα, για σκοπούς υποστήριξης της πιο πάνω άποψης ανέφερε τα ακόλουθα:

1. Οι ΚΑΕ, οι οποίες προβλέπονται από την Οδηγία 2018/2001, έχουν την εξουσία να παράγουν, να αποθηκεύουν, να καταναλώνουν, να διανέμουν και να πωλούν ενέργεια, δηλαδή είναι ελεύθερες να δραστηριοποιούνται σε οποιαδήποτε πτυχή της αγοράς ενέργειας, καθώς και να μοιράζονται την ενέργεια που παράγεται με τα μέλη τους, ενώ οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών (ΕΚΠ), οι οποίες προβλέπονται από την Οδηγία 2019/944, μπορούν να δραστηριοποιηθούν στους τομείς της ενέργειας που αφορούν παραγωγή, διανομή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, κατανάλωση, συγκέντρωση, αποθήκευση ή υπηρεσίες ενεργειακής απόδοσης, παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, υπηρεσίες φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων ή παροχή άλλων ενεργειακών υπηρεσιών στα μέλη τους.
2. Τα πιο πάνω προϋποθέτουν ότι η σκοπιμότητα και η δυνατότητα εφαρμογής των ΚΑΕ και των ΕΚΠ επηρεάζονται άμεσα από τα ενεργειακά ρυθμιστικά πλαίσια, την προστασία των μελών της κοινότητας σε θέματα τιμολόγησης και αυτοκατανάλωσης, την ωριμότητα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, την αλληλεπίδρασή τους με τους άλλους συμμετέχοντες στην αγορά, καθώς και την ικανότητά τους να πληρούν τις τεχνητές απαιτήσεις που προϋποθέτουν την ομαλή λειτουργία τους ως μέρος του ηλεκτρικού δικτύου. Συναφώς, οι πιο πάνω κοινότητες δε δύναται να επιτύχουν τους αναμενόμενους στόχους τους χωρίς υποστήριξη και καθορισμό σχετικού κανονιστικού πλαισίου από τη ΠΑΕΚ, η οποία ρυθμίζει και τους υπόλοιπους παράγοντες που αλληλοεπιδρούν από κοινού.
3. Με βάση το άρθρο 122 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου η ΠΑΕΚ με ρυθμιστική απόφαση καθορίζει ευνοϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο για τις ΕΚΠ και επομένως δε δύναται για παρόμοιας φύσης θέματα το ρυθμιστικό πλαίσιο να καθορίζεται από άλλη οντότητα, καθότι υπάρχει ο κίνδυνος αλληλοσυγκρουόμενων ρυθμίσεων και πρόκλησης σύγχυσης ως προς τον χειρισμό και την εφαρμογή των δικαιωμάτων και του κανονιστικού πλαισίου.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας διαφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση, καθότι, σύμφωνα με τον ίδιο, στο δεύτερο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται πρόνοιες αναφορικά με τις ΚΑΕ οι οποίες δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ΠΑΕΚ.

Στο στάδιο της συζήτησης του δεύτερου νομοσχεδίου τα ζητήματα που αποτέλεσαν αντικείμενο εκτενέστερης συζήτησης από την επιτροπή επικεντρώνονται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Τις διαδικασίες έγκρισης, πιστοποίησης και χορήγησης άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την παραγωγή ενέργειας για θέρμανση ή ψύξη από ανανεώσιμες πηγές και τη

διαδικασία μεταποίησης της βιομάζας σε βιοκαύσιμα, βιορευστά, καύσιμα βιομάζας ή άλλα ενεργειακά προϊόντα και σε ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα και καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης και στο ενδεχόμενο μείωσης των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων.

2. Την αρμοδιότητα καθορισμού του πλαισίου για την προώθηση και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης των ΚΑΕ και τη συμμετοχή των τελικών πελατών σε αυτές.
3. Την πρόνοια που προβλέπει την από κοινού συμμετοχή των αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που βρίσκονται στο ίδιο κτίριο σε δραστηριότητες όπως η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για δική τους κατανάλωση, η αποθήκευση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και η πώληση της πλεονάζουσας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
4. Την πρόνοια που προβλέπει την επικύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης με τα ίδια ευρήματα, τις ίδιες αιτιολογίες και το ίδιο διατακτικό, σε περίπτωση που ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δεν έχει αποφανθεί επί της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιόν του εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.
5. Τη διασφάλιση του δικαιώματος των ενοικιαστών για αυτοκατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
6. Το ενδεχόμενο απλούστευσης της διαδικασίας αδειοδότησης για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων επί του κελύφους υφιστάμενης οικοδομής.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο του δεύτερου νομοσχεδίου, ώστε σε αυτό να διαλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τροποποίηση των προνοιών που αφορούν τις διαδικασίες έγκρισης, πιστοποίησης και χορήγησης άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την παραγωγή ενέργειας για θέρμανση ή ψύξη από ανανεώσιμες πηγές και τη διαδικασία μεταποίησης της βιομάζας σε βιοκαύσιμα, βιορευστά, καύσιμα βιομάζας ή άλλα ενεργειακά προϊόντα και σε ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα και καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης ως ακολούθως:
  - α. Προσθήκη πρόνοιας για τη διασφάλιση από τις εμπλεκόμενες αρχές της εφαρμογής αναλογικών και αναγκαίων διαδικασιών έγκρισης, πιστοποίησης και χορήγησης άδειας που εφαρμόζονται στους σταθμούς και τα σχετικά δίκτυα μεταφοράς και διανομής για την αποθήκευση ενέργειας.
  - β. Καθορισμός χρονικού περιθωρίου επτά (7) μηνών μεταξύ άλλων για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων από τις εμπλεκόμενες αρχές για την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών με ταχείες διαδικασίες και καθορισμός προβλέψιμων χρονοδιαγραμμάτων.
  - γ. Καθορισμός ενός σημείου επαφής το οποίο καλείται ως «Υπηρεσία Ενιαίας Εξυπηρέτησης» για σκοπούς μεταξύ άλλων συντονισμού, παροχής καθοδήγησης και διευκόλυνσης του συνόλου της διοικητικής διαδικασίας αδειοδότησης.
  - δ. Μείωση της μέγιστης χρονικής διάρκειας της διαδικασίας αδειοδότησης των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από δύο (2) έτη σε επτά (7) μήνες και προσθήκη της υποχρέωσης εξέτασης της πληρότητας της σχετικής αίτησης κατά την ημέρα κατάθεσής της.
  - ε. Μείωση της μέγιστης χρονικής διάρκειας της διαδικασίας αδειοδότησης των εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών με δυναμικότητα ηλεκτρικής ενέργειας μικρότερη από 150 kW από ένα (1) έτος σε τέσσερις (4) μήνες.
  - στ. Μείωση της μέγιστης χρονικής διάρκειας παράτασης της διαδικασίας αδειοδότησης τόσο των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής όσο και των εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών με δυναμικότητα ηλεκτρικής ενέργειας μικρότερη από 150 kW από ένα (1) έτος σε τρεις (3) μήνες.
  - ζ. Μείωση της μέγιστης συνολικής χρονικής διάρκειας των διαδικασιών χορήγησης αδειών για τη διευκόλυνση της ανανέωσης της ενεργειακής πηγής υφιστάμενων σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και της δυνατότητας παράτασής τους από ένα (1) έτος σε τέσσερις (4) μήνες.
  - η. Μείωση του χρονικού περιθωρίου παροχής γνωμοδότησης από τις καθ' ύλην αρμόδιες αρχές όσον αφορά τις ενδεχόμενες σοβαρές αρνητικές περιβαλλοντικές ή κοινωνικές επιπτώσεις έργου ανανέωσης της ενεργειακής πηγής υφιστάμενων σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από έξι (6) σε τρεις (3) μήνες.
  - θ. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία οι πρόνοιες του νομοσχεδίου που ρυθμίζουν τα χρονοδιαγράμματα των διαδικασιών αδειοδότησης θα υπερισχύουν των διατάξεων οποιωνδήποτε άλλων σχετικών νόμων ή κανονισμών, διαταγμάτων, αποφάσεων ή γνωστοποιήσεων που εκδίδονται δυνάμει αυτών.
2. Δημοσιοποίηση και κοινοποίηση στη Βουλή των Αντιπροσώπων της τριετούς αξιολόγησης της

αποτελεσματικότητας των εθνικών καθεστώτων στήριξης για ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

3. Παροχή δυνατότητας έκδοσης ρυθμιστικών αποφάσεων από τη ΡΑΕΚ για την παροχή ευνοϊκού πλαισίου για την προώθηση και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης των ΚΑΕ και τη συμμετοχή των τελικών πελατών σε αυτές.
4. Παροχή δυνατότητας έκδοσης κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο για θέματα που αφορούν ανάπτυξη έργων από ανανεώσιμες πηγές, που δεν αφορούν ηλεκτροπαραγωγή, από ΚΑΕ και θέσπισης καθεστώτων στήριξης αναφορικά με ΚΑΕ.
5. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση κτιρίων ή/και πολυκατοικιών, η εγκατάσταση που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για αυτοκατανάλωση σε κοινόχρηστο χώρο για τις ανάγκες του κτιρίου ή/και των μονάδων δύναται να υλοποιηθεί με εξασφάλιση της συγκατάθεσης των ιδιοκτητών στους οποίους ανήκει το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της ιδιοκτησίας, νοουμένου ότι η εν λόγω εγκατάσταση δε θα επηρεάζει την άνετη κάρπωση των υπόλοιπων ιδιοκτητών.
6. Απάλειψη της πρόνοιας που προβλέπει την επικύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης με τα ίδια ευρήματα, τις ίδιες αιτιολογίες και το ίδιο διατακτικό, σε περίπτωση που ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δεν έχει αποφανθεί επί της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιόν του εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.
7. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία η ΡΑΕΚ δύναται να εκδώσει απόφαση ή ρυθμιστική απόφαση η οποία να διασφαλίζει το δικαίωμα των νοικοκυριών για αυτοκατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
8. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία η ΡΑΕΚ διασφαλίζει την απλούστευση της διαδικασίας αδειοδότησης για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων επί του κελύφους υφιστάμενης οικοδομής, η οποία διεκπεραιώνεται μεταξύ ΡΑΕΚ και Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και ολοκληρώνεται εντός ενός (1) μηνός.
9. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία προβλέπεται ότι ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, εντός τεσσάρων (4) μηνών από το τέλος κάθε οικονομικού έτους, οφείλει να ενημερώνει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την πορεία υλοποίησης της συνεισφοράς της Δημοκρατίας στην επίτευξη του δεσμευτικού στόχου της Ένωσης και προς τούτο υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, αναλυτική κατάσταση όλων των δαπανών που διενεργήθηκαν από τον κρατικό προϋπολογισμό για σκοπούς εξοικονόμησης ενέργειας, προώθησης των ΑΠΕ, καθώς και άλλων δαπανών που στοχεύουν άμεσα ή έμμεσα στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Σημειώνεται ότι κατά την περαιτέρω συζήτηση του δεύτερου νομοσχεδίου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Υπουργείου Εσωτερικών εξέφρασαν τη διαφωνία τους με τις πιο πάνω τροποποιήσεις των προνοιών του νομοσχεδίου που επέφερε η επιτροπή αναφορικά με τις διαδικασίες έγκρισης, πιστοποίησης και χορήγησης άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την παραγωγή ενέργειας για θέρμανση ή ψύξη από ανανεώσιμες πηγές και τη διαδικασία μεταποίησης της βιομάζας σε βιοκαύσιμα, βιορευστά, καύσιμα βιομάζας ή άλλα ενεργειακά προϊόντα και σε ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα και καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης.

Περαιτέρω, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας διαφώνησαν με την τροποποίηση που αφορά την παροχή δυνατότητας στη ΡΑΕΚ να εκδίδει ρυθμιστικές αποφάσεις για την παροχή ευνοϊκού πλαισίου για την προώθηση και διευκόλυνση της ανάπτυξης των ΚΑΕ και τη συμμετοχή των τελικών πελατών σε αυτές.

Σε μεταγενέστερο στάδιο ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας εισηγήθηκε στην επιτροπή όπως το χρονικό περιθώριο εντός του οποίου οι εμπλεκόμενες αρχές οφείλουν να λάβουν τα δέοντα μέτρα, για να εξασφαλίσουν μεταξύ άλλων την απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών τους, καθοριστεί στους δεκαοκτώ (18) μήνες.

Επιπροσθέτως, ο ίδιος εκπρόσωπος, αναφορικά με την απόφαση της επιτροπής για μείωση των χρονοδιαγραμμάτων της διαδικασίας αδειοδότησης, επισήμανε ότι τα χρονοδιαγράμματα που έθεσε η επιτροπή κρίνονται ιδιαίτερα περιοριστικά, δεδομένου ότι η διαδικασία αδειοδότησης περιλαμβάνει όλες τις διαδικασίες από τη βεβαίωση παραλαβής αίτησης μέχρι την κοινοποίηση του αποτελέσματος στον αιτητή και, σε περίπτωση που θεσπιστούν τα εν λόγω χρονοδιαγράμματα, ενδέχεται να προκύψουν οι ακόλουθες αρνητικές συνέπειες:

1. Άσκηση προσφυγών εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας από τους επηρεαζόμενους αιτητές λόγω της μη δυνατότητας τήρησης των εν λόγω χρονοδιαγραμμάτων από τις εμπλεκόμενες αρχές.
2. Αύξηση του διοικητικού κόστους των εμπλεκόμενων αρχών αδειοδότησης σταθμών ΑΠΕ και ενδεχομένως μείωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών.
3. Αποτυχία της όλης προσπάθειας απλοποίησης και επιτάχυνσης των διοικητικών διαδικασιών

αδειοδότησης έργων ΑΠΕ λόγω επιβολής μη εφικτών χρονοδιαγραμμάτων.

Εν κατακλείδι, ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε όπως τα χρονοδιαγράμματα μειωθούν σε σχέση με αυτά που προβλέπονταν αρχικά στο νομοσχέδιο, όπως αυτό κατατέθηκε στη Βουλή, κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), ώστε να είναι εφικτή η τήρησή τους από τις εμπλεκόμενες αρχές.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του πρώτου και δεύτερου νομοσχεδίου, όπως αυτά έχουν τροποποιηθεί με βάση τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ είχαμε τις τροπολογίες του κ. Χατζηγιάννη, τις οποίες αποσύρατε, σωστά;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Εναπομένει η προτεινόμενη τροπολογία των κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, όπως βεβαίως και του κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Και της ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστά, και της ΕΔΕΚ. Πολύ ωραία.

Άρα, έχουμε μία κοινή τροπολογία Οικολόγων, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ για το συγκεκριμένο θέμα.

Θα θέσω σε ψήφιση πρώτα την τροπολογία.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗ:

Δεν είμαστε και η ΔΗΠΑ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόλις έχω πει ότι συμπεριλαμβάνεται και η ΕΔΕΚ.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗ:

Και η ΔΗΠΑ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και η ΔΗΠΑ, πολύ ωραία. Άρα, όλα τα κόμματα εκτός ΔΗΣΥ και ΕΛΑΜ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Λειτουργίας Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμος του 2022»

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 11 του νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί το εδάφιο (4) αυτού με το ακόλουθο εδάφιο:

«(4) Το ύψος του επιβλητέου τέλους κατανάλωσης για κάθε καταναλωτή ηλεκτρισμού από την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους υπολογίζεται από τον Υπουργό βάσει του εδαφίου (2) και ακολούθως κατατίθεται με Κανονισμούς στη Βουλή των Αντιπροσώπων:

Νοείται ότι το ύψος του τέλους κατανάλωσης που θα ισχύσει κατά το επόμενο έτος εγκρίνεται πριν από την έναρξη του εν λόγω έτους:

Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατός ο έγκαιρος υπολογισμός ή/και έγκριση του επιβλητέου τέλους κατανάλωσης πριν από την έναρξη του οικείου έτους, συνεχίζεται η εφαρμογή του τέλους κατανάλωσης που ίσχυε κατά το αμέσως προηγούμενο έτος μέχρι την

έγκριση του τέλους κατανάλωσης που θα ισχύσει κατά το υπό αναφορά έτος και, σε τέτοια περίπτωση, το τέλος κατανάλωσης του υπό αναφορά έτους εφαρμόζεται από την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προβλεπόμενων στο παρόν εδάφιο Κανονισμών.».

2. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 15 του νομοσχεδίου, ώστε να αριθμηθεί το κείμενο αυτού σε εδάφιο (1) και να προστεθεί αμέσως μετά το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1) και τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (4) του άρθρου 11, οι αναφερόμενοι στο εδάφιο (1) Κανονισμοί προβλέπουν για το ύψος του επιβλητέου τέλους κατανάλωσης.».

Σημείωση:

Με τις προτεινόμενες τροπολογίες το ύψος του τέλους κατανάλωσης, αφότου υπολογιστεί από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας βάσει της προβλεπόμενης μεθοδολογίας, κατατίθεται με κανονισμούς στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, έχουν επεξηγηθεί οι τροπολογίες, οπότεν είμαστε έτοιμοι για την ψήφιση;

Να ετοιμαστεί η κάρτα για την ηλεκτρονική ψηφοφορία για την πρώτη τροπολογία. Δηλώνουμε την παρουσία μας και ψηφίζουμε υπέρ ή εναντίον της τροπολογίας, όπως ακριβώς έχει επεξηγηθεί και διαμορφωθεί εκ μέρους όλων των πολιτικών κομμάτων, εκτός Δημοκρατικού Συναγερμού και ΕΛΑΜ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις, υπέρ είκοσι εννέα και εναντίον δεκατέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ και δεκατέσσερις ψήφους εναντίον, η πρώτη τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις, υπέρ είκοσι εννέα και εναντίον δεκατέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ και δεκατέσσερις ψήφους εναντίον, η δεύτερη τροπολογία εγκρίνεται.

Οπότεν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 3 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας. Άρθρο 3.

Σκοπός του Ταμείου. Άρθρο 4.

Χρηματοδοτήσεις που απαιτούν έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου. Άρθρο 5.

Πόροι και προϋπολογισμός του Ταμείου. Άρθρο 6.

Σύσταση Επιτροπής Διαχείρισης του Ταμείου. Άρθρο 7.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής. Άρθρο 8.

Συνεδρίες της Επιτροπής και διαδικασία. Άρθρο 9.

Γραμματέας της Επιτροπής. Άρθρο 10.

Επιβολή και είσπραξη τέλους κατανάλωσης. Άρθρο 11.

Διάλυση του Ταμείου. Άρθρο 12.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 13.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 14.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

Είμαστε στο υπ' αριθμόν 3 νομοσχέδιο, που είναι «Ο περί της Λειτουργίας Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμος του 2022».

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 έως 15;

Τα αποτελέσματα, κύριε Γεωργίου, αν είμαστε έτοιμοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις και είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνο. Με σαράντα τέσσερις παρόντες και παρούσες και σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 15 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Λειτουργίας Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις είναι έτοιμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις, υπέρ σαράντα τρεις, εναντίον μία ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις παρόντες, σαράντα τρεις ψήφους υπέρ και μία ψήφο εναντίον...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μπορείτε να διορθώσετε την ψήφο σας, κύριε Πάζαρε.

Ωραία, έχει διορθωθεί. Θα το περάσουμε στο σύστημα, γίνονται και αυτά.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οπότε, με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ. Ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

Δεσμευτικός συνολικός στόχος σε επίπεδο Ένωσης για το έτος 2030. Άρθρο 5.

Καθεστώτα στήριξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Άρθρο 6.

Συμμετοχή παραγωγών άλλων κρατών μελών σε καθεστώτα στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Άρθρο 7.

Σταθερότητα της χρηματοδοτικής στήριξης. Άρθρο 8.

Υπολογισμός του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Άρθρο 9.

Πλατφόρμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τις στατιστικές μεταβιβάσεις μεταξύ των κρατών μελών. Άρθρο 10.

Κοινά έργα μεταξύ της Δημοκρατίας και κρατών μελών. Άρθρο 11.

Επιπτώσεις των κοινών έργων μεταξύ κρατών μελών. Άρθρο 12.

Κοινά έργα μεταξύ Δημοκρατίας και τρίτων χωρών. Άρθρο 13.

- Επιπτώσεις των κοινών έργων μεταξύ Δημοκρατίας και τρίτων χωρών. Άρθρο 14.
- Κοινά καθεστώτα στήριξης. Άρθρο 15.
- Αύξηση δυναμικότητας. Άρθρο 16.
- Διαδικασίες έγκρισης, πιστοποίησης και χορήγησης άδειας. Άρθρο 17.
- Οργάνωση και διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης. Άρθρο 18.
- Πληροφόρηση και κατάρτιση. Άρθρο 19.
- Τεχνικές προδιαγραφές. Άρθρο 20.
- Υποχρεώσεις ενσωμάτωσης και ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Άρθρο 21.
- Πρώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια. Άρθρο 22.
- Εγγυήσεις προέλευσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Άρθρο 23.
- Εγγυήσεις προέλευσης και καθεστώτα στήριξης. Άρθρο 24.
- Περιγραφή εγγυήσεων προέλευσης. Άρθρο 25.
- Έκδοση εγγυήσεων προέλευσης. Άρθρο 26.
- Ανάκληση ή τροποποίηση εγγύησης προέλευσης. Άρθρο 27.
- Μεταβίβαση εγγύησης προέλευσης. Άρθρο 28.
- Ακύρωση εγγυήσεων προέλευσης. Άρθρο 29.
- Τήρηση ηλεκτρονικού μητρώου εγγυήσεων προέλευσης. Άρθρο 30.
- Αμοιβαία αναγνώριση εγγυήσεων προέλευσης. Άρθρο 31.
- Εποπτεία διαδικασίας έκδοσης, τροποποίησης, ανάκλησης, μεταβίβασης και ακύρωσης εγγυήσεων προέλευσης. Άρθρο 32.
- Έκδοση Κανονισμών και αποφάσεων σχετικά με τις εγγυήσεις προέλευσης. Άρθρο 33.
- Ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και στην ψύξη. Άρθρο 34.
- Τηλεθέρμανση και τηλεψύξη. Άρθρο 35.
- Μητρώο εγκαταστατών μικρής κλίμακας συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Άρθρο 36.
- Κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας. Άρθρο 37.
- Αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Άρθρο 38.
- Εξουσίες επιθεώρησης και ελέγχου. Άρθρο 39.
- Παροχή πληροφοριών στην αρμόδια αρχή. Άρθρο 40.
- Εξουσία επιβολής διοικητικών προστίμων. Άρθρο 41.
- Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 42.
- Επίδοση απόφασης και επικοινωνία. Άρθρο 43.
- Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 44.
- Διατάγματα. Άρθρο 45.
- Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 46.
- Υποχρέωση προς εχεμύθεια. Άρθρο 47.
- Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 48.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 48;

Με την ίδια αναλογία; Αν δεν έχουμε κάποια διαφοροποίηση, συμφωνώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ο κ. Πάζαρος!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκτός από τον κ. Πάζαρο! Συμβαίνουν αυτά.

Οπόταν, με την ίδια αναλογία, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις και είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 48 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ισχύει και εδώ η ίδια αναλογία για την ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις, υπέρ σαράντα τέσσερις, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 5 μέχρι 7, που τιτλοφορούνται «Ο περί Ανοικτού Τύπου Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021», «Ο περί των Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021» και «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017», αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Τα θέματα με αριθμούς 8 και 9, που τιτλοφορούνται «Οι περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Κυβερνητικό Υδατικό Έργο του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Βοθρολυμάτων, Βιομηχανικών Αποβλήτων, Περίσσειας Υγρής Λάσπης και Στραγγισμάτων στην Περιοχή Βατί) Κανονισμοί του 2022» και «Οι περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Κυβερνητικό Υδατικό Έργο του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθεία Γωνιά) Κανονισμοί του 2022», αποσύρονται και επανακατατίθενται από την εκτελεστική εξουσία.

Και πάμε τώρα στο θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2022». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Παρακαλώ σύντομα τον γραμματέα να μας αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός είναι η έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €102.075.815 και χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του 2022 είναι ανεπαρκής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2022»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρύσης Παντελίδης

Χρίστος Χριστοφίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Σωτήρης Ιωάννου

Ονούφριος Κουλλά

Αλέκος Τρυφωνίδης

Σάβια Ορφανίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Άριστος Δαμιανού

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12, 23 και 30 Μαΐου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υφυπουργείου Τουρισμού και του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €102.075.815 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του 2022 είναι ανεπαρκής.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι πιστώσεις που περιλήφθηκαν στον προϋπολογισμό του 2022 κάτω από τα άρθρα 04520 «Μέτρα Στήριξης-COVID-19» και 03852 «Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό Τακτικών Δαπανών» ύψους €30 εκατομ. και €51,4 εκατομ, αντίστοιχα, κατέστησαν ανεπαρκείς λόγω της εξέλιξης της πανδημίας COVID-19, καθώς και των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν συνεπεία του πολέμου στην Ουκρανία.

Οι συμπληρωματικές πιστώσεις που απαιτούνται αφορούν μεταξύ άλλων στα ακόλουθα:

1. Αγορά και διάθεση self test στους πολίτες μέσω των φαρμακείων, προμήθεια τεστ ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου (rapid test), αγορά υπηρεσιών για συντονισμό και στελέχωση των ιατρείων δημόσιας υγείας, αγορά υπηρεσιών από κινητές μονάδες για διεξαγωγή τεστ ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου, διενέργεια test to stay και μοριακών εξετάσεων COVID-19, αποκατάσταση και φιλοξενία θετικών κρουσμάτων και διενέργεια αλληλούχισης νέας γενιάς σε δείγματα ήδη επιβεβαιωμένων κρουσμάτων, αγορά φαρμάκων και εμβολίων για την πανδημία, καταβολή υπερωριών για την επίταξη ιατρών και νοσηλευτών και την παραπομπή ασθενών στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και διεξαγωγή ερευνών (€53.000.000).
2. Στελέχωση των σημείων ελέγχου COVID-19 στα αεροδρόμια για έλεγχο των υγειονομικών εγγράφων, διαχωρισμό των επιβατών κατά την αποβίβασή τους, καθώς και καθοδήγησή τους στα εργαστήρια διεξαγωγής εξετάσεων COVID-19 (€700.000).
3. Καταβολή χορηγίας στις σχολικές εφορείες για δαπάνες που αφορούν στην απολύμανση σχολικών χώρων λόγω κρουσμάτων COVID-19, χρήση αιθουσών δημόσιων εκπαιδευτηρίων για διενέργεια τεστ ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου, λειτουργικά έξοδα και κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος (€520.000).
4. Αγορά υπηρεσιών για το κέντρο τηλευπηρέτησης του κοινού για παροχή πληροφοριών που αφορούν στην πανδημία, στην υποστήριξη της πλατφόρμας εμβολιασμού και στην παροχή πληροφοριών για το Cyprus Flight Pass (€571.200).
5. Καταβολή αποζημίωσης στους τυροκόμους, λόγω της επιβολής περιοριστικών μέτρων κατά τη διάρκεια της πανδημίας στον επισιτιστικό τομέα, τα οποία επηρέασαν δυσμενώς την κατανάλωση τυροκομικών προϊόντων (€890.000).
6. Στήριξη των αεροπορικών εταιρειών για τη συνέχιση υλοποίησης του Σχεδίου Κινήτρων Συνδεσιμότητας και Ανάπτυξης Αερομεταφορών για την περίοδο Ιουλίου-Δεκεμβρίου 2021 (€5.784.615).
7. Έκτακτες δαπάνες που αναμένεται να προκύψουν κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2022 λόγω της εξέλιξης της πανδημίας, περιλαμβανομένης της φιλοξενίας ασθενών θετικών στον COVID-19, καθώς και της εφαρμογής του προγράμματος επιχορηγημένων διακοπών (€10.000.000).
8. Αγορά και διαχείριση σιτηρών για περίοδο ενός έτους για σκοπούς διατήρησης αποθέματος, λόγω των επιπτώσεων του πολέμου στην Ουκρανία (€18.000.000).
9. Στήριξη και φιλοξενία εκτοπισθέντων προσφύγων από την Ουκρανία (€5.000.000).
10. Στήριξη των αιγοπροβατοτρόφων, των αγελαδοτρόφων και των χοιροτρόφων, καθώς και δαπάνες για την αποθεματοποίηση χοίρειου κρέατος (€7.600.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, αφού ανέλυσε τα επιμέρους κονδύλια του προϋπολογισμού, δήλωσε ότι η υπολογιζόμενη επίπτωση στο δημοσιονομικό ισοζύγιο από την έγκριση του υπό αναφορά συμπληρωματικού προϋπολογισμού αναμένεται να ανέλθει στο 0,4% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ).

Στο στάδιο της εξέτασης του προτεινόμενου προϋπολογισμού μέλη της επιτροπής ζήτησαν διευκρινίσεις από τα αρμόδια υπουργεία για τα επιμέρους κονδύλια του προϋπολογισμού, καθώς και την κατάθεση στοιχείων που αφορούν μεταξύ άλλων στις δαπάνες και στο πλάνο του Υπουργείου Υγείας σε σχέση την πανδημία COVID-19, στη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου για παροχή πληροφόρησης ως προς την πανδημία, στο Σχέδιο Κινήτρων Συνδεσιμότητας και Ανάπτυξης Αερομεταφορών, στη συμφωνία για αγορά υπηρεσιών αποθήκευσης, συντήρησης και διαχείρισης αποθεμάτων σιτηρών, στο σχέδιο στήριξης των τυροκόμων, καθώς και στο σχέδιο

στήριξης Ουκρανών προσφύγων.

Σε σχέση με τα τεθέντα ζητήματα ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος δήλωσε τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος λαμβάνει πληροφόρηση σε καθημερινή βάση από τους εισαγωγείς σιτηρών με σκοπό την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των αποθεμάτων σιτηρών. Σε περίπτωση κατά την οποία προκύψει ανάγκη για πρόσθετα αποθέματα, το αρμόδιο υπουργείο θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την αντιμετώπιση του ζητήματος.
2. Τα αποθέματα σιτηρών αποθηκεύονται από τους ιδιώτες εισαγωγείς με ευθύνη του αρμόδιου υπουργείου και σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη θα διατεθούν για κάλυψη των αναγκών της αγοράς.
3. Η αποζημίωση στους τυροκόμους αφορά στην κάλυψη του κόστους των αποθεμάτων τυριού που παράχθηκαν πριν από την 30^ή Σεπτεμβρίου 2022 και πρόκειται να καταβληθεί στους δικαιούχους που πληρούν τα κατάλληλα πρότυπα παραγωγής.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας δήλωσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Στο παρόν στάδιο και σύμφωνα με τα ισχύοντα επιδημιολογικά δεδομένα, η διενέργεια ελέγχων αναφορικά με την πανδημία COVID-19 έχει περιοριστεί σημαντικά.
2. Η διενέργεια ελέγχων COVID-19 με τεστ ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου θα πραγματοποιείται, στο αμέσως επόμενο διάστημα, σε εβδομαδιαία βάση και θα περιοριστεί σε στέγες ηλικιωμένων και κλειστές δομές, καθώς και σε δειγματοληπτικούς ελέγχους 5 000 πολιτών για σκοπούς επιδημιολογικής επιτήρησης.
3. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών που περιλαμβάνονται στον υπό αναφορά συμπληρωματικό προϋπολογισμό για τη διαχείριση της πανδημίας COVID-19 αφορούν δεδουλευμένα των προηγούμενων μηνών και ανειλημμένες υποχρεώσεις του Υπουργείου Υγείας και αφορούν μέχρι τον Ιούνιο του 2022.

Οι εκπρόσωποι του Υφυπουργείου Τουρισμού δήλωσαν ότι η κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας τις δυσμενείς συνθήκες που επικρατούν στη ξενοδοχειακή βιομηχανία, συνεπεία του πολέμου στην Ουκρανία, έχει προχωρήσει στην επέκταση του προγράμματος επιχορηγημένων διακοπών μέχρι τον Ιούλιο του έτους 2022. Επιπροσθέτως, αρκετές ξενοδοχειακές μονάδες έχουν ενταχθεί στο σχέδιο φιλοξενίας Ουκρανών προσφύγων.

Η εκπρόσωπος του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής δήλωσε ότι το τηλεφωνικό κέντρο για παροχή πληροφόρησης για την πανδημία COVID-19 συνεχίζει τη λειτουργία του, καθότι εξακολουθούν να εφαρμόζονται μέτρα για τον περιορισμό της πανδημίας, διασαφηνίζοντας ότι οι δαπάνες διενεργούνται στη βάση του αριθμού των κλήσεων που πραγματοποιούνται.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, καθώς και το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής με σχετικές επιστολές τους κατέθεσαν στην επιτροπή τα ζητηθέντα στοιχεία.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης μέλη της επιτροπής ζήτησαν περαιτέρω διευκρινήσεις αναφορικά με την καταβολή οικονομικής στήριξης προς τις επιχειρήσεις των οποίων η λειτουργία επηρεάστηκε από την πανδημία COVID-19 και ειδικότερα σε ό,τι αφορά στα κέντρα διασκέδασης.

Συναφώς, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, αφού δήλωσε ότι στον προτεινόμενο προϋπολογισμό δεν περιλαμβάνονται οποιαδήποτε κονδύλια που αφορούν το πιο πάνω θέμα, ενημέρωσε την επιτροπή ότι σύμφωνα με σχετική πληροφόρηση του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τα σχέδια επιχορήγησης επιχειρήσεων για αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 έχουν τερματιστεί. Στο παρόν στάδιο εκκρεμούν περίπου 500 περιπτώσεις επιχειρήσεων στις οποίες δεν έχει καταβληθεί οικονομική στήριξη, καθότι αφορούν κατά βάση περιπτώσεις για τις οποίες παρουσιάστηκαν λάθη ή παραλείψεις κατά τη διαδικασία της συμπλήρωσης των σχετικών αιτήσεων.

Αναφορικά με το θέμα στήριξης των κέντρων διασκέδασης, ο ίδιος αρμόδιος ανέφερε ότι η οικονομική δραστηριότητα των νυκτερινών κέντρων διασκέδασης και δισκοθηκών περιλαμβάνεται στις επιλέξιμες δραστηριότητες του Σχεδίου Κρατικής Χορηγίας Ορισμένων Κατηγοριών Επιχειρήσεων και Αυτοτελών Εργαζομένων, το οποίο προωθήθηκε σύμφωνα με το προσωρινό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Σύμφωνα με το εν λόγω σχέδιο, ως βάση υπολογισμού του ύψους της στήριξης των επιλέξιμων περιπτώσεων αποτελούσε ο τριμηνιαίος κύκλος εργασιών κατά το τέλος του έτους 2019, στη βάση των υποβληθέντων φορολογικών δηλώσεων και ως εκ τούτου η κρατική στήριξη καταβλήθηκε στη βάση των όρων και προϋποθέσεων του εν λόγω σχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία!

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει συναντίληψη για απόσυρση, χάρη συναίνεσης, της γραπτής τροπολογίας του κ. Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης, που είχε ήδη κυκλοφορήσει, και στήριξη της σχετικής προφορικής τροπολογίας με την οποία συμφωνούν ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, ΔΗΠΑ και Οικολόγοι.

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής και επί τροπολογίας, παρακαλώ.

Θα παρακαλέσω τον κ. Παντελίδη να μας επεξηγήσει σύντομα την τροπολογία, αν το επιθυμείτε, και για την τροπολογία, εννοώ, να τοποθετηθείτε ή επί θέματος αρχής.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, νομίζω ότι για την τροπολογία δε χρειάζεται, γιατί έχει συζητηθεί και εξαντληθεί. Θα ήθελα επί θέματος αρχής να πάρω τον λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως και έχετε τον λόγο!

Παρακαλώ να δηλώσουν όσες και όσοι επιθυμούν να έχουν τον λόγο και η λίστα ομιλητών θα κλείσει.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός, ο οποίος τίθεται σήμερα ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων, είναι ο πρώτος για το 2022 και αφορά πιστώσεις ύψους €102 εκατομ. για δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στον τακτικό προϋπολογισμό του έτους και, αν εγκριθεί, θα έχει επίπτωση στο δημοσιονομικό ισοζύγιο ύψους 0,4% του ΑΕΠ.

Σημειώνω ότι ο προϋπολογισμός αυτός κατατέθηκε στη Βουλή στις 5 Μαΐου, συζητήθηκε σε τρεις συνεδριάσεις της επιτροπής Οικονομικών και σήμερα είκοσι οκτώ μέρες μετά την κατάθεσή του τίθεται ενώπιον της ολομέλειας προς έγκριση. Όλες οι δαπάνες αφορούν κάλυψη αναγκών που έχουν προκύψει στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας και λόγω της συνεχιζόμενης ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία.

Όπως αντιλαμβάνεστε, οι απορίες σε σχέση με τη διαχείριση των δύο αυτών ζητημάτων ήταν εύλογες και πολλές. Τόσο σε σχέση με την έκταση των δαπανών όσο και κυρίως για την ευκολία, θα έλεγα, με την οποία γίνονται, ειδικά για κάποιους σκοπούς. Για παράδειγμα, στο θέμα του κορωνοϊού είναι κοινή, νομίζω, η διαπίστωση ότι ίσως είμαστε η μόνη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία συνέχισε για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα την πρακτική της μαζικής διενέργειας ιατρικών ελέγχων ανίχνευσης, καθώς και άλλων μέτρων είτε στα αεροδρόμια είτε στα λιμάνια ή αλλού.

Ενώ λοιπόν το κράτος είναι ιδιαίτερα απλόχερο και ευέλικτο σε δαπάνες για μαζικούς και πολύμηνους ιατρικούς ελέγχους, εμφανίζεται ιδιαίτερα φειδωλό και δυσκίνητο σε δαπάνες για στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αυτοεργοδοτούμενων. Σημειώστε ότι €53 εκατομ., δηλαδή ο μισός συμπληρωματικός προϋπολογισμός και κάτι παραπάνω που εξετάζουμε σήμερα αφορά αγορά και διάθεση self test στους πολίτες μέσω φαρμακείων και προμήθεια rapid test, αγορά υπηρεσιών για συντονισμό και στελέχωση των ιατρείων δημόσιας υγείας από κινητές μονάδες για rapid test, μοριακές εξετάσεις και test to stay ή για διενέργεια μοριακών εξετάσεων στα πλαίσια της ιχνηλάτησης, καθώς και κατά την άφιξη επιβατών στα αεροδρόμια της χώρας για αποκατάσταση και φιλοξενία θετικών κρουσμάτων, για υπερωρίες, επίταξη ιατρών, νοσηλευτών, παραπομπή ασθενών στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και διεξαγωγή ερευνών. Αφορά βέβαια και αγορά φαρμάκων και εμβολίων για την πανδημία.

Θα συμφωνείτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και συναδέλφισσες, ότι από τώρα και στο εξής και εφόσον η επιδημιολογική κατάσταση της χώρας είναι αυτή που είναι, κρίνεται δηλαδή ικανοποιητική, το κράτος πρέπει να δίνει έμφαση στις δαπάνες που αφορούν τα φάρμακα και τα εμβόλια και να γίνει ιδιαίτερα φειδωλό σε δαπάνες αμέτρητων ελέγχων που δε συνάδουν ούτε με την επιδημιολογική κατάσταση ούτε με τη γενικότερη επίπτωση της πανδημίας στον πληθυσμό.

Κυρίες και κύριοι,

Πρώτον, πρέπει να επισημάνω ότι στο πλαίσιο των συζητήσεων στις τρεις συνεδριάσεις της επιτροπής Οικονομικών δε λάβαμε ως κόμματα και τις πλέον πειστικές και τεκμηριωμένες απαντήσεις. Μάλιστα, κατά τη δική μου αντίληψη, σε αρκετές περιπτώσεις ακούσαμε επαναλαμβανόμενες κλισέ απαντήσεις, οι οποίες όμως ταίριαζαν σε προηγούμενες περιόδους της πανδημίας, όταν δηλαδή τα δεδομένα ήταν αρκετά πρωτόγνωρα ή άγνωστα.

Όπως είναι φυσικό, ένα θέμα που μας απασχόλησε και μας απασχολεί έντονα είναι η οικονομική στήριξη προς τις επιχειρήσεις των οποίων η λειτουργία επηρεάστηκε από την πανδημία, καθώς συνεχίζει να υπάρχει

εκκρεμότητα και συμπολίτες μας συνεχίζουν να βρίσκονται σε οριακό σημείο. Δυστυχώς, στον σημερινό προϋπολογισμό που έχουμε ενώπιόν μας δεν περιλαμβάνονται οποιαδήποτε κονδύλια σχετικά με αυτό το θέμα, καθώς, όπως λέχθηκε, τα σχέδια για αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας έχουν τερματιστεί. Όμως, αυτή τη στιγμή εκκρεμούν περίπου πεντακόσιες περιπτώσεις επιχειρήσεων στις οποίες δεν έχει καταβληθεί οικονομική στήριξη είτε λόγω λαθών ή παραλείψεων κατά τη διαδικασία συμπλήρωσης των σχετικών αιτήσεων είτε για άλλους λόγους.

Ιδιαίτερο πρόβλημα υπάρχει με τα κέντρα διασκέδασης, αφού φαίνεται πως το Υπουργείο Οικονομικών αρνείται επίμονα να ανταποκριθεί σε υποχρεώσεις ύψους περίπου €1,5 εκατομ. προς τις επιχειρήσεις αυτές. Γι' αυτό ως Δημοκρατικό Κόμμα καλούμε ξανά την κυβέρνηση και το Υπουργείο Οικονομικών να ανταποκριθεί σε αυτή την υποχρέωση.

Δεύτερον, καταθέσαμε την εισήγηση για τροπολογία σταυρώματος του κονδυλίου που αφορά άλλες δαπάνες που ενδέχεται να προκύψουν, το οποίο είναι απροσδιόριστο, με σκοπό ακριβώς να ελέγξουμε αυτές τις δαπάνες και καλούμε από τώρα την κυβέρνηση να ανταποκριθεί στην υποχρέωση έναντι αυτών των επιχειρήσεων αξιοποιώντας μέρος από αυτό το κονδύλι.

Κυρίες και κύριοι,

Παρά τους προβληματισμούς και τις επιφυλάξεις που έχω αναφέρει, αλλά και τους προβληματισμούς και τις επιφυλάξεις μας στη διάρκεια των συζητήσεων εντός της επιτροπής Οικονομικών, το Δημοκρατικό Κόμμα θα υπερψηφίσει αυτόν τον πρώτο συμπληρωματικό προϋπολογισμό για το 2022 με την ευχή η πανδημία, αλλά και η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία να λήξουν άμεσα και οριστικά!

Όμως, θα ήθελα με την ευκαιρία να επισημάνω κάτι ακόμα γενικό στο πλαίσιο της ευρύτερης δημόσιας συζήτησης, αλλά και της κοινοβουλευτικής συζήτησης που γίνεται σε σχέση με τα δημόσια οικονομικά, τα μέτρα στήριξης των νοικοκυριών, των επιχειρήσεων και τα μέτρα αντιμετώπισης της αυξανόμενης ακρίβιας.

Κυρίες και κύριοι,

Οι μέρες είναι δύσκολες και οι μέρες που έρχονται ενδεχομένως να είναι ακόμα δυσκολότερες. Απαιτείται συλλογικότητα. Απαιτείται ενότητα. Απαιτείται αποτελεσματικότητα. Δε γίνεται κάθε πρόταση της κυβέρνησης για κάποιο θέμα να χαρακτηρίζεται από την κυβέρνηση ως η μόνη σοβαρή, η μόνη τεκμηριωμένη ή η μόνη υπεύθυνη, και την ίδια ώρα κάθε πρόταση της αντιπολίτευσης να χαρακτηρίζεται πάλι από την κυβέρνηση ως λαϊκίστικη, ανεφάρμοστη ή επιπόλαιη.

Έχω την τιμή να εκπροσωπώ ένα κόμμα που περηφανεύεται δικαιολογημένα για τις πλέον πεπεισμένες διακυβερνήσεις, ειδικά στον τομέα των δημόσιων οικονομικών και των οικονομικών επιτευγμάτων και επιτυχιών, ένα κόμμα που στηρίζει κυβερνητικά νομοσχέδια, όταν πρέπει, παρά το πολιτικό κόστος ή παρά τις δικαιολογημένες επιφυλάξεις. Με αυτή λοιπόν την αυτοπεποίθηση καλούμε την κυβέρνηση να επιδείξει μεγαλύτερη διάθεση συλλογικότητας και καλύτερη διάθεση σύνθεσης με όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης, γιατί, επαναλαμβάνω, οι μέρες είναι δύσκολες και ενδεχομένως να γίνουν ακόμα δυσκολότερες!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Ιωάννου, θέλετε τον λόγο;

Ναι.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Σύντομα, επειδή και στην επιτροπή, αλλά και εδώ έγινε αρκετός λόγος για τα κονδύλια που αναφέρονται στη διαχείριση του κορωνοϊού, και σε αυτό το σημείο οφείλουμε να υπενθυμίσουμε απλώς τρία γεγονότα: Πρώτον, είμαστε το κόμμα, το οποίο δεν έδωσε λευκή επιταγή στην κυβέρνηση για να κυβερνάται ο τόπος με διατάγματα, με αποφάσεις δηλαδή μόνο της εκτελεστικής εξουσίας, τις οποίες καλούμαστε τώρα να πληρώσουμε, χωρίς ποτέ να έχουμε εξετάσει την αναγκαιότητά τους ή μη. Δεύτερον, για το ίδιο ακριβώς θέμα έχουμε ζητήσει νομοθετική ρύθμιση του ζητήματος, όταν επέστρεψε η Βουλή στην κανονικότητά της, αλλά επίσης εκεί εισπράξαμε αρνητική απάντηση. Και τελευταίο, θυμίζω ότι εγγράψαμε -και είναι ακόμα στην ημερήσια διάταξη, στο Κεφάλαιο Δ'- θέμα για την ανάγκη να συζητήσουμε τις οικονομικές επιπτώσεις από τη διαχείριση της υγειονομικής κρίσης, όχι όταν τα πράγματα ήταν κρίσιμα για τον τόπο μας και την υγεία, αλλά την περίοδο που κλειδώναμε την οικονομία μας με ελάχιστους επιδημιολογικούς κινδύνους.

Και κλείνοντας, κυρία Πρόεδρε, δεν τα λέμε όλα αυτά για να πανηγυρίσουμε ότι δικαιωθήκαμε. Δυστυχώς -και τονίζω το «δυστυχώς»- επιβεβαιωθήκαμε με κόστος δεκάδων εκατομμυρίων για τους φορολογουμένους. Και όσα λέγαμε τους τελευταίους μήνες ακούστηκαν και ως προβληματισμοί και ως ανησυχίες τόσο στην

επιτροπή όσο και σήμερα στην ολομέλεια.

Η ουσία λοιπόν, κυρία Πρόεδρε, δεν είναι να κάνουμε η νομοθετική εξουσία κριτική εκ των υστέρων, αλλά να είμαστε παραγωγικοί, ουσιαστικοί και να προλαβαίνουμε το κακό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Βλέπω επίσης να ζητεί τον λόγο ο κ. Παπαγιάννης; Θα μας ευκολύνει -είμαι σίγουρη- ο κ. Τρυφωνίδης να μην έχουμε εν συνεχεία δύο ομιλητές.

Μπορείτε να έχετε τώρα τον λόγο, κύριε Τρυφωνίδη, και μετά ο κ. Παπαγιάννης.

Ευχαριστώ πολύ για τη βοήθεια.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Χαιρετίζομεν την απόφαση για στήριξη των ομάδων που περιλαμβάνονται στον συγκεκριμένο προϋπολογισμό των €102 εκατομ., ειδικά των αιγοπροβατοτρόφων και γενικά όλων των κτηνοτρόφων. Εκφράζουμε όμως την επιφύλαξη ότι τα κονδύλια που συμπεριλαμβάνονται για τον σκοπό αυτό δεν είναι αρκετά. Θα αναμένουμε την κατάθεση του δεύτερου συμπληρωματικού προϋπολογισμού, ο οποίος θα κατατεθεί όπως μας έχουν ενημερώσει εντός του μήνα και θα τοποθετηθούμε αναλόγως. Περιμένομε τον Υπουργό Γεωργίας για τη διαπραγμάτευση που κάμνει με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, γιατί το ποσό των €5 εκατομ. που είναι στον προϋπολογισμό αρκεί για μία βδομάδα τους κτηνοτρόφους. Η αναλογία όπως την έχουν υπολογίσει είναι €13 ανά ζώο.

Επίσης, θα ήθελα να εκφράσουμε τον προβληματισμό μας και την ανησυχία μας για τις μεγάλες σπατάλες που παρατηρούνται τα δύο τελευταία χρόνια σχετικά με τα rapid test, την αγορά των φαρμάκων και εμβολίων. Η κατάσταση αυτή πρέπει να τερματιστεί αμέσως και ελπίζω να είναι ο τελευταίος προϋπολογισμός που περιλαμβάνει κονδύλια που προϋπολογίστηκαν και είναι ανεπαρκή.

Θα πρέπει σε αυτό το σημείο να σημειώσουμε ότι όλοι οι αρμόδιοι που έχουν την ευθύνη και την εξουσία για τον έλεγχο των κονδυλίων και ειδικά ο Γενικός Ελεγκτής πρέπει να διενεργήσουν όλους τους απαραίτητους ελέγχους από την αρχή της πανδημίας, για να διαπιστωθεί αν τυχόν υπάρχουν καταχρήσεις, ατασθαλίες και διασπάθιση δημόσιου χρήματος. Μιλούμε για πολλές δεκάδες εκατομμύρια και ο Κύπριος φορολογούμενος θα πρέπει να γνωρίζει και να είναι βέβαιος ότι το δημόσιο χρήμα που χρησιμοποιείται χρησιμοποιείται σωστά και περιφρουρείται και ότι γίνεται ο απαραίτητος έλεγχος του δημόσιου χρήματος.

Όσον αφορά την τροπολογία μας, η οποία για σκοπούς συναίνεσης έχει αποσυρθεί, πιστεύουμε ότι οι συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων και αυτοτελώς εργαζομένων έχουν πληγεί περισσότερο απ' οποιοδήποτε άλλο κλάδο της οικονομίας, συνεπεία της αναστολής των εργασιών τους. Θα πρέπει να υλοποιηθούν οι εξαγγελίες της κυβέρνησης προς τους ιδιοκτήτες κέντρων διασκέδασης και να καταβληθεί το υπόλοιπο της χορηγίας που θα έπρεπε να λάβουν.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν μπορεί να κατανοήσει κανένας ότι ήταν κλειστοί εξήντα δύο εβδομάδες, πληρώθηκαν για τις τριάντα και υπάρχει μια απίστευτη εμμονή, που ακόμα και οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν μπορούν να αντιληφθούν γιατί δεν πληρώνονται. Ούτε και εσείς μπορείτε να το κατανοήσετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τρυφωνίδη, σας παρακαλώ, ολοκληρώστε, γιατί εξαντλείται η υπομονή μου σήμερα -και έχω πάρα πολλή υπομονή- με τη φασαρία η οποία υπάρχει σ' αυτή την αίθουσα. Μπορούν όποιοι θέλουν να περάσουν έξω από αυτή την αίθουσα. Μιλάει ο συνάδελφος, έχει ακριβώς τέσσερα λεπτά και δυσκολεύομαι να ακούσω απ' εδώ πάνω το τι λέει! Δε στερεί κανένας το δικαίωμα να περάσετε έξω από την αίθουσα και να μιλάτε όση ώρα θέλετε. Και αναφέρομαι και πίσω στα καθίσματα. Απαράδεκτο και ασέβεια προς τον συνάδελφο!

Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Γι' αυτό θα καλέσω τους φίλους του Δημοκρατικού Συναγερμού να πείσουν το Υπουργείο Οικονομικών στον επόμενο προϋπολογισμό να υπάρχει τόσο το κονδύλι για τους ιδιοκτήτες κέντρων διασκέδασης και για τον πολιτισμό, που αφορά την τροπολογία που έχουμε αποσύρει.

Επιπρόσθετα, θα ήθελα να αναφέρω ότι οι υπόλοιποι σκοποί του συμπληρωματικού προϋπολογισμού θα

πρέπει να διατεθούν με φειδώ, για να μπορούμε, αν θέλετε, τα περισσεύματα που υπάρχουν και η περιουσία που υπάρχει να διατεθεί για τους σκοπούς που έχουν γίνει τώρα οι χορηγίες για τις ευάλωτες ομάδες.

Ευχαριστώ και θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Τρυφωνίδη.

Κύριε Παπαγιάννη, έχετε τον λόγο.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Το πρώτο που θέλω να σχολιάσω είναι το κονδύλι που θα προϋπολογιστεί για τους κτηνοτρόφους. Η δική μας άποψη είναι ότι σε καμία περίπτωση δεν είναι αρκετό. Άλλα έχουν οι αρμόδιοι υποσχεθεί σε αυτόν τον κόσμο, άλλα εφαρμόζουν για ακόμη μια φορά. Έχουμε ακούσει όσοι ήμασταν εκείνη την ημέρα έξω από το Προεδρικό μία ξεκάθαρη δέσμευση η οποία δεν υλοποιείται και καλό είναι να αντιληφθούμε ότι, εφόσον θέλουμε να ονομαζόμαστε σοβαρό κράτος, έχουμε μπροστά μας μία κρίση που δεν είναι υποθετική, είναι άκρως πραγματική και το αμέσως επόμενο διάστημα θα γίνει ακόμη πιο σκληρή. Άρα λοιπόν, θα έπρεπε με κάθε τρόπο να ενθαρρύνουμε τους δικούς μας παραγωγούς να οδηγήσουν τη χώρα σε όσον το δυνατό πιο υψηλά επίπεδα αυτάρκειας. Βλέπουμε να συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο και, εφόσον υπάρχει τόσο ξεκάθαρο πρόβλημα με τους αιγοπροβατοτρόφους, θα έπρεπε να υπάρχει και καλύτερη στόχευση σε αυτόν τον τομέα.

Το δεύτερο που θέλω να σχολιάσω είναι ότι, εφόσον προέρχομαι και από την ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου, υπάρχουν πολίτες και επιχειρήσεις που, όσο και αν δεν το αντιλαμβάνονται οι αρμόδιοι, έχουν κυριολεκτικά καταστραφεί τα τελευταία δύο χρόνια. Όταν τους υποσχόμαστε οικονομική στήριξη και χωρίς καμία αιτιολογία τους ανακοινώνουμε ότι δε θα λάβουν τη στήριξη που τους έχει υποσχεθεί το κράτος, τότε δεν μπορούμε να ονομαζόμαστε σοβαρό κράτος. Αυτοί οι άνθρωποι δεν έχουν επιλέξει να ακολουθήσουν αυτή την οδό, ούτε οι αίθουσες δεξιώσεων ούτε τα νυχτερινά κέντρα ούτε και οι υπόλοιποι συμπολίτες μας που καρτερούν από τον Ιούνιο του 2021 τα επιδόματά τους και ακόμα δεν τους έχουν καταβληθεί. Το κράτος πρέπει να επέμβει και δεν υπάρχουν δικαιολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Είναι γεγονός ότι όλοι αναγνωρίζουμε ότι οι μέρες που διανύουμε είναι δύσκολες και επικίνδυνες κατά κάποιον τρόπο για τα δημόσια οικονομικά. Χρειάζεται, θα έλεγα, νούσιμη διαχείριση, με έναν τρόπο που πραγματικά να στηρίζουμε αυτούς που το έχουν ανάγκη ή θα το έχουν ανάγκη, γιατί κανένας δεν ξέρει πού θα σταματήσει όλο αυτό το θέμα.

Σίγουρα, ψηφίζουμε σήμερα έναν συμπληρωματικό προϋπολογισμό €102 εκατομ. και αναμφίβολα ξενίζει το γεγονός ότι σ' αυτόν συμπεριλαμβάνονται, από τη στιγμή που χθες έχουν ανοίξει τα μέτρα για την πανδημία, κονδύλια πέραν του 50% για αντιμετώπιση της πανδημίας. Αναμφίβολα, κανένας δε θέλει να πειραματιστεί με το ό,τι έχουμε πετύχει μέχρι σήμερα, αλλά, λαμβανομένου υπόψη ότι όλοι μιλάμε για σωστή διαχείριση των πόρων, αναμένουμε ότι και αυτά τα €54 εκατομ. που σήμερα θα εγκρίνουμε για το COVID-19 θα τύχουν ορθολογιστικής διαχείρισης, ώστε να μην έρθουμε ξανά με επόμενο συμπληρωματικό προϋπολογισμό, που αναγκαστικά πρέπει να έρθει, γιατί τα μέτρα τα οποία υπάρχουν και τα κονδύλια που υπάρχουν σε αυτόν τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό για τους υπόλοιπους τομείς που αναφέρονται δεν είναι επαρκή και δεν αγγίζουν ομάδες που πραγματικά έχουν πληγεί. Αναφέρονται συγκεκριμένες ομάδες, αλλά αναφέρθηκε και από τους συναδέλφους ότι κάποιες άλλες ομάδες πιθανότατα να χρειάζονται στήριξη. Υπάρχουν και πολλές άλλες ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού που χρειάζονται αυτή τη στήριξη.

Εμείς ως ΕΔΕΚ, παρ' όλων ότι είχαμε καταψηφίσει τον τακτικό προϋπολογισμό, ψηφίζουμε σήμερα τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, αλλά πραγματικά πιστεύουμε ότι πρέπει να γίνει διαχείριση στοχευμένη, γιατί, αν συνεχιστεί ακριβώς αυτή η κατάσταση και με τον πόλεμο στην Ουκρανία, αλλά και με την παγκόσμια πληθωριστική τάση που υπάρχει, ίσως τα αποθέματα του δημοσίου να μην μπορούν να αντιμετωπίσουν άλλες κοινωνικές αναταραχές οι οποίες μπορεί να προκύψουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πάρα πολύ.

Ο κ. Ορφανίδης.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Στις λεπτομέρειες για τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό αναφέρθηκε ο συνάδερφος ο Χρύσης Παντελίδης με πλήρη ανάλυση για τις θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ως μέλος της επιτροπής Γεωργίας όμως θέλω να πω ότι η στήριξη με το κονδύλι το οποίο ψηφίζουμε σήμερα απλώς απαμβλύνει μερικώς το πρόβλημα των κτηνοτρόφων. Η αύξηση του κόστους το οποίο έχουν επωμισθεί λόγω και του πολέμου, αλλά και από πριν τον πόλεμο, έχει οδηγήσει στην αύξηση του κόστους των ζωοτροφών. Με την αύξηση του κόστους των ζωοτροφών υπήρξε εισροή όμως στα κρατικά ταμεία με την αύξηση ασφαλώς και του φόρου προστιθέμενης αξίας. Άρα, εκείνο το οποίο διαπιστώνουμε όλοι είναι ότι δεν είναι ολόκληρο το ποσό που οφείλεται και στην εισφορά της κυβέρνησης. Υπάρχει σημαντική εισφορά από αυτή την κατηγορία των εργαζομένων, που είναι μία κατηγορία η οποία είναι πολύπαθη, είναι μία κατηγορία ανθρώπων οι οποίοι είναι για είκοσι τέσσερις ώρες στο πόδι, για να μπορέσουν να συντηρήσουν όχι οτιδήποτε άλλο, να συντηρήσουν τα ζώα τους.

Γι' αυτό θεωρούμε ως Δημοκρατικό Κόμμα ότι αυτό το κονδύλι θα μπορούσε να ήταν πολύ μεγαλύτερο και καλούμε το αρμόδιο υπουργείο όπως μεριμνήσει και σύντομα εξαγγείλει και πιο ουσιαστικά μέτρα για στήριξη αυτής της κατηγορίας των ανθρώπων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αυτό το οποίο θα ήθελα μόνο να προσθέσω στα όσα πολύ σωστά έχει πει ο κ. Μυριάνθους είναι ότι στον χώρο των δημοσίων και των κρατικών χορηγιών και ενισχύσεων υπάρχει ένα ποσό μέχρι €50.000 το οποίο δίνεται ως de minimis -ακριβώς, έψαχνα να δω τη μετάφραση στα ελληνικά- το ελάχιστο δηλαδή ποσό το οποίο με βάση το ευρωπαϊκό δίκαιο επιτρέπεται, χωρίς να δίνεται οποιαδήποτε δικαιολογία για τον σκοπό για τον οποίο δίδεται. Αυτό τι σημαίνει; Ότι με το ελάχιστο αυτό ποσό και το ανεπαρκές αυτό ποσό με το οποίο στηρίζεται η αγροτική παραγωγή στην Κύπρο, ο πρωτογενής αγροτικός τομέας, δεν φτάνει ούτε για €10.000 κατά μονάδα. Και, αν αναλογιστεί κάποιος ότι το ελάχιστο το οποίο επιτρέπεται και επιβάλλεται είναι οι €50.000, αντιλαμβάνεστε πόσο ανεπαρκές είναι το ποσό με το οποίο καλούμε σήμερα τους αγρότες, τους κτηνοτρόφους, τους αιγοπροβατοτρόφους να αντιμετωπίσουν μία κρίση.

Επομένως, αυτό το οποίο χρειάζεται να γίνει και πρέπει να γίνει πολύ σύντομα είναι τουλάχιστον να καλυφθεί μέχρι το ποσό των €50.000 κάθε μονάδα, μια ελάχιστη βοήθεια την οποία ούτως ή άλλως επιτρέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση, το ευρωπαϊκό δίκαιο, χωρίς καν να γίνεται διαδικασία ή να δίδεται οποιαδήποτε δικαιολογία. Αυτό, για να καταδειχθεί το ανεπαρκές της βοήθειας προς τους αγρότες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Ευσταθίου.

Τελευταίος ομιλητής ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Η πρώτη διαπίστωσή μας είναι ότι εξέλιπε η τεκμηρίωση, το πλάνο και ο προγραμματισμός. Ζητήσαμε κατά τη διάρκεια της εξέτασης του συμπληρωματικού προϋπολογισμού στην επιτροπή Οικονομικών να ενημερωθούμε για τις ανάγκες που θα προκύψουν για το επόμενο διάστημα. Δε δόθηκαν σε καμία περίπτωση πειστικές απαντήσεις, παρ' όλο που σε μερικές εβδομάδες θα έχουμε ενώπιόν μας και τον νέο συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

Η δεύτερη διαπίστωση, πιο σημαντική ίσως, είναι ότι υπάρχουν πολύ περιορισμένα κονδύλια για την πραγματική οικονομία και για τις ανάγκες διάφορων οικονομικών ομάδων, οι οποίες έχουν χτυπηθεί αλύπητα από την κρίση. Μόλις €7 εκατομ. με €8 εκατομ. από σύνολο €102 εκατομ. -για να είμαι δίκαιος, υπάρχουν και €5 εκατομ. για τις αεροπορικές εταιρείες- περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό. Είναι καλοδεχούμενα τα €5 εκατομ. για τους αιγοπροβατοτρόφους, είναι καλοδεχούμενο το €1 εκατομ. για τους αγελαδοτρόφους και το €1 εκατομ. για τους χοιροτρόφους. Δεν είναι όμως καθόλου ικανοποιητικά, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτά τα ποσά, αφού είναι αρκετά, για να καλύψουν τις αυξημένες ανάγκες, το λειτουργικό κόστος που έχουν αυτοί οι κλάδοι μόλις -να μην πω μερικές μέρες- για μερικές εβδομάδες.

Η τρίτη διαπίστωση αφορά στην αθέτηση από πλευράς της κυβέρνησης των δεσμεύσεών της. Πιο συγκεκριμένα, η καταβολή εφάπαξ ποσού για στήριξη των επιχειρήσεων και των αυτοτελών εργαζομένων που διατηρούν κέντρα διασκέδασης, αίθουσες δεξιώσεων και παιδότοπους, των καλλιτεχνών που εργάζονται σε θεατρικές, χορευτικές και μουσικές παραστάσεις, καθώς και των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται στον πολιτιστικό τομέα έχει αποδειχθεί ακάλυπτη επιταγή. Ελπίζουμε στον επόμενο συμπληρωματικό προϋπολογισμό να συμπεριληφθούν και αυτές οι ομάδες και να τύχουν της στήριξης που πρέπει.

Και ένα τελευταίο σημείο, κυρία Πρόεδρε. Αφορά στο κονδύλι των €18 εκατομ. για την αγορά των σιτηρών. Απότοκο του γεγονότος ότι αυτή η κυβέρνηση έχει προχωρήσει, έχει διαλύσει, έχει κλείσει την Επιτροπή Σιτηρών και απότοκο επίσης του ότι οι ιδιώτες εισαγωγείς που ανέλαβαν να διαχειριστούν τον τομέα ουσιαστικά έκριναν ότι δεν τους συμφέρει να κάνουν εισαγωγές. Και έτρεξε το κράτος την τελευταία στιγμή να εισάξει σιτηρά, για να μην πεινάσουμε, κυρία Πρόεδρε. Αυτή είναι η μία πρόκληση. Η δεύτερη, η μεγαλύτερη πρόκληση, είναι ότι απ' αυτά τα €18 εκατομ. το €1 εκατομ. είναι ποσό το οποίο θα διατεθεί σε αυτές τις εταιρείες, για να κάνουν τη διαχείριση των σιτηρών.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ.

Τελευταίος ομιλητής τελικά ο κ. Κουλλά Ονούφριος.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πρώτα απ' όλα, για την τροπολογία να πω ότι συμφωνούμε, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και πρέπει να υπάρχει ο κοινοβουλευτικός έλεγχος. Το δεύτερο που θα ήθελα να πω, είναι ωραία να λέμε ότι είναι θετικά, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά θα θέλαμε περισσότερα. Είναι μία αναγνώριση ότι αυτή η κυβέρνηση έχει κτίσει δημοσιονομικές δυνατότητες και μας επιτρέπει να διεκδικούμε περισσότερα. Πολύ ωραία! Γιατί κάποια χρόνια προηγουμένως δε σκεφτόμασταν ποιες φορολογίες θα μειώσουμε και ποιες δαπάνες θα αυξήσουμε· σκεφτόμασταν σε ποιους θα φορτώσουμε ένα βάρος, για να επιβιώσει το κράτος.

Το τρίτο που θέλω να πω είναι ότι όντως υπάρχει ένα κονδύλι για τους κτηνοτρόφους, είναι και αυτό μέσα στα στοχευμένα μέτρα στήριξης, έρχονται και άλλα για τη γεωργοκτηνοτροφία, είναι και στο νέο πακέτο της κυβέρνησης, σε αυτά τα έντεκα μέτρα που ανακοινώθηκαν την περασμένη Παρασκευή.

Για την πανδημία να πω ότι τα περισσότερα κονδύλια που περιλαμβάνονται είναι για ελέγχους που έχουν ήδη γίνει, δεν είναι για ελέγχους που θα κάνουμε, που θα είναι πολύ πιο λίγοι από τούδε και στο εξής. Είναι γεγονός ότι είχαμε μια αυστηρή διαχείριση της πανδημίας, αγαπητοί συνάδελφοι, σε σχέση με πολλές χώρες και γι' αυτό μας κατατάσσουν στις δέκα καλύτερες χώρες του κόσμου -όχι της Ευρώπης, του κόσμου- ως προς τη διαχείριση της πανδημίας. Θα μπορούσε κάποιος να πει «ναι, αλλά, επειδή ήσασταν τόσο αυστηροί, η οικονομία παρέπαιε». Όχι! Και εκεί διαψεύσαμε τις πλείστες προβλέψεις. Είχαμε λιγότερη ύφεση το 2020 από την πλειονότητα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και περισσότερη ανάπτυξη το 2021. Εγώ θα συμφωνήσω ότι περνάμε δύσκολα και θα έρθουν και δυσκολότερα και είναι εδώ που χρειάζεται μέγιστη υπευθυνότητα και συνεργασία, αλλά, όταν η κυβέρνηση μαζεύει εισηγήσεις, εκπονεί ένα πακέτο μέτρων την Παρασκευή και τη Δευτέρα τρία κόμματα της αντιπολίτευσης -μπορεί να γίνουν και έξι- θέλουν όλα από μία μείωση φορολογίας... Τουλάχιστον ας συνεργαστούμε να κάνουμε μία μείωση φορολογίας, που μπορεί να είναι και δημοσιονομικά πολύ πιο εφικτό και αυτό το είχα ακούσει και από έναν άλλο συνάδελφο.

Για την Επιτροπή Σιτηρών. Κοιτάξτε, εάν υπήρχε η Επιτροπή Σιτηρών, πρώτα απ' όλα οι τιμές θα ήταν πιο αυξημένες κατά τη δική μας ανάλυση. Λόγω υψηλού λειτουργικού κόστους θα ήταν υψηλές οι τιμές. Και επίσης δε θα είχε €18 εκατομ., για να αγοράσει... Κάναμε αυτή την αλλαγή και δώσαμε την εξουσία στο κράτος ανά πάσα στιγμή να μπορεί να εισαγάγει και, ναι, είχαμε €18 εκατομ. και έχουμε και άλλα, αν χρειαστεί, και πρέπει να έχουμε απόθεμα ασφαλείας, όχι για τα σιτηρά μόνο, κύριε Καυκαλιά· πρέπει να έχουμε απόθεμα ασφαλείας δημοσιονομικό για οποιαδήποτε άλλη μεγάλη δυσκολία. Αυτή η κρίση θα χειροτερέψει και θα έχει και διάρκεια και θα πλήττει κάθε μήνα όλο και περισσότερο τα νοικοκυριά. Αυτό σημαίνει ότι θα χρειαστούμε και πολλά άλλα χρήματα στη συνέχεια, δε θα είναι αρκετό το πακέτο που ανακοινώθηκε την περασμένη Παρασκευή, αυτή είναι η πρόβλεψή μου. Υπάρχουν επιχειρήσεις όντως που επλήγησαν περισσότερο από τον κορωνοϊό, όπως έχει λεχθεί, και θα έπρεπε ή πρέπει να στηριχτούν στη συνέχεια περισσότερο από το κράτος, όπως και πολλοί άλλοι τομείς που επίσης θέλουν στήριξη.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Προχωράμε στην ψήφιση της τροπολογίας με την οποία δεσμεύεται το προτεινόμενο κονδύλι το οποίο αφορά άλλες δαπάνες που ενδέχεται να προκύψουν και εξαρτώνται από την έκβαση της πανδημίας κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2022, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται προηγουμένως η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, που είναι η επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Παρακαλώ, ψηφίζουμε υπέρ ή εναντίον της τροπολογίας, όπως ακριβώς έχει αναγνωσθεί.

Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Υπέρ σαράντα. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται η τροπολογία.

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού ύψους €102.075.815 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2022. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα παρακαλώ.

Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Υπέρ σαράντα. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.1) του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσες, πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου, παρακαλώ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Υπέρ τριάντα εννέα. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το νομοσχέδιο το οποίο κηρύξαμε επείγον τιλοφορείται «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022». Νομίζω εξαντλήθηκε η συζήτηση, δε θα επιτρέψω άλλη συζήτηση. Έχετε ενώπιόν σας την έκθεση που ετοιμάστηκε από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χρύσης Παντελίδης, ανάπλ. πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Σωτήρης Ιωάννου

Ονούφριος Κουλλά
Σάβια Ορφανίδου
Άριστος Δαμιανού
Αντρέας Καυκαλιάς

Ηλίας Μυριάνθους
Αλέκος Τρυφωνίδης
Μη μέλη της επιτροπής:
Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος και κηρύχθηκε επείγον. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Τελωνείων του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, ώστε να επεκταθεί η περίοδος εφαρμογής των μειωμένων συντελεστών ειδικού φόρου κατανάλωσης, με τους οποίους επιβαρύνονται προϊόντα συγκεκριμένων κλάσεων καυσίμων και είχε ισχύ από την 8^η Μαρτίου 2022 μέχρι και την 1^η Ιουνίου 2022.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, ο προτεινόμενος νόμος προωθείται στο πλαίσιο των πολιτικών της κυβέρνησης για ελάφρυνση των καταναλωτών και των επιχειρήσεων από το αυξημένο οικονομικό κόστος που προκύπτει λόγω της αύξησης της τιμής των καυσίμων συνεπεία της συνεχιζόμενης ουκρανικής κρίσης.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο προτείνεται η προσωρινή και για περιορισμένο χρονικό διάστημα παράταση μέχρι και την 31^η Αυγούστου 2022 των μειωμένων συντελεστών φόρου κατανάλωσης οι οποίοι επιβάλλονται στα προϊόντα των ακόλουθων κλάσεων καυσίμων όπως αυτές αναφέρονται στο Πρώτο Παράρτημα του βασικού νόμου:

1. €359,00 τα 1000 λίτρα για τις κλάσεις προϊόντων 1), 2), 3) και 4),
2. €330,00 τα 1000 λίτρα για τις κλάσεις προϊόντων 6) και 10),
3. €21,00 τα 1000 λίτρα για τις κλάσεις προϊόντων 7), 9), 11) και 13).

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Τελωνείων δήλωσε ότι με το νομοσχέδιο προτείνεται όπως επεκταθεί η περίοδος εφαρμογής των πιο πάνω μειωμένων συντελεστών φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα, οι οποίοι έχουν καθορισθεί στο ελάχιστο δυνατό και επιτρεπτό από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όριο, καθότι παρατηρείται συνεχής αύξηση στις τιμές των καυσίμων και συναφώς κρίνεται σκόπιμη η επέκταση του μέτρου αυτού.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος η επιτροπή ενημερώθηκε μεταξύ άλλων για το δημοσιονομικό κόστος που έχει προκύψει από την εφαρμογή του μέτρου, το οποίο για τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο ανήλθε στα €11 εκατομ. περίπου, καθώς και για την προβλεπόμενη απώλεια εσόδων που αναμένεται να επέλθει από την επέκταση αυτού, η οποία αναμένεται να ανέλθει σε πρόσθετα €16 εκατομ.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο περαιτέρω παράτασης του μέτρου μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου αντί μέχρι την 31^η Αυγούστου 2022, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες και αναμένοντας παράλληλα ότι οι συνέπειες από την ουκρανική κρίση θα συνεχίσουν να υφίστανται.

Συναφώς, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι η εν λόγω εισήγηση μπορεί να γίνει αποδεκτή και ως εκ τούτου το κείμενο του νομοσχεδίου τροποποιήθηκε κατάλληλα, ώστε η ισχύς των μέτρων να επεκταθεί μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2022.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωράμε στη δεύτερη ανάγνωση, κύριε Γεωργίου, γρήγορα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ψηφίζουμε για τα άρθρα.

Τα αποτελέσματα, κύριε Γεωργίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Υπέρ τριάντα εννέα. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το νομοσχέδιο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Υπέρ σαράντα. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Θέλω την υπομονή σας για δύο μόνο λεπτά.

Ναι, κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Στην κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων το δεύτερο θέμα, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», εδώ πέρα αναγράφεται ότι πάει στην επιτροπή Νομικών. Έχω την εντύπωση ότι είναι καλύτερα να πάει στην επιτροπή Θεσμών, που είναι η αρμόδια επιτροπή για τον Επίτροπο Διοικήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ένσταση, κύριε Δημητρίου;

Οι υπόλοιποι συνάδελφοι;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Έχετε;

Όχι.

Ευχαριστώ, κύριε Λουκαΐδη.

Ευχαριστώ, κύριε Δημητρίου.

Άρα, το θέμα παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως και τελειώσαμε και με το Κεφάλαιο Δεύτερο.

Θέλω να ευχαριστήσω τους φοιτητές και τις φοιτήτριές μας που έχουν μείνει μέχρι το τέλος να παρακολουθήσουν την ολομέλεια του σώματος. Τους ευχαριστούμε πάρα πολύ, όπως και είμαστε ευγνώμονες που έχουν επιλέξει τη Βουλή των Αντιπροσώπων, για να γνωρίσουν το έργο το οποίο παράγεται, τις υπηρεσίες της Βουλής, και είμαι σίγουρη, εκπροσωπώντας όλους τους συναδέλφους και συναδέλφισσες, ότι ο καθένας και καθεμία από εμάς είναι στη διάθεσή σας για απορίες, διευκρινίσεις ή και περαιτέρω πολιτική συζήτηση.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν δοθεί γραπτά.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.297, ημερομηνίας 26 Μαΐου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Σε συνέχεια της δημοσιοποίησης των προκαταρκτικών αποτελεσμάτων της Απογραφής Πληθυσμού και Κατοικιών 2021, που εξέδωσε την Τετάρτη, 18 Μαΐου 2022, η Στατιστική Υπηρεσία, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το αν έχει επικαιροποιηθεί το Αρχείο Πληθυσμού.

Επιπρόσθετα, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει για το αν το Αρχείο Πληθυσμού είναι συνδεδεμένο με οποιοδήποτε άλλο αρχείο του κράτους, όπως για παράδειγμα τον εκλογικό κατάλογο. Εάν ναι, παρακαλώ όπως μας πληροφορήσει πόσα άτομα άνω των δεκαοχτώ ετών δεν είναι εγγεγραμμένα στον εκλογικό κατάλογο, σε σχέση με τον αριθμό των ατόμων άνω των δεκαοχτώ ετών που είναι καταγεγραμμένα στο

Αρχείο Πληθυσμού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.298, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Αποστόλου

«Οι συγγενείς ατόμων με αναπηρίες ή χρόνιες παθήσεις που διαμένουν στην ίδια οικία μαζί τους αναλαμβάνουν ρόλο άτυπου φροντιστή. Στα πλαίσια του νομοσχεδίου που αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει για τα ακόλουθα:

1. Τι προνοείται σχετικά με την άδεια φροντίδας;
2. Η άδεια αυτή θα είναι πληρωμένη;
3. Επίσης, υπάρχουν όποιες άλλες σκέψεις ή σχεδιασμοί από το υπουργείο σας για στήριξη των άτυπων φροντιστών, όπως συμβαίνει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.299, ημερομηνίας 30 Μαΐου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Πόσες κάρτες φιλάθλου έχουν εκδοθεί συνολικά μέχρι σήμερα; Πόσες έχουν χρησιμοποιηθεί πέραν της μιας φορές για είσοδο σε αθλητικό χώρο;
2. Σε πόσους και ποιους αθλητικούς χώρους (“κλειστό στάδιο ή γήπεδο ή άλλο αθλητικό κέντρο το οποίο χρησιμοποιείται για τη διεξαγωγή αγώνα ή εκδήλωσης όπου λαμβάνει μέρος σωματείο, αθλητική εταιρεία ή σύλλογος πρώτης κατηγορίας ή που έχει διεθνή διάσταση”) διαπίστωσε κατά τους ελέγχους της η Αρχή Αδειοδότησης Σταδίων ότι υφίστανται και λειτουργούν όλες οι απαιτούμενες υποδομές για τη λειτουργία και εφαρμογή της κάρτας φιλάθλου;
3. Σε πόσους και ποιους αθλητικούς χώρους, κατά τον πιο πάνω ορισμό, διαπίστωσε κατά τους ελέγχους της η Αρχή Αδειοδότησης Σταδίων ότι λειτουργεί σύστημα αρίθμησης των θέσεων των θεατών;
4. Πόσες καταδικές υπήρξαν για βία σχετική με τον αθλητισμό εντός ή εκτός γηπέδων τα τελευταία τέσσερα χρόνια; Σε πόσες εξ αυτών χρησιμοποιήθηκαν στο δικαστήριο πληροφορίες που εμπεριέχονται στο κεντρικό μητρώο κατόχων κάρτας φιλάθλου;
5. Υπήρξαν περιπτώσεις λανθασμένης ταυτοποίησης προσώπων μέσα από το σύστημα της κάρτας φιλάθλου; Αν ναι, πόσες, σε πόσα άτομα αφορούσαν και σε ποιες/ποιους ημερομηνίες/αγώνες;
6. Σε σχέση με τους “επικίνδυνους οπαδούς”, δηλαδή πρόσωπα για τα οποία “υπάρχουν βάσιμες πληροφορίες ή εύλογη υποψία ότι ενδέχεται να αποτελέσουν κίνδυνο για τη δημόσια τάξη ή την ασφάλεια σε αθλητικούς χώρους”:
  - α. Ποιος είναι ο αριθμός των προσώπων που έχουν καταχωριστεί τα τελευταία δέκα χρόνια στον “κατάλογο επικίνδυνων οπαδών”, που τηρείται από τον Αρχηγό της Αστυνομίας, σύμφωνα με το άρθρο 50 του νόμου;
  - β. Πόσα από τα πρόσωπα που έχουν καταχωριστεί ως “επικίνδυνοι οπαδοί” έχουν καταδικαστεί οποτεδήποτε μετά την καταχώρισή τους για ποινικά αδικήματα που σχετίζονται με αθλητική βία;
  - γ. Πόσοι καταχωρισμένοι έχουν διαγραφεί από τον σχετικό κατάλογο κατά την αξιολόγηση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.300, ημερομηνίας 1^{ης} Ιουνίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω όσον αφορά την υποβολή καταγγελίας από πολίτες σε αστυνομικό σταθμό:

1. Υπάρχει ομοιόμορφη διαδικασία που ακολουθείται από όλους τους αστυνομικούς σταθμούς για την υποβολή καταγγελίας από τους πολίτες;
2. Υπάρχουν οποιοδήποτε περιορισμοί όσον αφορά τον σταθμό, όπως π.χ. συγκεκριμένες οδηγίες στο ποιος σταθμός δέχεται ποιες καταγγελίες;
3. Υπάρχει η δυνατότητα να αρνηθεί ο αστυνομικός στον σταθμό να πάρει καταγγελία;
4. Όταν παρουσιαστεί πολίτης, για να υποβάλει καταγγελία, λαμβάνεται η κατάθεση εκείνη την ώρα και, εάν όχι, κάτω από ποιες προϋποθέσεις τού ορίζουν άλλη μέρα και τόπο για υποβολή της καταγγελίας;
5. Όταν το άτομο που υπέβαλε την καταγγελία αποχωρήσει από τον σταθμό, έχει μαζί του αντίγραφο της καταγγελίας που έκανε και, εάν όχι, ποιοι είναι οι λόγοι που δε δίνεται αντίγραφο της καταγγελίας;

6. Όταν υποβληθεί παράπονο/καταγγελία, η αστυνομία προχωρεί πάντα με διερεύνηση και, εάν όχι, πώς λαμβάνεται η απόφαση, με ποια κριτήρια και ποια ενημέρωση δίνεται στον παραπονούμενο;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολών.)

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 2022 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.155, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 2022 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Γιάννη Καρούσου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.175, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Βαλεντίνου Φακοντή

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και, με βάση σχετική ενημέρωση που έλαβα από το αρμόδιο Τμήμα, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Η διαδικασία απαλλοτρίωσης των κελιών της Μονής του Αγίου Σάββα της Καρόνος στην κοινότητα Τραχυπέδουλας της επαρχίας Πάφου έχει ολοκληρωθεί με τη δημοσίευση σχετικού Διατάγματος Απαλλοτρίωσης, που έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας (Παράρτημα Τρίτο, Μέρος II, Ατομικές Διοικητικές Πράξεις) στις 10 Μαρτίου, 2017. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας βρίσκεται στο στάδιο της καταβολής αποζημιώσεων προς τους ιδιοκτήτες των απαλλοτριωθέντων τεμαχίων. Με την υπό αναφορά απαλλοτρίωση τα δεκαεπτά από τα δεκαοχτώ τεμάχια-κελλιά (222, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 320, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318) έχουν περιέλθει στην ιδιοκτησία του κράτους. Σε ό,τι αφορά στο τεμάχιο 315 αναφέρεται ότι εκκρεμεί η τοποθέτηση της Ιεράς Μητρόπολης Πάφου, στην οποία ανήκει το τεμάχιο, σε αίτημα του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για φιλική διευθέτηση της αποζημίωσης.

Αντίγραφο της σχετικής Γνωστοποίησης Απαλλοτρίωσης και του σχετικού Διατάγματος Απαλλοτρίωσης επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά.

2. Σημειώνεται ότι, το Τμήμα Αρχαιοτήτων προτίθεται να προχωρήσει σε έργα συντήρησης και αποκατάστασης του χώρου, αφού πρώτα εξασφαλιστούν όλοι οι τίτλοι ιδιοκτησίας των απαλλοτριωμένων τεμαχίων από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Παρόλα αυτά, η Ιερά Μονή Αγίου Σάββα της Καρόνος κάθε χρόνο περιλαμβάνεται στον προγραμματισμό του συνεργείου του Τμήματος Αρχαιοτήτων που αναλαμβάνει τον καθαρισμό των αρχαίων μνημείων της επαρχίας Πάφου.

3. Σχετικά με την αναφορά σας σε δύο δωμάτια στο χώρο του μοναστηριού, επισημαίνεται ότι θα πρέπει να διευκρινίσετε σε ποια δωμάτια-κελλιά αναφέραστε, ώστε να είναι σε θέση το Τμήμα Αρχαιοτήτων να τοποθετηθεί.

4. Καταλήγοντας, αναφορικά με την πρότασή σας για αξιοποίηση του χώρου ως πολιτιστικό κέντρο θα ήθελα να σημειώσω ότι δεν έχει κατατεθεί μέχρι σήμερα κάποιο σχετικό αίτημα στο Τμήμα Αρχαιοτήτων και στο Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων από το Κοινοτικό Συμβούλιο Τραχυπέδουλας, ώστε να τύχει εξέτασης.

5. Στη διάθεσή σας για τυχόν περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 2022 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.223, ημερομηνίας 22 Μαρτίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Σταύρου Παπαδούρη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ) δέχεται κατά καιρούς καταγγελίες από πολίτες ή οργανωμένα σύνολα (αιγοπροβατοτρόφους, μελισσοκόμους) για ενδεχόμενη δηλητηρίαση ζώων ή γενικότερα παράπονα για την χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠ) γύρω από οικιστικές περιοχές. Τέτοιες χρήσεις γίνονται είτε από τους γεωργούς στις φυτείες τους είτε από τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης για αντιμετώπιση ζιζανίων στα παρακείμενα δρόμων, σε πάρκα και δημόσιους χώρους πρασίνου.
- (β) Το Τμήμα Γεωργίας, ως Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, διενεργεί επιθεωρήσεις στη βάση ετήσιου προγράμματος, καθώς και κατόπιν καταγγελιών για τον έλεγχο της ορθολογικής χρήσης ΦΠ σε χώρους που χρησιμοποιεί το κοινό και επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης. Η υπόθεση που αναφέρεται στην ερώτηση διερευνήθηκε άμεσα από τους επιθεωρητές του Τμήματος Γεωργίας, για να διαπιστωθεί αν τηρούνται οι πρόνοιες της κείμενης νομοθεσίας που

εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Τμήματος Γεωργίας.

- (γ) Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την ορθολογική χρήση ΦΠ (Κ.Δ.Π. 93/2018), ο κάθε επαγγελματίας χρήστης που εφαρμόζει μη χαμηλού κινδύνου ΦΠ στις περιοχές που χρησιμοποιεί το κοινό υποχρεούται, μεταξύ άλλων, να λαμβάνει όλα τα μέτρα περιορισμού των κινδύνων βάσει ενυπόγραφης γνωμάτευσης Συμβούλου, να ενημερώνει εκ των προτέρων όσους θα μπορούσαν να εκτεθούν και να τοποθετεί σχετικές σημάνσεις για την πληροφόρηση του κοινού.

Η τήρηση των προνοιών της νομοθεσίας έχει στόχο να διασφαλίσει την προστασία της υγείας του χρήστη, του κοινού, των οργανισμών μη-στόχων περιλαμβανομένων των οικόσιπων ζώων, και του περιβάλλοντος. Προϋποθέτει όμως και τη λήψη ανάλογων μέτρων από τυχόν επηρεαζόμενους για προστασία των ζώων τους για παράδειγμα, αφότου λάβουν τη σχετική πληροφόρηση για επικείμενο ψεκασμό.

Σημειώνεται ότι τα ζιζανιοκτόνα και οι άλλες φυτοπροστατευτικές ουσίες εγκρίνονται όταν, μετά από επιστημονικά τεκμηριωμένη εκτίμηση κινδύνου σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναμένεται ότι δεν θα έχουν επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, την υγεία των ζώων και το περιβάλλον. Ωστόσο, τα φαινόμενα υπερβολικής, αχρείαστης ή μη ορθολογικής χρήσης ΦΠ και τα σχετικά παράπονα από το κοινό προβληματίζουν το ΥΓΑΑΠ. Στο πλαίσιο των στόχων μείωσης της χρήσης ΦΠ που ορίζονται στη Στρατηγική “Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο” εξετάζονται μέτρα ενίσχυσης του νομοθετικού πλαισίου και πρόσθετοι περιορισμοί στη χρήση ΦΠ, ειδικά σε ευαίσθητες περιοχές, ήτοι σε χώρους που χρησιμοποιεί το ευρύ κοινό και οι ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Τα μέτρα αυτά θα περιληφθούν στο αναθεωρημένο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ορθολογική Χρήση ΦΠ, το οποίο θα τύχει διαβούλευσης και θα ανακοινωθεί το 2023.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 2022 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.224, ημερομηνίας 22 Μαρτίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- (α) Σύμφωνα με πληροφόρηση που εξασφαλίστηκε από το Διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του με αρ. 86.243 και ημερομηνία 21.11.2018, ανέθεσε στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες την ετοιμασία τροποποιητικού Νομοσχεδίου του περί Σκύλων Νόμου. Το εν λόγω Νομοσχέδιο βρίσκεται στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο, η οποία έχει ζητήσει από την οικεία Υπηρεσία την έγκριση του Γενικού Λογιστηρίου σχετικά με τα καθοριζόμενα, στο υπό εξέταση νομοσχέδιο, τέλη, με σκοπό την ολοκλήρωση του ελέγχου.
- (β) Σημειώνεται, ότι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες απέστειλαν επιστολή στο Γενικό Λογιστήριο ζητώντας τη σχετική έγκριση, ούτως ώστε μόλις αυτή εξασφαλισθεί, να προωθηθεί στη Νομική Υπηρεσία για τα περαιτέρω. Στη συνέχεια, το Νομοσχέδιο θα διαβιβαστεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και ακολούθως, θα κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων με σκοπό την ψήφισή του σε Νόμο.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Ιουνίου 2022 του Υπουργού Άμυνας κ. Χαράλαμπου Πετριδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.234, ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση σχετικά με καταγγελία που υπεβλήθη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για ενδεχόμενες διακρίσεις στη βάση του φύλου σε μέλη της Εθνικής Φρουράς και να σας ενημερώσω ότι το Υπουργείο Άμυνας, έλαβε επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία στάλθηκε μέσω του συστήματος EU Pilot, σε σχέση με ενδεχόμενη παραβίαση των οδηγιών 75/117/ΕΟΚ, 76/207/ΕΟΚ και 2006/54/ΕΚ, μετά από καταγγελία που λήφθηκε από ορισμένο αριθμό γυναικών πολιτών της Κύπρου.

2. Η εν λόγω επιστολή διαβιβάστηκε στο Υπουργείο μας, μέσω της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (επιστολή με Αρ. Φακ.: Γ.Ε.4.2.21.5.209 και ημερομηνία 24.3.2021), στην οποία τίθεντο ορισμένα ερωτήματα τα οποία έπρεπε να απαντηθούν, προκειμένου να ενημερωθεί καταλλήλως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η επιστολή της Νομικής Υπηρεσίας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επισυνάπτονται ως **Παράρτημα 1**.

3. Επίσης, επισυνάπτεται ως **Παράρτημα 2**, η απάντηση του Υπουργείου μας, ημερομηνίας 15.6.2021, με την οποία απαντά στα ερωτήματα τα οποία τέθηκαν.

4. Το Υπουργείο Άμυνας έκρινε ορθό να αναμένει το πόρισμα της έρευνας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία εξετάζει πιθανή παραβίαση Ευρωπαϊκής Οδηγίας, μετά από καταγγελία της 3^{ης} και της 4^{ης} σειράς Εθελοντριών Υπαξιωματικών και τις συστάσεις στις οποίες ενδεχομένως θα προβεί η Επιτροπή, η οποία ενδεχομένως να συνέπιπτε και με την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου (μετά και την προσφυγή της 2^{ης}, 3^{ης} και 4^{ης} σειράς Εθελοντριών Υπαξιωματικών), έτσι ώστε εφόσον απαιτηθεί συμμόρφωση, αυτή να γίνει ορθολογιστικά. Σημειώνεται ότι τα παράπονα όλων των σειρών γυναικών Υπαξιωματικών (1^{ης} μέχρι και 7^{ης}) είναι όμοια μεταξύ τους, καθώς εστιάζονται στις ίδιες πράξεις-παραλείψεις της Διοίκησης. Συνεπώς, μια ενδεχόμενη αποκατάσταση συγκεκριμένης/ων σειράς/ών γυναικών Υπαξιωματικών, μεμονωμένα, πιθανόν να επέτεινε το αίσθημα αδικίας των υπόλοιπων σειρών.

5. Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, εν όψει των συστάσεων στις οποίες προέβη στην έκθεσή της η Επιτροπή Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των συζητήσεων που έγιναν για το θέμα σε κοινοβουλευτικό επίπεδο, κατά τις οποίες βουλευτές εισηγήθηκαν τη λήψη καθοδήγησης από τη Νομική Υπηρεσία, το Υπουργείο Άμυνας υπέβαλε ερώτημα στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, για το κατά πόσον είναι σωστό να εμμένουμε στη θέση μας ότι της οποιασδήποτε ενέργειας θα πρέπει να προηγηθεί απόφαση δικαστηρίου ή κατά πόσον, υπό τις περιστάσεις, η Νομική Υπηρεσία κρίνει σκόπιμη την εξώδικη διευθέτηση των προσφυγών που εκκρεμούν, πριν από την εκδίκαση τους. Επίσης, σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμη η εξώδικη διευθέτηση των προσφυγών, ζητήσαμε όπως μας καθοδηγήσουν αναφορικά με τη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθηθεί, προκειμένου να καταλήξουμε σε εξώδικη διευθέτηση.

6. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιασδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφό τους δόθηκε στη βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα προχωρήσουμε σήμερα.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Πέμπτη, 9 Ιουνίου 2022, στις 4.00 μ.μ., με ημερήσια διάταξη που θα σας αποσταλεί.

[Στις 6 Ιουνίου 2022 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της τριακοστής δεύτερης συνεδρίασης της Πρώτης Συνόδου της Δωδέκατης Βουλευτικής Περιόδου του σώματος, η οποία έχει ως ακολούθως:

Η Πρόεδρος της Βουλής συγκαλεί συνεδρία της ολομέλειας του σώματος την Πέμπτη, 9 Ιουνίου 2022, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

Την ολομέλεια θα προσφωνήσει ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων του Ιρλανδικού Κοινοβουλίου κ. Seán Ó Fearghaíl, TD.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.033-2022).
2. Ο περί της Απαγόρευσης Πλήρωσης Κενών Θέσεων στο Δημόσιο και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου των κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριου Κουλλά και Σάβιας Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.038-2022).
3. Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου των κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου και Χρύση Παντελίδη, βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.085-2022).
4. Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου του κ. Πανίκου Λεωνίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.003-2022).
5. Ο περί Επαρχιακών Κτηματολογικών Γραφείων Αμμοχώστου και Κυρήνειας (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου των κ. Νίκου Κέττηρου, Χρίστου Χριστοφίδη και Χρίστου Χριστόφια εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Ζαχαρία Κουλία και Χρίστου Σενέκη, βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.028-2022).
6. Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου των κ. Χρίστου Σενέκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Κυριάκου Χατζηγιάννη, Γιώργου Κάρουλλα, Νίκου Γεωργίου

και Ρίτας Θεοδώρου Σούπερμαν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Νίκου Κέττηρου, Χρίστου Χριστοφίδη και Χρίστου Χριστόφια εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Μιχάλη Γιακουμή, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.034-2022).

7. Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Αξιωματικών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.094-2021).
8. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.088-2021).
9. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.089-2021).
10. Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου των κ. Μαρίνου Μουσιούττα εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία, Χρίστου Ορφανίδη και Χρύσανθου Σαββίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και Σταύρου Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.101-2022).
11. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου των κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Σταύρου Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.009-2022).
12. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου των κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Μάριου Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Αλέκου Τρυφωνίδη και Μιχάλη Γιακουμή εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.019-2022).
13. Ο περί Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων Συνεταιρισμών και Εμπορικών Επωνυμιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου των κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Μάριου Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Αλέκου Τρυφωνίδη και Μιχάλη Γιακουμή εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.021-2022).
14. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου των κ. Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Μάριου Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Αλέκου Τρυφωνίδη και Μιχάλη Γιακουμή εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.022-2022).
15. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου των κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, Ονούφριου Κουλλά και Νίκου Σύκα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Χριστιάνας Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).

Αποσύρονται και επανακατατίθενται

(Αρ. Φακ. 23.02.063.024-2022).

16. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γατών σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Προσωρινής Φύλαξης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.016-2022).
17. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.018-2022).
18. Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.019-2022).
19. Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.021-2022).
20. Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.022-2022).
21. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συντάξεις Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.025-2022).
22. Οι περί Εγγραφής των Εκμεταλλεύσεων όπου Κρατούνται ή Εκτρέφονται Πουλερικά Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.002-2022).
23. Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Ωοπαραγωγών Ορνίθων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.003-2022).
24. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.004-2022).
25. Οι περί Ιδιωτικών Κτηνιατρικών Ιατρείων, Κλινικών και Νοσοκομείων (Εγγραφή, Λειτουργία και Έλεγχος) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.005-2022).
26. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.006-2022).
27. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Ιατρικές Εξετάσεις και Ιατρική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.061-2021).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Τα νέα μέτρα αντιμετώπισης του κορωνοϊού και οι επιπτώσεις αυτών στην οικονομία και την κοινωνία».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Χρίστου Χρίστου, προέδρου του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου).
(8.7.2021).
(Αρ. Φακ. 23.05.054.002-2021).
2. «Η αναθεωρητική πολιτική της Τουρκίας, η οποία αποσκοπεί στην αλλαγή των ισορροπιών στην ευρύτερη περιοχή, με στόχο να καταστεί ηγεμονική δύναμη, και οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κ. Χρίστου Σενέκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Λευκωσίας, και Σταύρου Παπαδούρη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού).
(20.1.2022).
(Αρ. Φακ. 23.05.055.001-2022)].

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φτάσαμε εδώ στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας και σας ευχαριστώ.

(Ωρα λήξης: 6.54 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Δημητρίου Αννίτα (Πρόεδρος Βουλής)	Μαυρίδης Μάριος Νεοφύτου Αβέρωφ
Αλαμπρίτης Πρόδρομος	Ορφανίδου Σάβια
Γεωργιάδης Χάρης	Πάζαρος Χαράλαμπος
Γεωργίου Νίκος	Σούπερμαν Θεοδώρου Ρίτα
Δημητρίου Δημήτρης	Σύκας Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Τορναρίτης Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Τσιρίδου Φωτεινή
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γαβριήλ Γιαννάκης	Λουκαΐδης Γιώργος
Δαμιανού Άριστος	Νικολάου Μαρίνα
Καυκαλιάς Αντρέας	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Βαλεντίνος
Κουκουμάς Γιώργος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κυπριανού Άντρος	Χριστόφιας Χρίστος
Κώστα Κώστας	Χριστοφίδης Χρίστος

ΔΗΚΟ

Λεωνίδου Πανίκος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Ορφανίδης Χρίστος	Σαββίδης Χρύσανθος
Παντελίδης Χρύσης	Σενέκης Χρίστος

ΕΛΑΜ

Ιωάννου Σωτήρης	Χρίστου Χρίστος
Παπαγιάννης Λίνος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Μυριάνθους Ηλίας
------------------	------------------

ΔΗΠΑ-Συνεργασία

Γιακουμή Μιχάλης	Μουσιούπτας Μαρίνος
Καρογιάν Μάριος	Τρυφωνίδης Αλέκος

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Ατταλίδου Αλεξάνδρα	Παπαδούρης Σταύρος
---------------------	--------------------

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Ανεξάρτητοι

Θεμιστοκλέους Ανδρέας

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτκές (Αρμενίων)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά της Προέδρου της Βουλής στην Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού και στην Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος.
2. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Φιλοξενία στην Κύπρο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων με πρωτοβουλία της Αντιπροέδρου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ) και Ειδικής Αντιπροσώπου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου του διεθνούς συνεδρίου της Συνέλευσης με θέμα «Καταπολεμώντας τη Διαφθορά, Υπερασπίζοντας τη Δημοκρατία: Ο Ρόλος των Εθνικών Κοινοβουλίων».
  - β. Συμμετοχή του κ. Πανίκου Λεωνίδου, ως επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας, σε επίσκεψη της Διεθνούς Γραμματείας της Συνέλευσης στη Φλωρεντία στο πλαίσιο παγκόσμιας εκστρατείας της Συνέλευσης με σκοπό την ευαισθητοποίηση της διεθνούς κοινής γνώμης για την καταδίκη της μετατροπής της Αγίας Σοφίας σε τζαμί.
  - γ. Συμμετοχή του κ. Κωστή Ευσταθίου στις εργασίες της Μόνιμης Επιτροπής της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Δουβλίνο.
3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί των Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αφυπηρέτηση και Συναφή Θέματα) (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προδιαγραφών, Κριτηρίων Αειφορίας και Μείωσης των Εκπομπών των Καυσίμων Νόμος του 2022», αγορεύσεις και συζήτηση (Κώστας Κώστα, Κωστής Ευσταθίου, Λίνος Παπαγιάννης, Χρύσης Παντελίδης, Ονούφριος Κουλλά, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Ηλίας Μυριάνθους, Χρυσάνθος Σαββίδης, Άριστος Δαμιανού, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Πρόεδρος, Νικόλας Παπαδόπουλος, Σταύρος Παπαδούρης, Μιχάλης Γιακουμή, Σωτήρης Ιωάννου, Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Άντρος Κυπριανού) και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί της Λειτουργίας Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμος του 2022» και «Ο περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμος του 2022» και ψήφισή τους σε νόμους.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2022», αγορεύσεις (Χρύσης Παντελίδης, Σωτήρης Ιωάννου, Αλέκος Τρυφωνίδης, Λίνος Παπαγιάννης, Ηλίας Μυριάνθους, Χρίστος Ορφανίδης, Κωστής Ευσταθίου, Αντρέας Καυκαλιάς, Ονούφριος Κουλλά) και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Ερωτήσεις βουλευτών:

Ερωτήματα σχετικά με την επικαιροποίηση του Αρχείου Πληθυσμού και τη διασύνδεσή του με τον εκλογικό κατάλογο - Ανάγκη στήριξης συγγενών-άτυπων φροντιστών ατόμων με αναπηρίες - Κάρτες φιλάθλου και βία στα γήπεδα - Υποβολή καταγγελίας από πολίτες σε αστυνομικό σταθμό.
10. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Το σύστημα αποχετεύσεων στον Καλοπαναγιώτη (εμπιστευτική απάντηση) - Αίτημα για αναστήλωση του χώρου του μοναστηριού του Αγίου Σάββα της Καρόνου στην κοινότητα Τραχυπέδουλας - Δηλητηριάσεις αιγοπροβάτων στην ύπαιθρο από αλόγιστη χρήση ζιζανιοκτόνων και μέτρα αντιμετώπισής τους - Τροποποίηση του περί Σκύλων Νόμου - Επικοινωνία κυπριακών αρχών με Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την καταγγελία για έμφυλες διακρίσεις γυναικών μελών της κυπριακής Εθνικής Φρουράς.

Τιμή: €3,50